

KINA

Αναμένεται ρεκόρ πτωχεύσεων

Εως τα τέλη του έτους οι κινεζικές επιχειρήσεις πρέπει να αποπληρώσουν εταιρικά ομόλογα 529 δισ. δολ. Αναλυτές εκτιμούν πως πολλές δεν θα τα καταφέρουν και γι' αυτό αναμένουν εκτίναξη του αριθμού των πτωχεύσεων για φέτος. Η κινεζική κυβέρνηση δεν έχει ούτε τη δύναμη αλλά ούτε και τη βούληση για να αποτρέψει την εξέλιξη αυτή. Σελ. 9

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ποντάρουν στον διαδικτυακό τζόγο

Τα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί, μετά τη δημοσίευση των νέων κανονισμών που δίνουν τα τυχερά παιχνίδια μέσω διαδικτύου, εξετάζουν οι εταιρείες που επιδιώκουν να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα. Η διαδικασία της χορήγησης μόνιμων αδειών, επταετούς διάρκειας, εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει το φθινόπωρο και θα ολοκληρωθεί στο τέλος της χρονιάς. Σελ. 18

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Φόβοι για «φούσκα» μετά το ράλι

«Η ευφορία που επικρατεί στις διεθνείς αγορές με τα συνεχόμενα ράλι, βασίζεται κυρίως στα πακέτα στήριξης που έχουν εξαγγείλει οι ανά τον κόσμο κυβερνήσεις», τονίζουν οι αναλυτές, με πολλούς εξ αυτών να προειδοποιούν ότι, δεδομένων των συνεπειών της πανδημίας, η νέα «φούσκα», όταν σκάσει, θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες. Σελ. 24

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ENNEA ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2025

Αλλά 4 πεντάστερα ξενοδοχεία μέσα στο 2021

Συνεχίζονται οι επενδύσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Πρόκειται για κινήσεις οι οποίες ήταν και παραμένουν στον προγραμματισμό εταιρειών, παρά την εκρυθμη κατάσταση λόγω κορωνοϊού. Εννέα νέες ξενοδοχειακές μονάδες έρχονται λοιπόν να προστεθούν στις υφιστάμενες μέχρι το 2025. Τέσσερις νέες πεντάστερες μονάδες αναμένονται σε Λάρνακα, Πάφο και Λεμεσό μέχρι τέλους του 2021. Σελ. 3

Ορμητήριο για μαχητικά η Πάφος

Πολλές αεροναυτικές ασκήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη στην Ανατολική Μεσόγειο. Τις ασκήσεις άνοιξε η κοινή δραστηριότητα αεροπορικών και ναυτικών δυνάμεων της Ελλάδας και των ΗΠΑ. Από σήμερα έως και τις 28 Αυγούστου, θα πραγματοποιούν τις εξορμήσεις τους μαχητικά αεροσκάφη της Γαλλίας και της Ελλάδας τα οποία βρίσκονται ήδη επί κυπριακού εδάφους. Σελ. 5

Τα mega yachts προτίμησαν Ελλάδα

Το φετινό καλοκαίρι οι ελληνικές θάλασσες γέμισαν με πολυτελείς θαλαμηγούς. Οι επισκέψεις των mega yachts είναι αυξημένες κατά 30%, καθώς η καλύτερη επιδημιολογική εικόνα της Ελλάδας σε σύγκριση με την Ισπανία, την Ιταλία και τη Γαλλία οδήγησε πολλούς ιδιοκτήτες και ενοικιαστές στη χώρα, η οποία, εκτός των άλλων, αποτελεί ιδανικό προορισμό για διακοπές με σκάφος, δεδομένου του μεγάλου αριθμού νησιών που διαθέτει. Σελ. 16

5 4291296 000378

Επιχείρηση για τη διαχείριση της κρίσης πολιτογραφήσεων

Ασάφειες και σκοπιμότητα εντοπίζει η κυβέρνηση στο δημοσίευμα Al Jazeera και δίνει απαντήσεις

Για υβριδικό πόλεμο και στοχευμένη επίθεση κατά της Κύπρου κάνει λόγο το κυβερνητικό επιτελείο, αναφορικά με το δημοσίευμα του αραβικού δικτύου Al Jazeera για τις πολιτογραφήσεις. Πέρα από τις σκιές που συνεχίζουν να παραμένουν πάνω από το πρόγραμμα, με τις

δημοσιοποιήσεις αμφιλεγόμενων περιπτώσεων, η κυβέρνηση βγάζει προς τα έξω μια έντονη ανησυχία για τις οικονομικές επιπτώσεις που ενδεχομένως να προκληθούν από την αρνητική δημοσιότητα. Ο Υπ. Εσωτερικών στη 1η το μεσημέρι θα αντικρούσει τα απαντωτά δημοσιεύματα

του Al Jazeera, παρουσιάζοντας στοιχεία από το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων πριν από την πρόσφατη τροποποίηση των κανονισμών. Όπως λέγεται από κυβερνητικές πηγές από την έρευνα που έγινε, σε κανένα από τα ονόματα που έχει αναφερθεί το αραβικό δίκτυο δεν

προκύπτει «ουσίας πρόβλημα», όπως ειπώθηκε χαρακτηριστικά. Η κυβερνητική πλευρά εμφανίζεται αποφασισμένη να προχωρήσει σε αφαιρέσεις διαβατηρίων, παραπέμποντας στον εντοπισμό 29 ονομάτων που βρίσκονται υπό έλεγχο ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Σελ. 6

«Εορκίζει» ένα νέο lockdown η Ευρώπη

Καθώς η Ευρώπη, και μαζί της μεγάλο μέρος του πλανήτη, συμπεριλαμβάνομένων και των ΗΠΑ, βρίσκεται αντιμέτωπη με το δεύτερο κύμα της πανδημίας, εντείνεται καθημερινά η ανησυχία για το ενδεχόμενο να καταστεί αναγκαία μια νέα αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας το φθινόπωρο. Καθίσταται, όμως, όλο και πιο σαφές ότι ζητούμενο για τις κυβερνήσεις είναι πλέον να αποφευχθεί κάτι τέτοιο, καθώς θα έδινε τη χαρακτηριστική βολή σε κάθε οικονομία και στην παγκόσμια οικονομία στο σύνολό της. Οι οικονομίες ανά τον κόσμο αποδεκάτιστηκαν στη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου. Παρά τα προστατευτικά μέτρα που με μεγάλο κόστος επιστράτευσαν οι κυβερνήσεις, η ανεργία έχει αυξηθεί και ενδέχεται να εκτοξευθεί άμεσα, καιροφυλακτεί ένα κύμα πτωχεύσεων, ενώ πολλά σχέδια κυβερνήσεων και επιχειρήσεων για βελτίωση του οικονομικού μοντέλου έχουν ανασταλεί. Αναδύονται, ως εκ τούτου, αμείλικτα τα ερωτήματα για το ποια θα είναι τελικά η κληρονομιά της πανδημίας και με ποιον τρόπο θα διαμορφώσει το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα. Παραμένουν, ωστόσο, ανησυχτικές οι προειδοποιήσεις από επιδημιολόγους αλλά και αναλυτές που επισημαίνουν πως δεν μπορεί να αποκλειστεί μια νέα γενικευμένη καραντίνα και αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας. Σελ. 8

Κίνητρα και μπόνους για ηλεκτρικά οχήματα

Από τις 24 Αυγούστου ξεκίνησε στην Ελλάδα η υποβολή αιτήσεων για τη δράση «Κινούμαι ηλεκτρικά» που αφορά την αγορά ή μακροχρόνια μίσωση ηλεκτρικών οχημάτων. Το υπουργείο Περιβάλλοντος της χώρας παρουσίασε το σύνολο των κινήτρων και των επιδοτήσεων που προβλέπει ο νόμος που ψηφίστηκε πρόσφατα. Το μέγιστο ποσό της επιδότησης για την αγορά αμιγώς ηλεκτρικού οχήματος ανέρχεται σε 6.000 ευρώ, ενώ προβλέπεται και η επιδότηση απόσυρσης παλαιού Ι.Χ. με πρώτη ταξινόμηση πριν από το 2013. Σελ. 14

Ανάχωμα στην ύφεση με μέτρα 5,5 δισ. στην Ελλάδα

Νέα κρατικά δάνεια, αναδρομικά και επιδότηση στεγαστικών στη μάχη για τόνωση της οικονομίας

Με ένα πρωτόγνωρο πακέτο στήριξης για τα ελληνικά δεδομένα, που υπερβαίνει τα 5,5 δισ. ευρώ, θα επιδιώξει η κυβέρνηση το τέταρτο και κρίσιμο τρίμηνο να μετριάσει την ύφεση που προκάλεσε η πανδημία στην ελληνική οικονομία στο 8%

με 9%. Το συνολικό ύψος των μέτρων – που έχουν ήδη ληφθεί και αυτόν που πρόκειται να ενεργοποιηθούν προσεχώς – καλύπτει το 2,5% του ΑΕΠ χωρίς να υπολογίζονται τα δάνεια προς επιχειρήσεις μέσω των υπάρχοντων χρημα-

τοδοτικών εργαλείων. Τα νέα μέτρα τόνωσης της οικονομίας περιλαμβάνουν τρίτο γύρο κρατικών δανείων 1,5 δισ. και το περίπου 1,6 δισ. που θα μπει στις τσέπες των συνταξιούχων μέσα από τα τρία πακέτα των αναδρομικών. Σελ. 13

Ανηφορικός ο δρόμος για τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση

Συνέντευξη Κυρ. Κόκκινου

Μέχρι το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου θα είναι έτοιμα για τηλεεκπαίδευση το 85% των σχολείων, όπως υπογραμμίζει στην συνέντευξή του στην «Κ» ο υφυπουργός Καινοτομίας Κυριάκος Κόκκινος. Διαφορετικά είναι ωστόσο τα χρονοδιαγράμματα σε σχέση με την εξ αποστάσεως εργασία, για την οποία από την περίοδο της καραντίνας δεν φαίνεται να έχουν γίνει επί του παρόντος σημαντικά βήματα πρόδου. Εξετάστηκαν σενάρια, αναμένεται ο διάλογος και προσπάθεια θεσμοθέτησης της εντός του 2021. Σελ. 4

Προτίμησαν διακοπές στην Κύπρο

Ξόδευσαν λιγότερα χρήματα

Το κλίμα αβεβαιότητας που επικρατεί σε σχέση με τις ξένες τουριστικές αγορές ρίχνει φέτος τα φώτα στους Κυπρίους τουρίστες. Ο Covid-19 είχε επίδραση στα πλάνα διακοπών των Κυπρίων. Οι περισσότεροι προτίμησαν διακοπές μικρής διάρκειας εντός Κύπρου, ξοδεύοντας λιγότερα χρήματα, ενώ όσοι ακύρωσαν διακοπές ανέφεραν ως αιτία την πανδημία. Σελ. 3

Ζητούν στήριξη του τουρισμού έως τον Μάρτιο

Επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Παράταση των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στον τουρισμό έως και τον Μάρτιο του 2021 ζητεί ο ΣΕΤΕ από την κυβέρνηση. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Γ. Ρέτσος απέστειλε στους υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας επιστολή με έξι προτάσεις, τονίζοντας ότι φέτος τα τουριστικά έσοδα θα περιοριστούν σε μόλις 3,5 δισ. Σελ. 14

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Δάνειο-γέφυρα για την απασχόληση μέσω SURE

Καθώς η πανδημία των κορωνοϊών συνεχίζει να προκαλεί αβεβαιότητα στην οικονομία, οι εργαζόμενοι θα κληθούν σύντομα να περάσουν μια μεγάλη δοκιμασία, εφόσον οι κυβερνήσεις παραμείνουν δεσμευμένες στις αρχικές τους εξαγγελίες και αποσύρουν τα προγράμματα στήριξης της απασχόλησης εντός φθινοπώρου. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας εργαζομένων, τα έκτακτα μέτρα στήριξης που εφάρμοσαν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις το προηγούμενο διάστημα επηρέασαν θετικά το σύνολο των 45 εκατομμυρίων εργαζομένων, των οποίων μέρος του μισθού προέρχεται από κυβερνητικό πρόγραμμα. Τα προγράμματα αυτά, όμως, είναι δαπανηρά και οι κυβερνήσεις ήδη νοιώθουν την πίεση στα

δημόσια οικονομικά τους. Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης εκτιμά ότι η στήριξη που δόθηκε υπήρξε διευρυμένη και άγγιξε περίπου το 55% των εργαζομένων στη Γαλλία, το 45% των εργαζομένων στην Ιταλία και το 25% των εργαζομένων στη Γερμανία. Ωστόσο, αξιωματούχοι του Οργανισμού σημειώνουν πως αυτή η στήριξη δεν μπορεί να συνεχιστεί για πάντα γιατί, απλούστατα, θα συνεχίσει να στρεβλώνει την αγορά και να καθυστερεί τις μεταρρυθμίσεις με τρόπο επιζήμιο για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές των οικονομιών. Το ζητούμενο ήταν, σημειώνουν, να στηριχθούν κατά τη διάρκεια του lockdown οι βιώσιμες θέσεις εργασίας, οι οποίες λόγω περιορισμών είχαν «παυώσει». Η ευρωπαϊκή παρέμβαση υπήρξε

καθόλα επιτυχής μιας και περιορίσε τις απώλειες των θέσεων εργασίας κατά το δίμηνο του εγκλεισμού στις 638.000 σε σχέση με 22.200.000 θέσεις εργασίας στις ΗΠΑ. Προγράμματα όπως αυτά που στήριξαν την εργασία μειωμένου ωραρίου στην Ευρώπη, έκαναν τη μεγάλη διαφορά και απέτρεψαν μια καταστροφική πρόελαση της ανεργίας σε όλη τη γηραιά ήπειρο. Η συνέχεια, όμως, θα είναι δυσκολότερη διότι ακόμη και αν τελικά αποφασιστεί η συνέχιση της στήριξης, τα προγράμματα εκτός από στοχευμένα θα είναι και λιγότερο γενναιοδωρα σε σχέση με προηγούμενους. Στη Γαλλία και την Αυστρία οι συζητήσεις με τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις κατέληξαν σε συνέχιση της επιδότησης των μισθών

αλλά, αυτήν την φορά, με τη συνεισφορά των εργοδοτών. Η Ισπανία, παρόλα τα μεγάλα προβλήματα στην οικονομία, εμμένει στη θέση τερματισμού των υφιστάμενων προγραμμάτων στο τέλος του προσεχούς Σεπτεμβρίου, αν και ο αρμόδιος υπουργός άφησε το παράθυρο ανοικτό. Στην περίπτωση της Αγγλίας, ήδη από την 1η Αυγούστου η συνεισφορά των εργοδοτών αυξήθηκε σημαντικά ενώ τα προγράμματα θα τερματιστούν τελεσίδικα στο τέλος Οκτωβρίου. Η ανάφλεξη του προβλήματος με τον κορωνοϊό δημιουργεί νέα δεδομένα και αυξάνει την πίεση για την επιβολή νέων μέτρων περιορισμού. Σε αυτήν τη συνθήκη ποντάρουν όσοι αναμένουν ή/και επιζητούν τη συνέχιση των προγραμμάτων επιδότησης μισθών. Πάντως, το

Το καλοκαίρι σου σε μία κάρτα.

Πλήρωσε με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας από 29/07/2020 μέχρι 08/09/2020 και κέρδισε!

60 τυχεροί | 6 εβδομάδες | €60.000

Αν έχεις κάρτα την οποία δεν έχεις χρησιμοποιήσει ποτέ, κάνε το τώρα και γίνε ένας από τους 20 τυχερούς που θα μοιραστούν ακόμα €10.000 σε ξεχωριστή κλήρωση.

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/summerwin. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Cyprus Papers

Άλλη μια προσπάθεια δυσφήμισης της χώρας μας ξετυλίγεται εδώ και κάποια εικοσιτετράωρα και λαμβάνει πολυεπίπεδες διαστάσεις.

As αφήσουμε στιγμιαία στην άκρη το κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία έσφαλε χορηγώντας υπηκοότητα σε άτομα που δεν έπρεπε και as εστιάσουμε στο πώς το Al Jazeera απέκτησε τόνους εμπιστευτικών και απορρήτων εγγράφων της Δημοκρατίας, επιτρέποντας του έτσι να αλωνίζει με δημοσιεύματα και να διασύρει την χώρα μας παγκοσμίως.

Πολλά ακούστηκαν και ακούγονται για το ποιοι μπορεί να κρύβονται πίσω από αυτό, λόγω του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του εν λόγω διεθνούς ειδησεογραφικού καναλιού και των σχέσεών του με την Τουρκία. Πλιν, όμως, εκτός του αν αποδειχθεί πως κάποιος ή κάποιοι Τούρκοι πράκτορες από την Τουρκία ή/και το ψευδοκράτος διέρρηξαν κυβερνητικά γραφεία ή/και γραφεία άλλων υπηρεσιών ή/και της Βουλής όπου φυλάσσονταν αυτά τα έγγραφα, τα φωτογράφησαν ή τα φωτοτυπώσαν και έφυγαν ανενόχλητοι, τότε δεν μένει κάτι άλλο από το να υποθέσει κανείς πως κάποιος ή κάποιοι «εκ των έσω» διέρρηξαν αυτά τα έγγραφα. Υπάρχει φυσικά και η περίπτωση όλα αυτά τα έγγραφα να ήταν σε ηλεκτρονική μορφή και κάποιος από οπουδήποτε να χάκερ τους σέρβερ της Δημοκρατίας και να πήρε ό,τι ήθελε χωρίς να ανάψει κάποιο λαμπάκι. Εγώ προσωπικά πιστεύω πως το τελευταίο είναι μάλλον απίθανο όχι επειδή έχουμe τα τέλεια firewalls, αλλά επειδή βαριόμαστε να σαρώουμε το κάθε έγγραφο και να το διατηρούμε οργανωμένα σε ηλεκτρονικά αρχεία.

Συνεπώς, η πιο πιθανή αιτία είναι η «εκ των έσω» διαρροή. Δηλαδή, κάποιος ή κάποιοι που κατέχουν την κυπριακή υπηκοότητα και εργάζονται σε κάποιο πόστο της κρατικής μηχανής ή κατέχουν ένα αξίωμα της Δημοκρατίας, που τους παρέχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλο αυτό, έδωσαν τον όγκο εγγράφων σε τρίτους οι οποίοι με τη σειρά τους εξυπηρέτησαν τα όποια σχέδιά τους. Οι Κύπριοι αυτοί προφανώς και δεν είναι «νεοκύπριοι» της λίστας που δηλώνει η επικαλείται το κανάλι, αλλά παραδοσιακοί «τοπιοπουζοκυπtraίoi», δηλαδή «πιο δικόι μας». Και επειδή για να μπουν στη διαδικασία να υπεξαίρεσουν ευαίσθητα έγγραφα και να τα δώσουν σε τρίτους, είτε χρηματίστηκαν ή/

και το έπραξαν με μόνο σκοπό να βλάψουν την Κυπριακή Δημοκρατία, τότε θα πρέπει να χρεωθούν με προδοσία εναντίον της χώρας τους. Άρα η πρώτη έρευνα που πρέπει να γίνει είναι να εντοπιστούν αυτοί οι τύποι και να προσαχθούν στη δικαιοσύνη.

Από εκεί και πέρα τα πράγματα είναι απλά. Το επενδυτικό πρόγραμμα όπως στέκει είναι εξαιρετικό από πλευράς ασφαλιστικών δικλίδων και ίσως το καλύτερο στην ΕΕ ανάμεσα στις χώρες που παρέχουν παρόμοια προγράμματα. Και οι χώρες δεν είναι μια και δύο είναι τουλάχιστον είκοσι. Αν σήμερα υπάρχουν άτομα που τους χορηγήθηκε υπηκοότητα ενώ δεν πληρούν τα κριτήρια, είτε επειδή άλλαξαν τα δεδομένα τους έκτοτε ή επειδή δεν έγιναν τότε οι ενδεδειγμένοι έλεγχοι, να τους αφαιρεθεί η υπηκοότητα και μάλιστα με πομπώδη τρόπο. Αυτό θα δείξει πως η Κυπριακή Δημοκρατία διορθώνει τυχόν λάθη της και δίνει μεγαλύτερη αξία στο πρόγραμμά της.

Αν δείτε τα άτομα στη λίστα που δημοσιεύτηκε, η μεγαλύτερη πλειοψηφία αφορά σε ΠΕΠ και το ίδιο το κανάλι τονίζει πως δεν ισχυρίζεται ούτε λεπτό πως αυτά τα ΠΕΠ διέπραξαν κάτι το επιλήψιο. Απλά, τα αναφέρει επειδή μετά την τελευταία αναθεώρηση του δικού μας επενδυτικού προγράμματος, αυτά τα άτομα ενδεχομένως να μην ήταν υποψήφια προς θετική αξιολόγηση. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το στοιχείο πως πολλά άτομα της λίστας που έχουν τοποθετηθεί σε κάποιο stop - list προέρχονται από χώρες της Ουκρανίας εναντίον της Ρωσίας αλλά και τρίτων χωρών εναντίον οντοτήτων ρωσικών συμφερόντων εξαιτίας της ρωσικής επέμβασης στην Κριμαία. Υπάρχουν φυσικά και κτυπητές περιπτώσεις ατόμων που δίδονται στην χώρα τους – κατά κύριο λόγο σε Ρωσία, Ουκρανία και Κίνα – με κατηγορίες διαφθοράς, υπεξαίρεσης χρημάτων κλπ. Κάποια από αυτά φαίνεται να διαμένουν μόνιμα σε χώρες, όπως οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο.

As γίνει λοιπόν ένα ξεσκόνημα και οι αναγκαίες διορθώσεις. Το πρόγραμμα το χρειάζεσαστε και πρέπει να κάνουμε ό,τι είναι αναγκαίο να το διατηρήσουμε. Ο οικονομικός χειμώνας θα είναι βαρύς για όλους μας.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΙΑΓΟΡΑΣ**

Ο νέος εφιάλτης του Νίκαρου, τα Cyprus Papers και το σώμα... πυροσβεστών

Σε συναγερμό βρίσκεται ο Λόφος αλλά και τα υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών μετά τα δημοσιεύματα του Al Jazeera για τα «Cyprus Papers». Οι αποκαλύψεις του τηλεοπτικού δικτύου έφεραν τα πάνω κάτω και αναβίωσε για τον Νίκαρο ο εφιάλτης των επικρίσεων για τα «χρυσά διαβατήρια». Επικρίσεις που δεν άργησαν να έρθουν από την αντιπολίτευση, η οποία είναι αποφασισμένη να δώσει συνέχεια στο θέμα, εγγράφοντάς το μάλιστα για συζήτηση στην Βουλή.

Η ανησυχία του κυβερνητικού στρατοπέδου είναι πως το νέο μέτωπο ανοίξει σε μια δύσκολη συγκυρία που η κυβέρνηση τρέχει να αντιμετωπίσει τις τουρκικές προκλήσεις στην ΑΟΖ και να μεθοδεύσει την επιβολή ευρωπαϊκών κυρώσεων για την Τουρκία, τις σοβαρές απειλές για άνοιγμα της Αμμοχώστου και λίγο πριν από την αναμενόμενη ανάληψη δράσης από τον ΟΗΕ για επανέναρχη των συνομιλιών, αμέσως μετά τις λεγόμενες «πρεσδρικές» στα κατεχόμενα. Επιπλέον, η νέα πολιτική καταιγίδα συμπίπτει με την προσοχή της κυβέρνησης να προσελκύσει νέα κεφάλαια μέσω πολιτογραφήσεων στη βάση του αναθεωρημένου και «καθαρού», όπως διαδίδει, προγράμματος. Τα δημοσιεύματα του Al Jazeera, είτε κακόβουλα, είτε όχι, επιβαρύνουν καθοριστικά τις προσοδικές θυμίζοντας το ανάλογο των εξανεμισμένων προσδοκιών για τον τουρισμό.

Στην Πινδάρου υπάρχει μία επιπλέον ανησυχία: ότι το νέο (παλιό) σκάνδαλο των πολιτογραφήσεων θα επηρεάσει σημαντικά τους σχεδιασμούς που γίνονται για τις βουλευτικές, ιδιαίτερα εάν η συζήτηση στη Βουλή τραβήξει σε μακρός. Ήδη οι ευθείες επικρίσεις από το ΑΚΕΛ στο κόμμα, την κυβέρνηση αλλά και τον Νίκαρο προσωπικά και οικογενειακά, δείχνουν πως θα κινηθεί η συζήτηση που μόλις έχει αρχίσει.

Για την αντιπολίτευση τα ρεπορτάζ του Al Jazeera ήρθαν ως μάννα εξ ουρανού, ούτε παραγγελία να τα είχαν, σε μια νεκρή πολιτικά και αντιπολιτευτική περίοδο. Μπορεί εκείνο που κυρίως διακυβεύεται να είναι η καλή φήμη της Κύπρου, ωστόσο, όπως έλεγε χθες στη Λευκωσία στέλεχος μεγάλου κόμματος: Αυτή έχει καλάσει προ πολλού με την δράση λαμογιών που τα έφαγαν από τις πολιτογραφίες αφηνόντας ανεπαρκώςτα εκτεθειμένο το κυπριακό κράτος.

Οι τοποθετήσεις του ΑΚΕΛ ότι «το επενδυτικό πρόγραμμα πολιτογραφήσεων ίσχυε επί τριών διαφορετικών κυβερνήσεων αλλά μόνο επί της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού η Κύπρος έγινε κατ' επανάληψη πρώτο θέμα και διασύρεται διεθνώς» είναι δύσκολο να διαψευστεί, όπως και το επιχείρημα ότι «ένα θετικό για την οικονομία πρόγραμμα

- Είπαμε ηγέτης της κρίσης αγάπες μου, αλλά όχι και μία κρίση κάθε μέρα.

μετατράπηκε σε βιομηχανία πώλησης υπηκοοτήτων και φαγονότι για λίγους».

Την ίδια ώρα η αντίδραση του υπουργού Εσωτερικών που ανέφερε γενικά και αόριστα ότι κατά τις πολιτογραφήσεις τηρήθηκαν οι κανονισμοί και δεν διαπράχθηκαν παρανομίες, κάθε άλλο παρά πείθει, ακόμα και το πιο φιλικό διακείμενο προς την κυβέρνηση ακροατήριο. Η παράλειψη αναφοράς στην ηθική και πολιτική διάσταση του προβλήματος ξεσήκωσε άλλες συζητήσεις και επικρίσεις και αναφορές για κυνική αντίδραση. Αν όσα ακούω ούτε στον Λόφο υπήρξε ικανοποίηση από την πρώτη τουλάχιστον αντίδραση του υπουργού. Ιδιαίτερα όταν την υπουργική αντίδραση ακολούθησε το επιχείρημα της αντιπολίτευσης πως τον ουσιώδη χρόνο των πολιτο-

γραφήσεων άτομα που πήραν την κυπριακή υπηκοότητα ήταν ήδη καταδικασμένοι ή υπό διωξη στις χώρες τους, όπως αποκαλύπτουν τα έγγραφα του Al Jazeera. Και τέθηκε το αναπάντητο ερώτημα: «Ποια κριτήρια και πότε επέτρεπαν κάτι τέτοιο;»

Το μεγάλο ερώτημα που τίθεται τώρα στο κυβερνητικό στρατόπεδο είναι κατά πόσο θα καταφέρουν ο Νίκαρος και ο Φούλης να «γυρίσουν» το κλίμα πριν η πολιτική ζημιά επεκταθεί και λάβει διαστάσεις ανεξέλεγκτης πυρκαγιάς.

Το... πυροσβεστικό σώμα που εκτάκτως οργανώνουν Νίκαρος και Φούλης ρίχνεται στη μάχη χωρίς ιδιαίτερη προετοιμασία και με τις εξελίξεις να είναι απρόβλεπτες.

Και όλα αυτά χωρίς να υπολογιστεί ακόμα το εύρος της ζημιάς που έχουν κάνει και θα κάνουν τα δημοσιεύματα των «Cyprus papers» στην διεθνή εικόνα της Δημοκρατίας, τόσο στον πολιτικό όσο και στον οικονομικό τομέα. Ζημιά την οποία θα κληθούμε να πληρώσουμε αναδρομικά και με μεγάλο τόκο.

ΚΟΝΙΖ: Μήπως μια επίσκεψη του Γερμανού ΥΠΕΣ Χάικο Μάας στην Κύπρο, παράλληλα με τις επισκέψεις του σε Ελλάδα και Τουρκία, για τα θέματα που μας αφορούν, να έδεικνε εμπράκτως την εκφρασθείσα στα λόγια συμπαράσταση της ΕΕ; Μήπως αν επιδιώκαμε και επιτυχήναμε την επίσκεψη θα δινόταν ουσιαστική ευρωπαϊκή στήριξη στην κρατική οντότητα της Κύπρου που η Τουρκία αμφισβητεί και θεωρεί εκκλιπούσα;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

Εκθεση φωτογραφίας: «Επιστιπιστική Κυριαρχία και Νεολαία στην Κύπρο»

Οι Φίλοι της Γης Κύπρου παρουσιάζουν την έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Επιστιπιστική Κυριαρχία και Νεολαία στην Κύπρο», στο Κέντρο Φωτογραφίας 6x6, στη Λεμεσό. Κατά την πρώτη μέρα της έκθεσης, την Τετάρτη, 26 Αυγούστου, οι Φίλοι της Γης και ο Κυριάκος Χ΄Ήλια θα είναι παρόντες και θα συζητήσουν για την επιστιπιστική κυριαρχία και την τέχνη. Η έκθεση γίνεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος “Growing Together” και σκοπό έχει να προβάλει θέματα της επιστιπιστικής κυριαρχίας, μέσα από τα μάτια της νεολαίας στην Κύπρο. Ο τρόπος με τον οποίο τα τρόφιμα παράγονται, διανέμονται και καταναλώνονται και τα δικαιώματα που προκύπτουν από την αλυσίδα αυτή προβάλλονται μέσα από το φωτογραφικό φακό του Κυριάκου Χ΄Ήλια. Ο Κυριάκος Χ΄Ήλια ασχολείται ακαδημαϊκά και επαγγελματικά με τη φωτογραφία και συγκεκριμένα με τον τομέα του ντοκιμαντέρ και της εικαστικής ανθρωπολογίας, επιλέγοντας να συνδυάσει την τέχνη με κοινωνικοπολιτικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως την αστική επιβίωση, τη νεκρή ζωή, το μεταναστευτικό και την κλιματική αλλαγή. Μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις των φωτογραφιών θα δοθεί ως εισφορά στους Φίλους της Γης

Η έκθεση γίνεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος “Growing Together” και σκοπό έχει να προβάλει θέματα της επιστιπιστικής κυριαρχίας, μέσα από τα μάτια της νεολαίας στην Κύπρο.

Κύπρου. Η έκθεση θα παραμείνει ανοιχτή μέχρι και την 1 Σεπτεμβρίου 2020. Εισόδος Ελεύθερη. Στην έκθεση θα τηρούνται τα μέτρα προστασίας από τον COVID-19. Θα γίνεται δεκτός περιορισμένος αριθμός ατόμων βάσει του διατάγματος ανά τετραγωνικά μέτρα και ΜΟΝΟΝ κατόπιν κράτησης στο τηλέφωνο 25347042.

Ώρες λειτουργίας έκθεσης: Δευτέρα - Παρασκευή 10:00 - 13:00 & 15:00 - 19:00, Σάββατο 10:00 - 14:00

Ρεμπέτικο τριήμερο: «Τα ματόκλαδά σου λάμπουν...»

Κάτω από το ολόγιομο αυγουσιτάτικο φεγγάρι, το Παττίκειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού αποκαίρει το καλοκαίρι, με ένα μοναδικό Ρεμπέτικο Τριήμερο, αφιερωμένο στους μεγαλύτερους Έλληνες δημιουργούς. Οι νότες των Βαμβακάρη, Χατζηκρήστου, Τσιτσάνη και Παπαϊωάννου αναβιώνουν στη φεγγαρόλουστη αυλή του Παττίκειου, μαγεύοντας για ακόμη μία φορά το κοινό. Γνωστοί καλλιτέχνες και σχήματα, με μακρά και ιδιαίτερα ηθεια στο ρεμπέτικο τραγούδι, υπόσχονται να μας ταξιδέψουν σε μουσικά μονοπάτια, με αποκορύφωμα ένα ειδικό αφιέρωμα στους συνθέτες της Σμύρνης. «Τα ματόκλαδα σου λάμπουν», 28, 29 και 30 Αυγούστου στο Παττίκειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού.

Παρασκευή 28 Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. «Αρχή διά του ρεμπέτικου» - με Βαμβακάρη, Χατζηκρήστο, Τσιτσάνη. **Σάββατο 29** Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. Μέρος Α΄ - «Εβίβα ρεμπέτες» - σε ένα ανοικτό ρεμπέτικο πρόγραμμα. Μέρος Β΄ - Σπύρος Βασιλάκος, Άννα Αριστείδου - αφιέρωμα στον Γιάννη Παπαϊωάννου **Κυριακή 30** Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. TRIO LEVANTE - Σμυρνιοί Συνθέτες.

«Η στελέχωση του τμήματος δασών κατά τα πρώτα χρόνια της Αγγλοκρατίας»

Η σειρά των διαδικτυακών διαλέξεων «Μίλα μου Ιστορικά» εμπλουτίζεται με το νέο επεισόδιο- διάλεξη της δρος Μαρίας Παναγιώτου «Η στελέχωση του τμήματος δασών κατά τα πρώτα χρόνια της Αγγλοκρατίας». Η παρουσίαση αναπτύσσει τα πορίσματα της πρόσφατης έρευνας γύρω από τη στελέχωση της δημόσιας υπηρεσίας κατά την Αγγλοκρατία με έμφαση στη στελέχωση του Τμήματος Δασών. Με την άφιξη τους οι Βρετανοί αντικρίσαν μία εικόνα που πόρρω απείχε από τις αναφορές των περιηγητών και των αρχαίων συγγραφέων που ήθελαν την Κύπρο ως τη δασόεσσα νήσο. Στην παρουσίαση αναλύονται οι ενέργειες των Βρετανών για στελέχωση του τμήματος και προστασία των δασών στο πλαίσιο της γενικότερης μελέτης για την οικονομική ιστορία της Κύπρου. Η παρουσίαση καλύπτει την περίοδο 1878-1931 με έμφαση στα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν στα Blue Books και τις απογραφές πληθυσμού. Η έρευνα ολοκληρώνεται το 1931, έτος καταγραφής της 6ης απογραφής πληθυσμού, της τελευταίας πριν την έκρηξη του ΒΠΠ. Η περίοδος αυτή είναι συνδεδεμένη

με τη διεθνή οικονομική κρίση και τον τερματισμό της καταβολής του «Φόρου Υποτελείας» γεγονός που σηματοδοτεί την έναρξη μιας διαφορετικής, από άποψη οικονομικής ιστορίας, περίοδο για το νησί, η οποία χρήζει ξεχωριστής μελέτης και παρουσιάσης.

«Μίλα μου Ιστορικά»

Η σειρά διαλέξεων «Μίλα μου Ιστορικά» αποτελεί μία επιστημονικά τεκμηριωμένη και ταυτόχρονα φιλική στον ακροατή σειρά, από έγκριτους επιστήμονες που εστιάζουν σε διάφορα κυπριολογικά θέματα, τα οποία σχετίζονται με τη Μουσεία, Συλλογές, Εκθέσεις, Δράσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος, αλλά και ευρύτερα με όλες τις περιόδους της κυπριακής ιστορίας, αρχαιολογίας, ιστορίας της τέχνης και λογοτεχνίας.

Οι διαλέξεις παρουσιάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα στη σελίδα του Πολιτιστικού Ιδρύματος στο Facebook (Boccf), στην ιστοσελίδα μας (www.boccf.org) και σε άλλες ψηφιακές πλατφόρμες παροχής ήχου (Buzzsprout, Spotify, Google Podcasts: “Μίλα μου ιστορικά”).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ** - **ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ** • Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**
Υπεύθυνος Υλικ: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ** • Υπεύθυνος Αιελέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Τι ζητάνε οι τουρίστες εν μέσω πανδημίας

Ποσοστό 87% μένει εντός Κύπρου, διακοπές σε ξενοδοχείο για το 40%, ψηλές υπηρεσίες καθαριότητας για το 60%

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Στην κατηγορία Β έχουν υποβαθμιστεί Αυστρία, Ελβετία, και Δανία, χώρες οι οποίες έφεραν τον Ιούλιο 13 χιλιάδες τουρίστες στην Κύπρο, ή το 1/5 του συνόλου των αφίξεων τουριστών τον προηγούμενο μήνα. Η ανησυχία στον τομέα των αερομεταφορών και του τουρισμού μετά από αυτή την εξέλιξη είναι έκδηλη, από την στιγμή που πρόκειται για χώρες οι οποίες θα συνέχιζαν να δρομολογία τους και κατά την χειμερινή περίοδο. Πλέον με τα νέα δεδομένα, κάτι τέτοιο είναι αμφίβολο. Την ίδια ώρα η οποία αισιοδοξία προκύπτει από την επάνοδο της Βρετανίας και τα δημοσιεύματα που θέλουν σύντομα να επαναρχίζουν οι πτήσεις από τις σημαντικές μας αγορές, αυτές της Ρωσίας και του Ισραήλ, είναι συγκρατημένη λόγω εξελίξεων στην επιδημιολογική εικόνα που παρουσιάζουν οι χώρες. Φορείς του τουρισμού τονίζουν ότι ενώ εκ πρώτης όψης θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως θετικές εξελίξεις, εντούτοις υπάρχει μια σειρά από προϋποθέσεις ώστε να αρχίσουν να καταφθάνουν στο νησί τουρίστες από αυτές τις αγορές. Υπογραμμίζουν επίσης ότι περισσότερη βαρύτητα έχει η διαφύλαξη της υγείας και της προστασίας από τον κορωνοϊό, παρά να γεμίσουν τα ξενοδοχεία μας και μακροπρόθεσμα να προκαλέσουμε ζημιά στην επιδημιολογική εικόνα της χώρας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Το κλίμα αβεβαιότητας που επικρατεί σε σχέση με τις ζένες του-

Το 22% δεν μπορεί να διαθέσει χρήματα για τις καλοκαιρινές διακοπές, ενώ για το 35% των εγχώριων τουριστών έχει μειωθεί το ποσό που μπορούν να διαθέσουν.

Η πανδημία έχει αλλάξει τα πλάνα διακοπών των Κυπρίων τουριστών. Οι περισσότεροι προτίμησαν διακοπές μικρής διάρκειας εντός Κύπρου για αυτό το καλοκαίρι. ενώ όσοι ακύρωσαν τις διακοπές τους ανέφεραν ως αιτία την πανδημία.

ριστικές αγορές και τις συνεχείς αναπροσαρμογές στην κατάταξή τους, ρίχνει φέτος, ίσως για πρώτη φορά, τα φώτα στους Κύπριους τουρίστες. Ήδη γίνονται προσπάθειες μέσω διαφόρων προγραμμάτων από το Υφυπουργείο Τουρισμού, με τελευταίο το Έκτακτο Σχέδιο Ενίσχυσης του Εγχώριου Τουρισμού. Το πρόγραμμα επιδοτεί το 25% του κόστους διαμονής σε 96 ξενοδοχειακές μονάδες και αφορά την περίοδο Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου.

Σαφώς οι επιδοτημένες διακοπές είναι ένα κίνητρο για τους Κύπριους να προχωρήσουν σε κρατήσεις στα κυπριακά καταλύματα. Εξίσου σημαντικό είναι να γίνει μια ανάλυση στο προφίλ του Κύπριου τουρίστα και πώς η πανδημία έχει αλλάξει τα θέλω και τις ανάγκες του. Μια πρώτη αποτίμηση αυτών των αλλαγών γίνεται μέσα από την έρευνα της KPMG «Cyprus Hospitality Report». Η έρευνα έτρεξε από τις 15 Ιουνίου μέχρι τις 20 Ιουλίου με την συμμετοχή κατοίκων Κύπρου, διαφορετικών ηλικιών, πόλης, φύλου και εισοδήματος καταγράφοντας τις προτιμήσεις, τις προσδοκίες και τις ανησυχίες του δείγματος πριν και κατά την διάρκεια της πανδημίας. Συμπερασματικά αναφέρεται ότι ο Covid-19 είχε επιδράση στα πλάνα διακοπών των Κυπρίων. Οι περισ-

σότεροι προτίμησαν διακοπές μικρής διάρκειας εντός Κύπρου για αυτό το καλοκαίρι ενώ όσοι ακύρωσαν τις διακοπές τους ανέφεραν ως αιτία την πανδημία. Επίσης, εξαιρετικά σημαντικά για τους εγχώριους τουρίστες είναι τα επίπεδα καθαριότητας, οι κανόνες υγιεινής και αποστασιοποίησης. Μάλιστα ως συμπέρασμα της έρευνας καταγράφεται ότι οι Κύπριοι τουρίστες είναι πρόθυμοι να πληρώσουν κάτι περισσότερο προκειμένου να διασφαλίσουν την υγεία και την ασφάλειά τους.

Διακοπές εντός

Το ότι η Κύπρος κατατάσσεται 26η ασφαλέστερη χώρα για τα θέματα κορωνοϊού, είναι επιτυχία η οποία είναι γνωστή και παραδεκτή τουλάχιστον στον εγχώριο τουρισμό. Νιώθοντας λοιπόν ασφαλείς εντός συνόρων, η πλειοψηφία του εγχώριου τουρισμού προτίμησε φέτος να κάνει διακοπές εντός.

Σύμφωνα με την έρευνα Cyprus Hospitality Report, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 87% των κατοίκων Κύπρου. Τέσσερις στους δέκα απάντησαν ότι οι διακοπές τους αφορούν διαμονή σε ξενοδοχείο, ενώ το 30% δεν θα επιλέξει ξενοδοχείο λόγω ανησυχιών για τις πιθανότητες μετάδοσης του κορωνοϊού.

Ακύρωσαν διακοπές

Σύμφωνα με την έρευνα, το 59% των ερωτηθέντων έχει ακυρώσει τις διακοπές του λόγω Covid-19 ενώ το 26% λόγω οικονομικών δυσκολιών, κάτι που επίσης μπορεί να συνδεθεί με τις συνέπειες της πανδημίας στον τομέα της εργασίας. Στους λόγους ακύρωσης των διακοπών, το 40% απάντησε ότι τις ακύρωσε για υγειονομικούς λόγους ένεκα Covid-19 ενώ το 19% λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών. Τέλος ένα 10% απάντησε ότι ακύρωσε τις διακοπές ώστε να εξοικονομήσουν είτε μέρες διακοπών για αργότερα ή χρήματα. Επίσης, καταγράφει μείωση 49% σε σχέση με το 2019 η αναζήτηση στο διαδίκτυο για κυπριακά ξενοδοχεία. Μειωμένο καταγράφεται το ενδιαφέρον και στην σελίδα της πλατφόρμας Airbnb (-34%) και του booking.com (-36%).

Διάρκεια διαμονής

Επτά στους δέκα Κύπριους τουρίστες επιλέγουν κράτηση διάρκειας 3-5 διανυκτερεύσεων σε κυπριακό ξενοδοχείο. Μόνο ένα 12% των ερωτηθέντων σχεδίαζαν να μείνουν περισσότερες από εννέα διανυκτερεύσεις στις διακοπές τους. Το 27% θα περάσουν περισσότερα από τρία βράδια σε τουριστικό κατάλυμα, το 29% θα προτιμήσει τις εκδρομές ενώ το

31% θα επιλέξει αποδράσεις το Σαββατοκύριακο σε κάποιο τουριστικό κατάλυμα.

Μείωση εξόδων

Το 35% των εγχώριων τουριστών αναφέρουν ότι έχει μειωθεί το ποσό που μπορούν να διαθέσουν για τις καλοκαιρινές τους διακοπές λόγω της πανδημίας, ενώ το 22% δεν έχει διαθέσιμα χρήματα για τις καλοκαιρινές διακοπές. Το 3% ανέφερε ότι το ποσό αυτό έχει αυξηθεί ενώ το 40% ανέφερε ότι το κονδύλι για τις διακοπές τους παρέμεινε το ίδιο. Το 76% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι θα ξοδέψει τα χρήματα των διακοπών σε εστιατόρια, καφετέριες και μπαρ. Ποσοστό 14% θα ξοδέψουν χρήματα για πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, ενώ το 9% θα ταξιδέψει στο εξωτερικό, σε χώρα της ΕΕ.

Χαμηλότερες τιμές

Ιδιαίτερη ευαισθησία έχουν οι Κύπριοι τουρίστες στο κόστος διανυκτέρευσης. Από το σύνολο των ερωτηθέντων, οι οποίοι δεν έχουν κλείσει ξενοδοχείο αυτό το καλοκαίρι, το 50% απάντησε ότι θα έκλειναν αν υπήρχαν χαμηλότερες τιμές, το 17% θα πείθονταν με πακέτα διακοπών, το 23% δήλωσε ότι σε καμία περίπτωση

δεν θα έμενε σε ξενοδοχείο και 8% ότι θα έκαναν κράτηση αν δεν υπήρχαν τέλη ακύρωσης. Την ίδια ώρα το 21% απάντησε ότι προτίμησαν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό λόγω καλύτερων πακέτων και προσφορών σε σχέση με την Κύπρο. Πάντως σύμφωνα με στοιχεία τα οποία συνελέγησαν τον Ιούλιο του 2020 για το μέσο δίκλινο δωμάτιο σε ξενοδοχεία τριών έως πέντε αστεριών, η μέση τιμή ανά δωμάτιο έχει μειωθεί κατά 10,7% το 2020. Μάλιστα στην Πάφο η μείωση ξεπέρασε το 35%.

Οι χαμηλότερες τιμές αποδίδονται σε μεγάλο βαθμό στην προσπάθεια των ξενοδόχων να προσελκύσουν εγχώριο τουρισμό. Την ίδια ώρα οι τιμές για τα καταλύματα τύπου Airbnb έχουν σημειώσει μείωση 18% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Απρίλιο του 2020 σε σύγκριση με το 2019. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι φετινές μειώσεις ακολούθησαν περσινές αυξήσεις στο μέσο όρο της ημερήσιας τιμής δωματίου σε ξενοδοχείο αυξήθηκε κατά 9,8% από το 2018 στο 2019. Παρόμοια τάση παρατηρείται και στα καταλύματα τύπου Airbnb που αυξήθηκαν 2,6% κατά την ίδια περίοδο.

Περισσότερα all inclusive

Η πλειοψηφία του κοινού επιλέγει πα-

κέτα διακοπών, σύμφωνα με την έρευνα. Αυτά τα πακέτα διακρίνονται σε all inclusive και πακέτα ημιδιατροφής. Σημειώνεται ότι πριν την πανδημία ένας στους δύο τουρίστες ζητούσαν πακέτα διακοπών ενώ κατά τη διάρκεια της πανδημίας η ζήτηση αυξήθηκε στο 73%. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες απάντησαν ότι θα πλήρωναν μεταξύ 50 και 99 ευρώ την διανυκτέρευση τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το ποσοστό αυτό ήταν 54% πριν την πανδημία και έπεσε στο 43% κατά την διάρκεια της πανδημίας.

Την ίδια ώρα έχει αυξηθεί από 34% στο 43%, το ποσοστό όσων απάντησαν ότι είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν από 100-199 ευρώ την διανυκτέρευση κατά την διάρκεια της πανδημίας.

Πρώτα η καθαριότητα

Η έρευνα εξέτασε επίσης και το πώς αξιολογούν οι εγχώριοι τουρίστες τις υπηρεσίες των ξενοδοχείων. Πιο σημαντικό κριτήριο για την επιλογή ενός ξενοδοχείου είναι η καθαριότητα (4,9/5), και ακολουθεί το δικαίωμα της δωρεάν ακύρωσης (4,6/5). Μάλιστα το 61% του εγχώριου τουρισμού είναι έτοιμοι να πληρώσουν περισσότερο για τις ψηλού επιπέδου υπηρεσίες καθαριότητας σε ξενοδοχεία. Τα μέτρα υγιεινής είναι επίσης ψηλά και ισοβαθμούν σε σημαντικότητα με την καλή εξυπηρέτηση πελατών. Ως σημαντικά αξιολογούνται τα μέτρα δημόσιας αποστασιοποίησης (3,9/5) και οι ανέπαφες υπηρεσίες (3,6/5).

Πιο σημαντικό κριτήριο για την επιλογή ενός ξενοδοχείου είναι η καθαριότητα (4,9/5), και ακολουθεί το δικαίωμα της δωρεάν ακύρωσης της κράτησης.

Μάλιστα έξι στους δέκα είναι πρόθυμοι να πληρώσουν περισσότερο για ψηλές υπηρεσίες καθαριότητας, τέσσερις στους δέκα για αυστηρά μέτρα υγιεινής κατά του κορωνοϊού, το 45% για την επιλογή της δωρεάν ακύρωσης και το 47% για καλές υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών.

Περισσότερα αστέρια

Το 71% των ερωτηθέντων δεν έχουν διαφοροποιήσει την προτίμησή τους σε σχέση με την κατάταξη του ξενοδοχείου γι' αυτό το καλοκαίρι. Ωστόσο, ποσοστό 23% αναζητούν ξενοδοχείο με καλύτερη βαθμολογία αστεριών, και ένα 12% δήλωσε ότι θα προτιμούσε ένα πιο λουξ ξενοδοχείο για τις φετινές τους διακοπές. Επιπλέον ένα 20% θα προτιμούσε ξενοδοχείο το οποίο προσφέρει εντός των εγκαταστάσεων του όλες τις παροχές ώστε να μην χρειαστεί να βγει εκτός του καταλύματος. Δημοφιλέστερος προορισμός το φετινό καλοκαίρι για τους Κύπριους τουρίστες είναι η Αμμόχωστος συγκεκριμένα ποσοστό 42% των ερωτηθέντων. Ακολουθεί η Πάφος με ποσοστό 35%. Ποσοστό 15% του δείγματος επιλέγει Λεμεσό ενώ σε μονοψηφία νούμερα κινούνται η Λάρνακα (3%) και η Λευκωσία (1%).

Εννέα νέα ξενοδοχεία μέχρι το τέλος του 2025

Τέσσερις νέες πεντάστερες μονάδες αναμένονται σε Λάρνακα, Πάφο και Λεμεσό μέχρι τέλος του 2021 - Αυξήθηκε το επενδυτικό ενδιαφέρον

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Μπορεί η ανάπτυξη στον τομέα του Real Estate να επιβραδύνεται ένεκα πανδημίας και ο τομέας του τουρισμού να είναι από αυτούς που έχουν δεχτεί ισχυρό πλήγμα επίσης ένεκα πανδημίας, ωστόσο στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, οι επενδύσεις σε νέες μονάδες συνεχίζονται. Πρόκειται για κινήσεις οι οποίες ήταν και παραμένουν στον προγραμματισμό εταιρειών, παρά την έκρυθμη κατάσταση λόγω κορωνοϊού.

Εννέα νέες ξενοδοχειακές μονάδες έρχονται λοιπόν να προστεθούν στις υφιστάμενες μέχρι το 2025. Κάποιες από αυτές πρόκειται να είναι έτοιμες, τουλάχιστον βάσει προγραμματισμού, εντός του 2020, χωρίς να υπολογίζονται οι οποίες αλλαγές στις αποφάσεις των εταιρειών, αναλόγως των επιπτώσεων και των δεδομένων που θα δημιουργήσει η πανδημία.

Οι νέες μονάδες

Σύμφωνα με στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού τα οποία επεξεργάστηκε η KPMG στο πλαίσιο του Cyprus Hospitality Report, το 2020 αναμένεται η ολοκλήρωση του πεντάστερου Radisson Beach Resort, χωρητικότητας 202 δωματίων στην Λάρνακα και του επίσης πεντάστερου Atlantica Mare Village Paphos,

Αυξάνονται κατά 11% τα δωμάτια ξενοδοχείων την επόμενη πενταετία λόγω των νέων επενδύσεων.

χωρητικότητας 36 κλινών στην Πάφο. Άλλα δύο πεντάστερα έρχονται το 2021. Πρόκειται για το Cap StGeorges Beach Club Resort & Hotel στην Πάφο, χωρητικότητας 203 δωματίων και το City of Dreams, casino resort στη Λεμεσό. Δεν αποκλείεται ωστόσο να υπάρξει καθυ-

στέρηση στην ολοκλήρωση του έργου, αφού η πρόοδος των κατασκευαστικών έργων φαίνεται να έχει επιβραδυνθεί λόγω πανδημίας.

Εντός του 2021 αναμένεται το άνοιγμα του NYX Hotel Limassol χωρητικότητας 165 δωματίων και του ομώνυμου του

στην Λευκωσία, χωρητικότητας 198 δωματίων. Δύο νέα ξενοδοχεία αναμένεται να λειτουργήσουν εντός του 2022. Πρόκειται για το Opus One στην Αμμόχωστο (97 δωμάτια) και το Sofitel Cyprus (246 δωμάτια). Τέλος, το 2025 αναμένεται η λειτουργία του Grand Hyatt Limassol,

Τα επόμενα χρόνια εκτιμάται ότι ο αριθμός των διαθέσιμων δωματίων θα αυξηθεί κατά 35% στη Λευκωσία, κατά 10% στη Λάρνακα και κατά 20,3% στη Λεμεσό.

του πρώτου ανοίγματος της γνωστής διεθνούς αλυσίδας στην Κύπρο. Η νέα μονάδα θα έχει χωρητικότητα 300 δωματίων.

Στη Λεμεσό οι περισσότερες

Τα επόμενα χρόνια εκτιμάται ότι ο αριθμός των διαθέσιμων δωματίων θα αυξηθεί κατά 35% στη Λευκωσία, κατά 10% στη Λάρνακα και κατά 20,3% στη Λεμεσό. Αν και ποσοστιαία η αύξηση είναι χαμηλότερη από τις νέες κλίβες στη Λευκωσία, εντούτοις σε πραγματικούς αριθμούς το σύνολο των νέων δωματίων στην επαρχία είναι μεγαλύτερο σε σύγκριση με την πρωτεύουσα.

Συγκεκριμένα τρία ξενοδοχεία έρχονται να προστεθούν στην Λεμεσό, ανεβάζοντας σημαντικά τον αριθμό των 4.754 διαθέσιμων δωματίων κατά 965. Σημαντική ώθηση θα δώσουν στην Λευ-

κωσία οι δύο νέες ξενοδοχειακές μονάδες, αφού θα την προστεθούν 443 νέα δωμάτια ανεβάζοντας τον αριθμό στα 1.707. Επιπλέον 202 δωμάτια αναμένεται να προστεθούν στα 2.425 της Λάρνακας λόγω του ανοίγματος του Radisson Beach Resort, ενώ καμία αλλαγή δεν αναμένεται στα ορεινά καταλύματα. Σημειώνεται ότι βάσει των τελευταίων στοιχείων από τις 31 Δεκεμβρίου, ο συνολικός αριθμός διαθέσιμων δωματίων ανέρχεται συνολικά στις 30.000. Από αυτό τον αριθμό, ποσοστό 37,8% αφορά την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου και το 31,3% την Πάφο, στις οποίες αναμένεται ότι τα επόμενα χρόνια θα προστεθούν 97 και 36 δωμάτια αντίστοιχα.

Επενδύσεις 610 εκατ. ευρώ

Το επενδυτικό ενδιαφέρον στην τουριστική βιομηχανία καταγράφει αύξηση από το 2014 μέχρι το 2019. Μάλιστα το 2019 η συνολική αξία των επενδύσεων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία ανήλθε γύρω στα €610 εκ. Από το σύνολο των 35 αδειών που σχετίζονται με αναπτύξεις νέων ξενοδοχείων οι περισσότερες άδειες οικοδομής δόθηκαν στην Λευκωσία (35,1%) και στη Λεμεσό (30,3%). Σημειώνεται ότι η έρευνα δεν καλύπτει το ενδιαφέρον για νέες επενδύσεις εντός του 2020, με την εικόνα να παραμένει ρευστή λόγω των εξελίξεων της πανδημίας.

Μακρύς ο δρόμος για την τηλεργασία στην Κύπρο

Εξετάστηκαν σενάρια, αναμένεται ο διάλογος και προσπάθεια θεσμοθέτησής της εντός του 2021, τονίζει ο Κυριάκος Κόκκινος

Συνέντευξη στη **MARIA ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Με πιο ψηλές ταχύτητες διαδικτύου μέχρι 300 mgps αναμένεται να ενισχυθούν οι σχολικές μονάδες αναλόγως μεγέθους, μέχρι τον Σεπτέμβριο ώστε να καλυφθούν οι τεχνικές ανάγκες για έναρξη ανά πάσα στιγμή χρειαστεί της τηλεκπαίδευσης. Πρόκειται για αναβάθμιση σε εξοπλισμό και δίκτυο η οποία ανέρχεται στις 350.000 ευρώ ετησίως. Αναμένεται πάντως ότι μέχρι το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου θα είναι έτοιμα για τηλεκπαίδευση το 85% των σχολείων, όπως υπογραμμίζει στην συνέντευξή του στην «Κ» ο υφυπουργός Καινοτομίας Κυριάκος Κόκκινος. Διαφορετικά είναι ωστόσο τα χρονοδιαγράμματα σε σχέση με την εξ αποστάσεως εργασία, για την οποία από την περίοδο της καραντίνας δεν φαίνεται να έχουν γίνει επί του παρόντος σημαντικά βήματα προόδου.

Σε πρώτο στάδιο, έχουν εξεταστεί κάποια πρώτα σενάρια σε συνεργασία με το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, ωστόσο, όπως σημείωσε ο κ. Κόκκινος, θα πρέπει να προηγηθεί διαδικασία διάλογου των εμπλεκόμενων φορέων και του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να ολοκληρωθεί η θεσμοθέτησή του. Σε ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα αυτό δεν αναμένεται να γίνει πριν από το 2021. Εξελίξεις καταγράφονται ωστόσο στο θέμα εκσυγχρονισμού του δικαστικού συστήματος. Αυτή την εβδομάδα αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατακύρωσης των προ-σφορών για το e-justice και σύντομα αναμένεται να προχωρήσει η υπογραφή των συμβάσεων με τον επιτυχόντα προ-σφοροδότη.

- Ξεκινώντας από το θέμα των ημερών, την τηλεκπαίδευση. Έχετε πει ότι σύντομα θα είμαστε έτοιμοι και δώσατε κάποια χρονοδιαγράμματα.

- Αυτό που έχω πει είναι ότι καθημερινά θα μπαίνουν σχολεία, μέχρι το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου το 80-85% των σχολείων λογικά θα πρέπει να είναι έτοιμο. Τα υπόλοιπα σχολεία που δεν θα έχουν αναβαθμιστεί δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν. Θα λειτουργήσουν με μειωμένη ταχύτητα για κάποια περίοδο 1-2 εβδομάδων. Όλη η προσπάθεια και ο σχεδιασμός είναι να λειτουργήσουμε μέσα στα χρονοδιαγράμματα που έχουμε ανακοινώσει και προς αυτή την κατεύθυνση εργαζόμαστε. Θεωρώ ότι μέχρι στιγμής δεν έχουμε ενδείξεις για ανατροπή τουλάχιστον όσο αφορά την ετοιμότητα των σχολείων από πλευράς συνδεσιμότητας και ταχύτητας. Όμως ο λόγος που δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν είναι γιατί το κάθε σχολείο έχει μια ιδιαιτερότητα. Κάποια έχουν κοντά τους έτοιμη την οπτική ίνα και κάποια όχι.

Οπότε πρέπει να γίνει μελέτη για να μεταφερθεί η οπτική ίνα στο σχολείο. Αν δούμε ότι η καθυστέρηση για να φέρει μια οπτική ίνα πιο κοντά στο σχολείο παίρνει περισσότερο χρόνο από όσο θα θέλαμε, θα βάλουμε μια ενδιάμεση λύση να διπλοσιτάσουμε την ταχύτητα βάζοντας δύο ξεχωριστές γραμμές σε αυτό το σχολείο. Αυτά φυσικά είναι τεχνικά θέματα. Αυτό που έχει σημασία είναι ότι οι ταχύτητες στα σχολεία θα αναβαθμιστούν το συντομότερο δυνατό και βάσει του πλάνου μας θα γίνει εντός του πρώτου

Περί τα τέλη Σεπτεμβρίου- αρχές Οκτωβρίου αναμένεται να λειτουργήσει ένα κεντρικό τηλεφωνικό κέντρο, στο οποίο θα μπορεί να αποταθεί ένας καθηγητής αν χρειαστεί κάποια επιπλέον βοήθεια σχετικά με τα θέματα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

δεκαημέρου του Σεπτεμβρίου.

-Αντιλαμβάνομαι ότι δεν θα υπάρχουν διαφορές στον χρόνο ετοιμότητας των σχολείων και η δυνατότητα τηλεκπαίδευσης θα ξεκινήσει ταυτόχρονα για όλους.

- Ναι αν παραστεί ανάγκη για τηλεκπαίδευση αυτό θα ισχύσει, αν και με βάση τα σημερινά δεδομένα, τα σχολεία ξεκινούν με φυσική παρουσία των μαθητών μέσα στην τάξη. Ωστόσο, αν οι επιδημιολογικοί μας δείκτες μας υποχρεώσουν να αλλάξουμε κατεύθυνση πρέπει να είμαστε έτοιμοι και θα είμαστε.

-Μιλώντας για αναβάθμιση του δικτύου, τι εννοούμε; Με ποιες ταχύτητες μπορεί να γίνει ουσιαστικά η τηλεκπαίδευση;

- Οι ταχύτητες στις οποίες στοχεύουμε

Συνολικά 55 σχολεία είναι έτοιμα και διαθέτουν τις σωστές ταχύτητες για τις ανάγκες της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, ενώ κάθε μέρα θα προστίθενται 20-30 σχολεία.

είναι σε κάποια μεγάλα σχολεία 300 mbits και 30 mbits, σε κάποια σχολεία θα είναι 120 mbits. Συνολικά πρόκειται για 478 σχολεία, από τα οποία 338 είναι δημοτικά, 66 είναι γυμνάσια και 48 λύκεια και 15 τεχνικές σχολές. Ήδη από αυτά τα 55 είναι έτοιμα με τις ταχύτητες που πρέπει να είναι. Κάθε μέρα θα προστίθενται 20-30 σχολεία.

-Πόσο θα κοστίσει η αναβάθμιση δικτύου και εξοπλισμού για τις ανάγκες της τηλεκπαίδευσης;

- Η αναβάθμιση θα κοστίσει περίπου €350.000 τον χρόνο επιπρόσθετα του τι πληρώνουμε σήμερα, συν ένα εφάπαξ ποσό €154.000 το κομμάτι της συσκευασίας που θα γίνει αυτές τις μέρες. Έχει γίνει διαγωνισμός και ο πάροχος είναι η CYTA.

Σημαντική η οπτική επαφή

- Σε ποιο βαθμό θα μπορεί να λειτουργήσει η τηλεκπαίδευση από την στιγμή που καταγράφονται αντιδράσεις για την χρήση κάμερας;

-Όσον αφορά το θέμα των προσωπικών δεδομένων είμαστε σε διάλογο με την Επιτροπή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων ώστε να το κάνουμε με τον σωστό τρόπο. Πιστεύω ότι αυτό που προ-έχει είναι παιδαγωγικά να γίνεται σωστά η τηλεκπαίδευση, κάτι για το οποίο η οπτική επαφή είναι σημαντικό στοιχείο για να είναι σωστή η επικοινωνία του μαθητή με τον εκπαιδευτικό. Σε άλλες γεωγραφίες αυτά γίνονται και πιστεύω ότι και στην Κύπρο πρέπει να γίνονται και αν μας λείπει ένα νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο για να είναι κατοχυρωμένα όλα αυτά τότε μπορούμε να το αξιολογήσουμε με γρήγορο τρόπο. Αυτό αξιολογούμε τη δεδομένη στιγμή. Θεωρώ όμως ότι είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να μας σταματήσει από την εξέλιξη.

Εξελίξεις για το e-justice -Πώς προχωρά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση;

-Όσον αφορά την ενδιάμεση λύση ηλεκτρονικής καταχώρησης και διεκπεραίωσης δικαστηριακών υποθέσεων, προχωρά κανονικά με στόχο να υλοποιηθεί τον Οκτώβριο. Όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης για το οποίο θα υπογραφόταν η σύμβαση μέχρι το τέλος του χρόνου, μετά από πολλές πιέσεις για να επιταχύνουμε τη διαδικασία φαίνεται ότι είναι πλέον στον σωστό δρόμο. Αυτή την εβδομάδα ολοκληρώνεται η διαδικασία της αξιολόγησης και κατακύρωσης των προσφορών και σύντομα θα προχωρήσει η υπογραφή των συμβάσεων με τον επιτυχόντα προ-σφοροδότη. Ακολούθως θα ξεκινήσει η υλοποίηση του μεγάλου έργου με στόχο ολοκλήρωσή του εντός 2,5 ετών.

Αυτή η σύμβαση υπάρχει και είναι στις €265.000 τον χρόνο και αυτή την στιγμή πάμε να αναβαθμίσουμε την σύμβαση και να αυξήσουμε την ταχύτητα στον ίδιο πάροχο.

Το δύσκολο κεφάλαιο

- Πέραν των τεχνικών αναγκών, υπάρχουν οι ψηφιακές δεξιότητες μαθητών και εκπαιδευτικών για να υποστηρίξουν το σύστημα τηλεκπαίδευσης;

-Όσον αφορά τους μαθητές, πιστεύω οι ψηφιακές δεξιότητες υπάρχουν διότι τα παιδιά μας είναι ψηφιακοί ιθαγενείς, γεννήθηκαν μέσα στον ψηφιακό κόσμο. Όσον αφορά την ετοιμότητα των γονιών και των εκπαιδευτικών, εκεί να υπάρχουν διαφορές. Υπάρχουν εκπαιδευτικοί οι ο-

ποίοι είναι πανέτοιμοι και εκπαιδευτικοί οι οποίοι χρειάζονται κάποια βοήθεια μικρή ή μεγαλύτερη. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι μέσα στον Απρίλιο είχαν βγει ειδικά προγράμματα και οι πλείστοι εκπαιδευτικοί έχουν έρξει πλέον σε ένα πιο καλό σημείο ετοιμότητας. Αυτή η προσπάθεια συνεχίζεται, με δομημένο πιο τρόπο. Επίσης σε κάθε σχολείο θα υπάρχουν οι εκπαιδευτικοί, συνήθως οι καθηγητές της πληροφορικής, οι οποίοι θα είναι οι πυρήνες που λόγω σπουδών και αντικείμενου είναι πιο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και θα βοηθούν τους υπόλοιπους συναδέλφους τους, αν παραστεί ανάγκη. Την ίδια ώρα, ένα από τα πράγματα που σχεδιάζουμε και ίσως να είναι έτοιμο περί τα τέλη Σεπτεμβρίου- αρχές Οκτωβρίου, είναι να δημιουργήσουμε ένα κεντρικό τηλεφωνικό κέντρο στο οποίο θα μπορεί να αποταθεί ένας καθηγητής, αν χρειαστεί κάποια επιπλέον βοήθεια. Καταλαβαίνετε, όμως, ότι πρέπει να δούμε την ετοιμότητα του εκπαιδευτικού σε δύο επίπεδα. Το 1ο επίπεδο είναι αν μπορεί να χρησιμοποιήσει την τεχνολογία. Για μένα αυτό δεν είναι πρόβλημα. Πιστεύω ότι όλοι μας, λίγο ή πολύ, είμαστε εξοικειωμένοι και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις διάφορες κοινωνικές πλατφόρμες για να επικοινωνήσουμε. Το πιο δύσκολο κεφάλαιο που δεν λύνεται ούτε σε έξι μήνες ούτε σε ένα χρόνο, αλλά πρόκειται για διαχρονική προσπάθεια η οποία έχει ξεκινήσει και θα πάρει αρκετό καιρό να φτάσει σε επιθυμητά επίπεδα, είναι ο εκπαιδευτικός, ως παιδαγωγός, να μπορεί να διδάσκει με παιδαγωγική μεθοδολογία προσαρμοσμένη στο πλαίσιο της τηλεκπαίδευσης. Διότι είναι διαφορετικό να έχω το βιβλίο μέσα στην τάξη και να λύνω στο χαρτί τις ασκήσεις και είναι άλλο να προσπαθώ να διδάξω με μέσα από την τεχνολογία. Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο θέλει ανασχεδιασμό. Πρέπει να προστεθούν διαγνωστικές ασκήσεις, βιντεάκια, η διαδραστική επαφή του εκπαιδευμένου και του εκπαιδευτικού, χρειάζεται άλλη παιδαγωγική προσέγγιση. Αυτό είναι ολόκληρη επι-στημη στον χώρο της παιδαγωγικής. Φυσικά, δεν είναι το αντικείμενό μου, αλλά καταλαβαίνουμε όλοι ότι αν ο καθηγητής απλά επαναλαμβάνει το βιβλίο μέσα από μια κάμερα, δεν είναι το ίδιο με το να διδάσκει μέσω τηλεκπαίδευσης και το εκπαιδευτικό σου περιεχόμενο να είναι διαδραστικό με πολυμέσα. Καταλαβαίνετε ότι ο παιδαγωγικός σχεδιασμός για κάτι τέτοιο είναι κάτι το οποίο θα πάρει χρόνο. Είναι διαδικασία συνεχούς βελτίωσης, και αυτή είναι η κατεύθυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ένας πυλώνας αυτού είναι η επάρκεια της τεχνολογίας, αλλά η τεχνολογία είναι σχετικά εύκολο κομμάτι σε σχέση με το να μπορεί ο εκπαιδευτικός να λειτουργήσει παιδαγωγικά μέσα από την τηλεκπαίδευση. Προς αυτή την κατεύθυνση το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του Υπουργείου Παιδείας κάνει εξαιρετική δουλειά, έχει υιοθετήσει τις μεθοδολογίες και τα πλαίσια για ανάπτυξη τέτοιου εκπαιδευτικού περιεχομένου και σιγά σιγά μέσα από ένα έγγραφο πολιτικής για την τηλεκπαίδευση το οποίο επεξεργάστηκε αυτή την στιγμή, αυτό θα μπει στη ζωή μας. Όχι ως απάντηση στην πανδημία αλλά ως ένα ενισχυτικό-υποστηρικτικό εργαλείο της εκπαίδευσης.

Με αργούς ρυθμούς προχωρεί η τηλεργασία στον δημόσιο τομέα

-Η τηλεκπαίδευση συνδέεται άμεσα με την τηλεργασία. Ήταν η αφορμή η περίοδος της καραντίνας για μια πρώτη γεύση αυτής της μεθόδου εργασίας. Σε πρακτικό επίπεδο, από τότε μέχρι σήμερα έχουν γίνει κάποια βήματα μπροστά;

-Δεν θα έλεγα ότι έγιναν βήματα μπροστά. Το μόνο που έχει γίνει είναι σε επίπεδο Υπουργείου με το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού να εξετάσουμε τα σενάρια για να υιοθετηθεί η τηλεργασία και στο δημόσιο. Όμως είμαστε σε στάδιο σχεδιαστικό. Καταλαβαίνετε ότι για να γίνει κάτι τέτοιο, σαν θεσμοθετημένος τρόπος εργασίας ανεξάρτητα της πανδημίας, θα πρέπει να γίνει μέσα από διάλογο με τους εργαζόμενους, μέσα από αλλαγή των σχεδίων υπηρεσίας, μέσα από διάλογο με τους εκπροσώπους των εργαζομένων. Θέλω να πιστεύω ότι αυτό θα έχει γρήγορο και αίσιο τέλος. Είναι προς όφελος και των εργαζομένων και του εργοδότη. Όμως, αυτό δεν είναι αρμοδιότητα του Υφυπουργείου Καινοτομίας, αλλά του Υπουργείου Οικονομικών. Εμείς αυτό που έχουμε κάνει, αν πω ότι έχει γίνει κάποια πρόοδος, είναι ότι όταν και εφόσον χρειαστεί να δώσουμε δια-σύνδεση από το σπίτι στους εργαζόμε-νους, είμαστε έτοιμοι να δώσουμε την διασύνδεση κάτι που δεν υπήρχε πριν τον κορωνοϊό. Αυτό το κάναμε από τον Απρίλιο και δουλεύει. Ακόμα και σήμερα οι υπάλληλοι στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα με τρόπο ελεγχόμενο, μπορούν να μπουν από το σπίτι τους και να δουλέψουν όταν αυτοί το επιθυμούν

Σε περίπτωση που χρειαστεί να εφαρμοστεί η τηλεκπαίδευση θα γίνουν οι ανάλογοι χειρισμοί και για το θέμα της τηλεργασίας για τους εργαζόμενους γονείς.

ή όταν το επιβάλλουν οι συνθήκες.

- Έχει γίνει αξιολόγηση του κόστους της τηλεργασίας στον δημόσιο τομέα;

- Όχι, αυτό ακόμα είναι πρόωπο. Με όλες τις πιέσεις που έχει σήμερα η πολιτική λόγω κορωνοϊού, να ομολογήσω ότι δεν έχουμε ακόμα ενσκήψει στο θέμα της τηλεργασίας όσο θα θέλαμε. Υπολογίζουμε να το αγγίξουμε Οκτώβριο- Νοέμβριο.

-Άρα Οκτώβριο ξεκινούν οι συζητήσεις για το θέμα της εξ αποστάσεως εργασίας.

-Θα προσπαθήσουμε, αυτό τουλάχιστον είναι το πλάνο. Δεν θέλω να δεσμευτώ σε αυτό διότι δεν είναι θέμα του Υφυπουργείου μου, αλλά του Υπουργείου Οικονομικών. Εγώ εμπλέκομαι σε αυτό στο κομμάτι της τεχνολογίας.

- Σε περίπτωση που χρειαστεί να εφαρμοσούμε την τηλεκπαίδευση δεν θα είμαστε έτοιμοι να την συνδυάσουμε με την τηλεργασία, τουλάχιστον όσο αφορά τον δημόσιο τομέα.

- Αυτά είναι θέματα τα οποία πρέπει να τα αγγίζουμε όταν και εφόσον προκύψουν. Εξαρτάται με ποιον τρόπο θα εφαρμοστεί η τηλεκπαίδευση, αν θα είναι

Το πιο δύσκολο κεφάλαιο είναι ο ανασχεδιασμός του εκπαιδευτικού περιεχομένου για τις ανάγκες της τηλεκπαίδευσης.

για όλους τους μαθητές ή για ένα μέρος των μαθητών. Είναι ένα θέμα το οποίο είμαστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσουμε για κάποιου είδους επαγγέλματα που μπορούν να δουλέψουν από το σπίτι. Για παράδειγμα την περίοδο της καραντίνας είχαμε δώσει σε 7,5 χιλιάδες εργαζομένους στο δημόσιο τομέα τη δυνατότητα να εργάζονται από το σπίτι.

- Αντιλαμβάνομαι ωστόσο ότι θα αργήσουμε να προχωρήσουμε στο θέμα της τηλεργασίας.

- Δεν είναι κάτι το οποίο θα δούμε ολοκληρωμένο φέτος. Θα προσπαθήσουμε να το θεσμοθετήσουμε εντός του 2021 αλλά θέλω να επαναλάβω ότι δεν είναι αρμοδιότητα του Υφυπουργείου Καινοτομίας, αλλά του Υπουργείου Οικονομικών. Επίσης, εξαρτάται πώς θα πάει ο διάλογος όλων των εμπλεκόμενων μερών και με ποιο πνεύμα θα το δει ο καθένας. Σίγουρα δεν είναι κάτι που θα επιβληθεί με το ζόρι. **-Υπάρχουν αντιδράσεις ή ανησυχίες για το θέμα;**

- Μέχρι στιγμής δεν έχουν εκφραστεί αντιδράσεις αν και καταλαβαίνετε ότι δεν έχουμε μπει καν στο διάλογο. Αυτό που πιστεύω είναι ότι αν επεξηγηθεί σω-

στά στον κόσμο τι σημαίνει τηλεργασία, θα είναι κάτι που ο καθένας θα το θέλει, διότι διευκολύνει τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται.

Τα παράδειγμα μια οικογένεια η οποία έχει κάποιο πρόβλημα υγείας στο σπίτι και μπορεί οι εργαζόμενοι της να λάβουν κάποιες ελαφρύνσεις από τον εργοδότη τους ώστε να συμπληρώνουν κάποιες ώρες εργασίας από το σπίτι. Είναι διευκό-λυνση για τον εργαζόμενο, ειδικά όταν το γραφείο είναι μακριά από το σπίτι. Φυσικά υπάρχουν τα διάφορα σενάρια και οι προϋποθέσεις για το ποιος δουλεύει από το σπίτι, ενώ αυτό που μετروύν δεν είναι οι ώρες εργασίας αλλά το αποτέλεσμα και η παραγωγικότητα.

Αυτός είναι ο σύγχρονος τρόπος εργασίας. Στον ιδιωτικό τομέα εφαρμόζεται σε μεγάλο βαθμό και στην Κύπρο, σε επαγγέλματα φυσικά στα οποία μπορεί να εφαρμοστεί.

- Σε ποιο βαθμό μπορεί να ενισχύσει την παραγωγικότητα των εργαζομένων;

-Μελέτη της ΕΕ έχει καταδείξει αύξηση της παραγωγικότητας αναλόγως επαγγέλματος, κυρίως αυτά που είναι knowledge based, μέχρι και 70%. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσμοθετήσει την εργασία και υπάρχει ειδικό γκεριδίο για αυτό το θέμα, που δείχνει ακριβώς τον τρόπο διαχείρισης της τηλεργασίας, τις προϋποθέσεις, τα πρωτόκολλα, την ασφάλεια και τα κριτήρια για να αποφασιστεί αν ένας εργαζόμενος θα μπορούσε δυνητικά να έχει μερική εργασία από το σπίτι.

Σε κλοιό ασκήσεων η Αν. Μεσόγειος από την Κρήτη έως την Κύπρο

Με συμμετοχή αεροπορικών και ναυτικών δυνάμεων Κύπρου - Ελλάδας - Γαλλίας και άλλων χωρών

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σε μια κρίσιμη καμπή βρίσκεται η κατάσταση στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία εν μέσω συνεχιζόμενων τουρκικών προκλήσεων συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό στρατιωτικών δυνάμεων, αεροπορικών και ναυτικών, από την Κρήτη έως και τα δυτικά της Κύπρου.

Ενδεικτικό του κλίματος που επικρατεί είναι η εικόνα που θα παρουσιάζει η περιοχή έως και το τέλος της εβδομάδας. Με το τουρκικό ερευνητικό σκάφος Oruç Reis να συνεχίζει τις έκνομες ενέργειές του, εντός των ορίων της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, σε εξέλιξη ή σε φάση έναρξης βρίσκεται αριθμός στρατιωτικών ασκήσεων χωρών της Ελλάδας της Κύπρου της Γαλλίας της Ιταλίας αλλά και των Ηνωμένων Πολιτειών. Επίκεντρο των στρατιωτικών ασκήσεων είναι η περιοχή ανάμεσα στη Ρόδο και την Κύπρο, όπου το τουρκικό ερευνητικό σκάφος θα συνεχίζει μέχρι τις 27 Αυγούστου, σύμφωνα με την τουρκική

διάλογος μπορεί να οδηγήσει σε αποκλιμάκωση στην περιοχή.

Αεροπορική βάση

Από την Τρίτη ξεκίνησαν οι διαδοχικές αφίξεις πολεμικών αεροσκαφών που θα λάβουν μέρος στις κοινές δραστηριότητες, που σχεδιάστηκαν από τα Υπουργεία Άμυνας και τα Στρατιωτικά Επιτελεία των 4 χωρών και θα έχουν ως αντικείμενο μεγάλο φάσμα ναυτικών και αεροπορικών ασκήσεων αλλά και αντικείμενα Έρευνας και Διάσωσης σε περιοχές δυτικά της Πάφου. Από την αεροπορική βάση της Πάφου τις επόμενες μέρες θα πραγματοποιούν διαδοχικές εξόδους, 3 γαλλικά μαχητικά Rafael καθώς και 3 ελληνικά F-16. Για

Τις ασκήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο ανοίξε η κοινή δραστηριότητα αεροπορικών και ναυτικών δυνάμεων της Ελλάδας και των ΗΠΑ ανοιχτά της Κρήτης. Τι επόμενες μέρες το επίκεντρο των ασκήσεων θα μετατοπισθεί ανατολικά και εντός των ορίων της ελληνικής υφαλοκρηπίδας.

τις επόμενες μέρες η αεροπορική βάση της Πάφου θα καταστεί το επιχειρησιακό κέντρο των στρατιωτικών δραστηριοτήτων ευρείας κλίμακας, για σκοπούς ασκήσεων, κάτι που συμβαίνει για πρώτη φορά.

Στην άσκηση θα λάβουν μέρος ναυτικές δυνάμεις της Γαλλίας ανάμεσά τους και η φρεγάτα Lafayette η οποία βρίσκεται για μεγάλο χρονικό διάστημα στην ευρύτερη περιοχή, πολεμικά πλοία της Ελλάδας και της Ιταλίας.

Η άσκηση

Για προφανείς λόγους η πραγματοποίηση της άσκησης, από κυπριακής πλευράς, κρατήθηκε μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας μέχρι και παραμονές έναρξης της. Σύμφωνα με πληροφορίες από στρατιωτικές πηγές, η αεροναυτική άσκηση δεν είναι άσχετη με την άσκηση των ελληνικών ναυτικών δυνάμεων που ανακοινώθηκε σε περιοχή μεταξύ Ρόδου, Καρπάθου και νότια του Καστελλόριζου, με το ανατολικό σημείο της δεσμευμένης περιοχής να εφάπτεται με το «τριοιθένης» σημείο της κυπριακής και αιγυπτιακής ΑΟΖ, δυτικά της Κύπρου.

Η συμμετοχή της Ε.Φ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Εθνική Φρουρά θα συμμετέχει στην άσκηση με ναυτική και αεροπορική μέσα της Ε.Φ. καθώς και με την ενεργοποίηση της αντιαεροπορικής της ομπρέλας. Όπως αφήνεται να διαρρεύσει, τα αντιαεροπορικά μέσα της Ε.Φ. θα δοκιμασθούν σε πραγματικές συνθήκες, κάτι που μέχρι σήμερα έχει συμβεί μόνο σε ασκήσεις με μαχητικά του Ισραήλ.

Ελλάδα – ΗΠΑ

Νοτίως της Κρήτης πραγματοποιήθηκε κοινή αεροναυτική άσκηση Ελλάδας και ΗΠΑ. Στην άσκηση συμμετείχαν η φρεγάτα ΑΙΓΑΙΟΝ, υποβρύχιο Τύπου 214 και έξι αεροσκάφη F-16, ενώ από την πλευρά των ΗΠΑ το αντιτορπιλικό USS WINSTON S. CHURCHILL καθώς και ελικόπτερα των Πολεμικών Ναυτικών των δύο χωρών.

Στη Σούδα τέσσερα F-16 των ΗΑΕ

Όσο θα εξελίσσονταν το επόμενο 48ωρο οι ελληνικές αεροναυτικές ασκήσεις, στην 115 ΠΙΜ στη Σούδα θα ζεσταίνονται και οι μηχανές των τεσσάρων F-16 που απέστειλαν τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ) στην Κρήτη, για ασκήσεις με τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Οι ασκήσεις με τα ΗΑΕ έχουν προγραμματιστεί για αργότερα. Ενδεικτικό της βούλησης των ΗΑΕ να αποκτήσουν πρόσβαση στη Σούδα είναι ότι ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Κων. Φλώρος ζήτησε την παρουσία δύο μαχητικών από τον ομιλόγό του των ΗΑΕ και εκείνος έστειλε τέσσερα.

Από την αεροπορική βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στην Πάφο θα πραγματοποιούν εξόδους τις επόμενες μέρες μαχητικά αεροσκάφη της Γαλλίας και της Ελλάδας τα οποία βρίσκονται ήδη επί κυπριακού εδάφους.

navtex, τις παράνομες έρευνές του. Στο πάζ των ασκήσεων θα πρέπει να προστεθεί και η πιθανή συνεργασία ελληνικών και αιγυπτιακών δυνάμεων, κάτι που θα ξεκαθαρίσει τις επόμενες μέρες, καθώς και η κοινή δραστηριότητα μαχητικών της ελληνικής πολεμικής αεροπορίας με των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ).

«Ευνομία»

Από την Τετάρτη 26 Αυγούστου έως και τις 28 Αυγούστου, η αεροπορική βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στην Πάφο θα είναι το επίκεντρο δράσης αεροπορικών δυνάμεων Γαλλίας και Ελλάδας, οι οποίες θα συμμετέχουν στην πρωτοβουλία με την επωνυμία «Ευνομία». Πρωτοβουλία στην οποία συμμετέχουν η Κύπρος, η Ελλάδα, η Γαλλία και η Ιταλία και έχει ως στόχο την κοινή παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο. Σκοπός της τετραμερούς πρωτοβουλίας η «ενίσχυση της ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή και η εξασφάλιση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας». Στο πνεύμα αυτό τα τέσσερα κράτη μέλη της Ε.Ε. αποφάσισαν την «ενίσχυση της κοινής ναυτικής και αεροπορικής παρουσίας, στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου, μέσα από την Τετραμερή Πρωτοβουλία. Η Πρωτοβουλία αποτελεί απτή απόδειξη της κοινής αντίληψης και προσπάσιων στους Κανόνες Δικαίου ως μέρος της πολιτικής αποκλιμάκωσης της έντασης», αναφέρεται σε ανακοίνωση που εκδόθηκε το βράδυ της Τρίτης. Όπως αναφέρεται ρητά, τα τέσσερα ευρωπαϊκά κράτη της Μεσογείου επιθυμούν να συνεισφέρουν με σκοπό μια ενισχυμένη, συλλογική, ναυτική παρουσία, που θα βασίζεται στην αμοιβαία κατανόηση, στο διάλογο και στη συνεργασία. Προτεραιότητα δίδεται στα διπλωματικά κανάλια επικοινωνίας, τόσο σε διμερές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένου ότι μόνο ο

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **MATT PHILLIPS** / THE NEW YORK TIMES

Η εκτίναξη του χρέους δεν ανησυχεί τις ΗΠΑ

Εδώ και δεκαετίες, οικονομολόγοι και τα λεγόμενα «γεράκια» προειδοποιούσαν ότι οι ΗΠΑ δανείζονται υπερβολικά πολλά χρήματα. Υποστήριζαν ότι το χρέος διογκωνόταν τόσο γρήγορα, ώστε η οικονομική καταστροφή ήταν αναπόφευκτη: το επιτόκιο δανεισμού θα εκτοξευόταν, η φορολογία θα αυξανόταν και ο πληθωρισμός θα ήταν κατά πάσα πιθανότητα ανεξέλεγκτος.

Η πτωτική αυτή πορεία θα ξεκινούσε όταν το χρέος ξεπερνούσε το μέγεθος της αμερικανικής οικονομίας – ένα σημείο καμπής που υποτίθεται πως βρισκόταν πολλά χρόνια μακριά. Στην πραγματικότητα, όμως, συνέβη πολύ νωρίτερα: κάποια στιγμή πριν από το τέλος του Ιουνίου. Η πανδημία του κορωνοϊού και η οικονομική κατάρρευση που ακολούθησε πυροδότησαν μία ιστορική σειρά δανεισμών: τρισεκατομμύρια δολάρια για προγράμματα στήριξης, επιδόματα ανεργίας και δάνεια για την ενίσχυση μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων.

«Σε αυτή τη φάση δεν νομίζω ότι ανησυχεί κανείς σοβαρά για το χρέος. Είναι ξεκάθαρο ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αναλογία χρέους και ΑΕΠ άνω του 100% σε πολλές χώρες. Και δεν είναι το τέλος

Από το 2008 φάνηκε ότι η θεωρία που θέλει τα επιτόκια να αυξάνονται μαζί με το χρέος δεν ισχύει στις ανεπτυγμένες οικονομίες.

του κόσμου», σχολίασε ο Ολιβιέ Μπλαν-σάρντ του Peterson Institute for International Economics και πρώην επικεφαλής οικονομολόγου του ΔΝΤ.

Η χαλαρή προσέγγιση αυτού του ζητήματος δείχνει ότι οι επενδυτές, οι οικονομολόγοι και οι κεντρικοί τραπεζίτες αντιλαμβάνονται πλέον διαφορετικά το κρατικό χρέος. Όσο το επίπεδο του χρέους στις πλούσιες χώρες, όπως οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία, ανέβαινε αισθητά τις τελευταίες δεκαετίες, το κόστος εξυπηρέτησής αυτού του χρέους –όπως φαίνεται από τα επιτόκια– καταρρέει. Επομένως, οι αγορές πιστεύουν ότι οι χώρες αυτές μπορούν να υποστηρίξουν τα οικονομικά τους βάρπ.

Επιπλέον, μετά τη χρηματοπιστωτική

κρίση του 2008, η παραδοσιακή νοοτροπία σχετικά με τον κρατικό δανεισμό έχει αποδυναμωθεί, διότι οι κεντρικές τράπεζες στις μεγάλες ανεπτυγμένες αγορές έγιναν βασικοί αγοραστές των κρατικών ομολόγων. Οι ειδικοί έχουν επισημάνει επανειλημμένως ότι αυτή η κυκλική μορφή χρηματοοικονομικών –στην οποία ένας βραχίονας του κράτους, η κεντρική τράπεζα, ουσιαστικά δημιουργεί τα χρήματα που χρειάζονται για να χρηματοδοτήσουν τον βραχίονα της κυβέρνησης που φορολογεί και δαπανά– θα προκαλέσει αναπόφευκτα αύξηση του πληθωρισμού, των επιτοκίων δανεισμού ή και απώλεια της εμπιστοσύνης στα νομίσματα. Κάτι που δεν συνέβη.

«Είναι ένα μοτίβο 40 ετών. Η όλη νοοτροπία ότι τα ελλείμματα αυξάνουν τα επιτόκια δανεισμού, είναι εντελώς εσφαλμένη», σχολίασε η Στέφανι Κέλτον, καθηγήτρια στο Stony Brook University και υπέρμαχος της μοντέρνας νομισματικής θεωρίας. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, οι χώρες που ελέγχουν τα νομίσματά τους έχουν μεγαλύτερο περιθώριο να διαχειριστούν μεγάλα ελλείμματα σε σχέση με αυτό που θεωρείτο παλαιότερα.

Για να πω τη μαύρη αλήθεια, δεν μου είχε περάσει ποτέ από το μυαλό το ενδεχόμενο να γίνουν Βενεζουέλα οι Ηνωμένες Πολιτείες, από Νοέμβριο και μετά (αν δεν καταφέρουν οι Δημοκρατικοί να χάσουν και αυτές τις προεδρικές εκλογές), σε μία δεκαετία ή σε έναν αιώνα.

Πιθανότερο μου φαινόταν να λάβουν επιτέλους οι εξωγήινοι του γαλαξία μας το μήνυμα που τους στείλαμε με τον «Βόγιατζερ - 1» το 1977, κάτι σαν αστρονομική «στίλη της Ρωσέττης», ευφάνταστα δημιουργημένη από τον Καρλ Σέιγκαν, και να 'ρθουν κατά δω, να μας βάλουν νου και γνώση, παρά να εκμαδουριστεί η μητρόπολη των καπιταλισμού. Το οικουμενικό παράδειγμα. Το όνειρο λαών και κρατών.

Πάλι καλά που υπάρχει ο Ντόναλντ Τραμπ. Αντρες σοφός, που μπορεί κι ακούει τη «μουσική βοή των πλυσιαζόντων γεγονότων», ενώ την ίδια στιγμή «εις την οδόν έξω, ουδέν ακούουν οι λαοί». Μόνον αυτός, καλά εκπαιδευμένος και από τον Στιβ Μπάνον, κατόρθωσε ν' ακούσει τη μουσική της

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ**

Ο εκμαδουρισμός των ΗΠΑ

Το μέγα πρόβλημα είναι πως μια μεγάλη μερίδα της αμερικανικής κοινωνίας πιστεύει τον Τραμπ, ό,τι κι αν της πει.

«Διεθνούς», ύπουλα κρυμμένη στον τονισμό των λεγομένων του Μπαράκ Ομπάμα, στο συνέδριο των Δημοκρατικών που όρισε υποψήφιο τον Τζο Μπάιντεν. Μόνον αυτός, μια αναβαθμισμένη ρεπλίκα του μεγάλου προστάτη της δημοκρατίας Τζέι Εντγκαρ Χούβερ, ξεκλείδωσε το σκοτεινό μυστικό: η γυναίκα που εμφανίστηκε σαν σύζυγος του Μπάιντεν ήταν η σεσημασμένη εκείνη Ρόζα Λούξεμπουργκ, μετεμφυλωμένη ή μετενοσκαρκαμένη, δεν ήταν απολύτως βέβαιος ποιο από τα δύο είχε συμβεί. Αλλωστε, αυτά είναι ψιλά γράμματα που απασχολούν άλλες θηρσκειες κι άλλους θεούς. Οχι τον δικό του (και δικό μας, ήμαρτον Κύριε) Θεό,

τον της Καινής Διαθήκης, κυρίως δε της Παλαιάς. Με τον οποίο, όπως σεμνά πληροφόρησε το ακροατήριό του, είχε στενή συνομιλία τις προάλλες, στο τέλος της οποίας έλαβε τη διαβεβαίωση ότι η δεύτερη τετραετία είναι ήδη δική του.

Το θέμα (το πρόβλημα μάλλον, το μέγα πρόβλημα, και όχι μονάχα για τις ΗΠΑ, μα για τον κόσμο όλον) είναι πως το ακροατήριό του τον πίστεψε. Μια μεγάλη μερίδα της αμερικανικής κοινωνίας τον πιστεύει ό,τι κι αν της πει: ο κορωνοϊός είναι κινεζόπληστος, η νόσος που προκαλεί είναι γριπούλα, η μάσκα είναι βάνανυσ κατάλυση των αμερικανικών ιδεωδών, οι μαθητές πρέπει να οπλοφορούν στο σχολείο τους, η κλιματική κρίση είναι σκέτη φήμη, το κίνημα «Black Lives Mater» είναι αναρχοκομμουνιστικός ερμηνεύσεως, ο Μπάιντεν είναι ενεργούμενο της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και κατά βάθος του Μαδούρο, ο Θεός είναι τραμπικός. Ή μάλλον, αυτό υπονοείται, ο Τραμπ είναι Θεός. Ξανά: Ημαρτον, Κύριε.

Βγαίνει μπροστά η κυβέρνηση για χρυσά διαβατήρια

Για υβριδικό πόλεμο και στοχευμένη επίθεση κατά της Κύπρου που θα πλήξει την οικονομία κάνει λόγο το κυβερνητικό επιτελείο

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η **καθημερινή** δημοσιοποίηση στοιχείων και εγγράφων πολιτογραφήσεων, προσώπων, μέσω του επενδυτικού προγράμματος από το αραβικό δίκτυο Al Jazeera, φαίνεται να έχει θορυβήσει την κυβέρνηση, η οποία εν αντιθέσει με άλλες παρόμοιες περιπτώσεις του παρελθόντος σπεύδει, τώρα, να προλάβει τα χειρότερα. Η άρση άρσην επιστροφή του υπουργού Εσωτερικών Νίκου Νουρή από την Ελλάδα, προκειμένου να απαντήσει στα όσα υποστηρίζει τις τελευταίες μέρες το αραβικό δίκτυο, αλλά και το τείχος άμυνας που χτίζει η κυβέρνηση, από την περασμένη Κυριακή, δείχνουν ένα έντονο προβληματισμό και ανησυχία, που φθάνουν έως και στην διατύπωση θεωριών συνωμοσίας περί στοχευμένης επίθεσης κατά της Κύπρου. Θεωρίες που παραπέμπουν σε υβριδικό πόλεμο, σύμφωνα με απόψεις κυβερνητικών στελεχών, τα οποία μάλιστα επικαλούνται σοβαρά πληροφόρηση που κατέχει η κυβέρνηση, η οποία δεν θεωρεί τυχαίο γεγονός την επιλογή του χρόνου, του τρόπου και του μέσου να ανακινηθεί εκ νέου, το επενδυτικό πρόγραμμα πολιτογραφήσεων. Πέρα από τις σκέπς που συνεχίζουν να παραμένουν πάνω από το πρόγραμμα των πολιτογραφήσεων της Δημοκρατίας, με τις δημοσιοποιήσεις αμφιλεγόμενων περιπτώσεων, η κυβέρνηση βγάλει προς τα έξω μια έντονη ανησυχία για τις οικονομικές επιπτώσεις που ενδεχομένως να προκληθούν από την αρνητική δημοσιότητα, σε μια περίοδο μάλιστα κρίσιμη από οικονομικής απόψεως, όπως λέγεται, λόγω πανδημίας.

Τα όπλα Νουρή

Σύμφωνα με τα όσα διαρρέονται από το κυβερνητικό στρατόπεδο, ο Υπουργός Εσωτερικών στη 1 η ώρα το μεσημέρι Τετάρτης θα αντικρούσει τα απανωτά δημοσιεύματα του Al Jazeera, παρουσιάζοντας στοιχεία από το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων πριν από την πρόσφατη τροποποίηση των κανονισμών. Στην κυβέρνηση η τακτική απόκρουσης των επιθέσεων που δέχεται, θα σπριαχθεί στη γενική παραδοχή ενδεχομένων λαθών, όχι στην παραχώρηση διαβατηρίων αλλά στο πλαίσιο που ίσχυε τα προηγούμενα

χρόνια. Με βάση πληροφορίες που έχει στην διάθεσή της η «Κ», ο κ. Νουρήs θα αναφερθεί σε περιπτώσεις πολιτογραφήσεων και όχι σε ονόματα επενδυτών που έλαβαν διαβατήρια. Ήδη η κυβέρνηση έχει στα χέρια της, μια πρώτη εικόνα για τις περιπτώσεις εκείνες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, τις δυο πρώτες ημέρες. Όπως λέγεται από κυβερνητικές πλευράς από την έρευνα που έγινε, σε κανένα από τα ονόματα που έχει αναφερθεί το αραβικό δίκτυο δεν προκύπτει «ουσίας πρόβλημα», όπως μας ειπώθηκε

Από την κυβερνητική πλευρά ξεκαθαρίζεται πως θα προχωρήσει η αφαίρεση διαβατηρίων μόλις λάβει το πόρισμα της τριμελούς επιτροπής, η οποία ερευνά 29 ονόματα στα οποία παραχωρήθηκε κυπριακή υπηκοότητα μέσω του επενδυτικού προγράμματος.

χαρακτηριστικά. Επιπλέον από τα ονόματα που δημοσιοποιήθηκαν από το Al Jazeera, από την κυβερνητική έρευνα προκύπτει πως υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις με συνωνυμίες. Επίσης ο Υπουργός Εσωτερικών θα επικεντρωθεί στο θεώρημα της κυβέρνησης πως κατά το χρόνο που υποβλήθηκαν αιτήσεις, επενδυτές πληρούσαν τα κριτήρια παραχώρησης των περιόδου εκείνης, τα οποία κριτήρια εκ των υστέρων γίνεται παραδεχτό ότι δεν ήταν τα σωστά.

Ο κ. Νουρήs ενδεχομένως να παρουσιάσει στοιχεία περιπτώσεων που δείχνουν πως το ποινικό μητρώο του αιτητή-επενδυτή ήταν λευκό ή οι εκθέσεις Ιντερπολ και της Αστυνομίας δεν ήταν αποτρεπτικές στην ικανοποίηση της αίτησης.

Ανακλήσεις

Ένα ζήτημα που επανέρχεται και με την παρούσα αναταραχή στο πρόγραμμα

πολιτογραφήσεων είναι το θέμα ανάκλησης διαβατηρίων. Η κυβερνητική πλευρά εμφανίζεται αποφασισμένη να προχωρήσει σε αφαιρέσεις διαβατηρίων, παραπέμποντας στον εντοπισμό 29 ονομάτων που βρίσκονται υπό έλεγχο ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Στο ερώτημα γιατί δεν έχει γίνει ανάκληση πολιτογραφήσεων, η κυβέρνηση παραπέμπει στο νομοθετικό πλαίσιο που δεν το επέτρεπε, καθώς και στην τροποποίηση που έγινε στη συνέχεια. Η γενική τοποθέτηση της κυβέρνησης είναι πως θα ανακληθούν πολιτογραφήσεις εφόσον παραλάβει το πόρισμα της τριμελούς επιτροπής, η οποία εκτός από τα 29 άτομα λέγεται ότι θα εξετάσει και άλλες περιπτώσεις.

Ψάχνουν τη διαρροή

Ένα από τα σοβαρά ζητήματα για την κυβέρνηση έχει να κάνει και με το πώς διέρρευσαν, εμπιστευτικά κατ’ άλλα, έγγραφα στο αραβικό δίκτυο. Στις τάξεις της κυβέρνησης θεωρείται βέβαιο πως η διαρροή μεγάλου αριθμού περιπτώσεων πολιτογραφήσεων έγινε από την Βουλή, η οποία ενημερώνεται με περιληπτικό σημείωμα για τις προτεινόμενες από τον Υπουργό Εσωτερικών, περιπτώσεις πολιτογραφήσεων. Εδώ οι πληροφορίες της «Κ» λένε πως η διαρροή προς τον Al Jazeera ήταν γνωστή στο Προεδρικό από τον περασμένο Απρίλιο με την Αστυνομία να ψάχνει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που διέρρευσαν τα στοιχεία στο αραβικό δίκτυο. Παρά τα όσα γράφτηκαν, όχι από την «Κ», η κυβέρνηση δεν έχει στοιχεία για ηλεκτρονικά υποκλοπή των εγγράφων, μιας και αυτά δεν φυλάσσονται σε ηλεκτρονική μορφή.

Με τα δεδομένα αυτά, κυβερνητικές πηγές βγάζουν την έντονη ενόχληση τους για τον τρόπο διαχείρισης ευαίσθητων θεμάτων από τη Βουλή, η οποία όπως λέγεται επέμενε, και δικαίως κατά τις ίδιες κυβερνητικές πηγές, να ενημερώνεται και να ελέγχει τις παραχωρήσεις κυπριακών διαβατηρίων. Όπως εξηγούσαν στην «Κ» οι ίδιες πηγές, η Βουλή δεν είναι ενήμερη μόνο για τα ονόματα των αιτητών-επενδυτών αλλά και για την πορεία υλοποίησης των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για παραχώρηση των διαβατηρίων.

Οι συνεχιζόμενες δημοσιεύσεις του Al Jazeera για το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων προκάλεσαν την άρση άρσην επιστροφή του υπουργού Εσωτερικών Νίκου Νουρή από την Ελλάδα προκειμένου να απαντήσει σε όσα παρουσιάζονται από το αραβικό δίκτυο.

Αμερικανικές πιέσεις για τις υπηκοότητες

Στις 10 Μαΐου η «Κ», σε πρωτοσέλιδο δημοσίευμά της, αποκάλυπτε πως το πρόγραμμα των πολιτογραφήσεων εκτός από διεθνή μέσα και τις Βρυξέλλες, τραβούσε την προσοχή των Ηνωμένων Πολιτειών, ενώ σκεπτικισμός καταγραφόταν και πέριξ της κυβέρνησης. Σύμφωνα με το δημοσίευμα της περιόδου εκείνης, κυβερνητική πηγή με την οποία μίλησε η «Κ» έλεγε πως οι Αμερικάνοι το τελευταίο διάστημα δείχνουν μεγαλύτερη προσοχή στις κυπριακές πολιτογραφήσεις απ’ ό,τι στο παρελθόν. Χαρακτηριστικά αυτό το οποίο λέγεται σε πολιτικούς κύκλους, κοντά στην κυβέρνηση, είναι «πως μετά τους Ευρωπαίους έχουμε και τους Αμερικάνους τώρα. Η «Κ» ζήτησε, τότε, επίσημη τοποθέτηση από την προεβία των ΗΠΑ, στο ερώτημα αν για το θέμα των πολιτογραφήσεων υπήρχε οποιαδήποτε επαφή ή αν συζητήθηκε το θέμα με την κυπριακή κυβέρνηση. Η απάντηση της

αμερικάνικης διπλωματικής αποστολής ήταν η ακόλουθη: «Δεν έχουμε υπόψη ο-ποιασδήποτε πρόσφατες συνομιλίες, μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών και Κυπριακής Δημοκρατίας (ROC) αναφορικά με αυτό το ζήτημα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν εκφράσει τις ανησυχίες τους, προηγου-μένος, σε αξιωματούχους της Κυπριακής Δημοκρατίας (ROC)». Όπως προκύπτει από την επίσημη τοποθέτηση, το συγκεκριμένο θέμα δεν απασχόλησε τις δύο χώρες σε επίσημο επίπεδο, ενισχύοντας τα όσα υποστηρίζονται για παρασκηνιακές υποδείξεις. Επίσης επιβεβαιώνεται πως οι ΗΠΑ παρακολουθούσαν το κυπριακό πρόγραμμα, εκφράζοντας ανησυχίες χωρίς να διευκρινίζεται εάν οι ανησυχίες αυτές συνεχίζουν να υπάρχουν.

Διαφορές στο εσωτερικό

Πέρα από τις έξωθεν νουθεσίες, το δημοσίευμα αναδεικνυε και τις διαφο-

ρετικές απόψεις που υπήρχαν και υπάρ-χουν κοντά στην κυβέρνηση. Απόψεις που σε συγκεκριμένες περιπτώσεις έχουν καταγραφεί δημόσια και ουσιαστικά υποδεικνύουν πως στο συγκεκριμένο θέμα η Κύπρος δεν είναι σε θέση να αγνοεί την βασική παράμετρο «του να είσαι αλλά και να πρέπει να φαίνεται», λογική στην οποία κινήθηκε η αυστηροποίηση του πακέτου κριτηρίων για τις πολιτογραφήσεις, το οποίο συνεχίζει να υφίσταται. Μερικά παραγόντων πλησίον του κυβερνητικού στρατοπέδου φαίνεται να εντοπίζουν προβληματικά σημάρδια στη διαχείριση του προγράμματος, χωρίς, ωστόσο, όπως τονίζεται, να έχει διαφοροποιηθεί το αναθεωρημένο πλαίσιο κριτηρίων. «Εάν χαλαρώσουν ή δεν τηρηθούν ή δεν εφαρμοσθούν οι αυστηρές διαδικασίες ελέγχου των αιτητών θα τους βρούμε μπροστά μας», ήταν η ανησυχία που εκφραζόταν.

Ο αποπροσανατολισμός του προγράμματος πολιτογραφήσεων

Οι αυστηροί κανόνες δεν αρκούν για την εξυγίανση του Σχεδίου για την απόκτηση επενδυτικών υπηκοοτήτων

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Η **υπόθεση** με τα χρυσά διαβατήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας για ακόμη μια φορά απασχολεί τόσο την εγκώρια πολιτική σκηνή όσο και το διεθνές σκηνικό, μετά τις αποκαλύψεις του δημοσιογραφικού οργανισμού Al Jazeera, ο οποίος την Κυριακή δημοσιοποίησε την έρευνά του για τα αποκαλούμενα “Cyprus Papers”. Σύμφωνα με την έρευνα της δημοσιογραφικής ομάδας 100 «επενδυτές» (35 πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα, αλλά 60 πρόσωπα υψηλού κινδύνου) έλαβαν την κυπριακή υπηκοότητα. Οι υποθέσεις που αναδεικνύονται από τον δημοσιογραφικό οργανισμό αφορούν σχεδόν στην ολότητα τους περιπτώσεις προ της αλλαγής του Σχεδίου σύμφωνα με τα κριτήρια που ίσχυαν την περίοδο 2013-2018, οπότε και αυτά δεν ήταν όσο αυστηρά έπρεπε, προκειμένου να αποκλειστούν τα επικίνδυνα για την υστεροφημία της χώρας, αλλά και για την ίδια την αξιοπιστία του Προγράμματος. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων που αναφέρονται στο ρεπορτάζ του Al Jazeera αφορά παραχώρηση υπηκοότητας σε άτομα που πήραν κυπριακό πριν καταστούν «ανίκανα» ως εκ του εν ισχύι Νόμου να τη λάβουν, λόγω βεβαρημένου ποινικού μητρώου. Κι εδώ είναι το ζήτημα, ότι ακόμα και σε εκείνες τις περιπτώσεις που ήταν γνωστό ή υπήρχε η υποψία ότι οι αιτών εμπλεκόταν σε νομικά ζητήματα ή είχε δικαστικές περιπέτειες δεν υπήρχε η δυνατότητα πλήρους ελέγχου ή αναστολής της διαδικασίας έως ότου τελεοδικηθεί η υπόθεση του αιτούντος. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα του Βιετναμέζου «επενδυτή» Pham Nhat Vu, ο οποίος κατηγορήθηκε και αντιμετωπίζει τη δικαιοσύνη για ζητήματα χρηματισμού έλαβε το κυπριακό διαβατήρι τον Μάιο του 2019, και καταδικάστηκε τον Δεκέμβριο του 2019 σε τρία χρόνια φυλάκιση.

Στοιχίχη η ανάκληση

Μετά την πολύκροτη υπόθεση του Οκτωβρίου του 2019, οπότε και αποκαλύφθηκε η υπόθεση του Μαλαισιανού Τζο Λο, το Υπουργείο Εσωτερικών είχε δεσμευθεί για την εξέταση όλων των προσώπων που έλαβαν κυπριακή υπηκοότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που αποκάλυφθηκαν τότε περίπου 29 υποθέσεις εντοπίστηκαν να είναι προβληματικές και να τέθηκαν στο στόχαστρο του ΥΠΕΣ για ανάκληση. Ωστόσο, αυτή η ανάκληση συ-

Οι αποκαλύψεις του Al Jazeera για προβληματικές παραχωρήσεις της κυπριακής υπηκοότητας προκαλούν για ακόμη μία φορά τριγμούς, καθιστώντας επιβεβλημένη την αναστόχευση του προγράμματος.

ναντούσε νομικά εμπόδια, τα οποία πλέον αίρονται, αφού στις 17 Αυγούστου 2020 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης η τροποποίηση του Περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ο οποίος επιτρέπει να γίνει ανάκληση υπηκοότητας για λόγους δημοσίου συμφέροντος, με την αναθεώρηση του άρθρου 113(3) του σχετικού Νόμου. Μάλιστα, ιδρύεται η «Ανεξάρτητη Επιτροπή Εξέτασης Αποστέρησης Υπηκοότητας», η οποία θα συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο για θέματα αποστέρησης της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας και ως πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής ορίζεται εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και ως μέλη ο γενικός λογιστής και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ή εκπρόσωποί τους. Παραμένει, ωστόσο, ζήτημα η αναδρομική ότητα της ισχύος του νέου νόμου και αν μπορεί να αποστერηθεί η υπηκοότητα όσων την έχουν ήδη λάβει. Σύμφωνα με όσα πληροφορείται η «Κ» το ΥΠΕΣ έχει ζητήσει τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ενώ όσο συζητείτο ο νόμος στη Βουλή δεν είχε τεθεί θέμα μη αναδρομικότητας για όσες περιπτώσεις κριθούν προβληματικές. Όσον αφορά τον έλεγχο των προσώπων που έχουν ήδη λάβει κυπριακό διαβατήρι, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» αυτός συνεχίζεται κανονικά και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το

τέλος του 2020. Σημειώνεται ότι έλεγχοι γίνονται για όλους τους φακέλους από το 2007 έως το 2018.

Οι τροποποιήσεις

Σύμφωνα με την τροποποίηση του άρθρου 113 του βασικού νόμου «ουδεμία επένδυση ή/και εισφορά χρημάτων ή/και

Πολλά τα ερωτήματα που εγείρονται

Το Πρόγραμμα Πολιτογραφήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει χάσει μάλλον τον αρχικό του προσανατολισμό, και πλέον είναι επάναγκες στην κυβέρνηση να βρει τρόπους ορθής αναδόμησής του, πέραν της αυστηροποίησής του. Μέσα από τις αποκαλύψεις του Al Jazeera προκύπτουν τα εξής ερωτήματα, τα οποία θα πρέπει να προβληματίσουν τόσο το Υπουργικό Συμβούλιο, όσο και το ΥΠΕΣ. Πρώτον, είναι πλέον ξεκάθαρο ότι τα κίνητρα πολλών εκ των αιτούντων παύουν να είναι επενδυτικά και οικονομικά, αλλά περιστρέφονται γύρω από την αναζήτηση ευρωπαϊκού διαβατηρίου, ώστε να απολαμβάνουν τα ωφελήματά του. Δεύτερο ερώτημα που αναφέρεται είναι ο ελεγκτικός ρόλος των τραπεζών, που ενέκριναν τις συναλλαγές. Οι προβληματικές περιπτώσεις ήταν πολλές φορές

δωρεά που έγινε προς τη Δημοκρατία ή/και που αποτέλεσε τον λόγο για τη χορήγηση της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας επιστρέφεται: Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που πρόσωπο έχει αποστერηθεί την ιδιότητα του πολίτη της Δημοκρατίας την οποία απέκτησε δύναμι του άρθρου 111Α, την ιδιότητα

τραπεζικά εμφανείς, άρα ως πρώτο ανάχωμα θα έπρεπε οι τράπεζες, έχοντας κάνει τις απαραίτητες διαπιστώσεις, δεδομένου ότι έχουν αυστηρό ελεγκτικό πλαίσιο, να μπορούσαν να εγγυηθούν για την «καθαρότητα» των χρημάτων που εισέρρεαν στα ταμεία τους. Σε αυτό δε το σημείο φαίνεται και ο προβληματικός έλεγχος που ασκούσε η Κεντρική Τράπεζα, ως επιβλέπων θεσμός. Τρίτο ζήτημα που αναφέρεται είναι ο ρόλος των παρόχων υπηρεσιών, όπως οι δικηγόροι. Θα περίμενε κάποιος ότι τα δικηγορικά γραφεία θα έπρεπε να είχαν ασκήσει τον δικό τους έλεγχο δέουσας επιμέλειας, το γνωστό Know your Client (KYC), για το οποίο μάλιστα ο Παγκύριος Δικηγορικός Σύλλογος έχει εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες, προβλέποντας μάλιστα και πειθαρχικές κυρώσεις.

Η ανάκληση των διαβατηρίων μπορεί να είναι η λυδία λίθος για την προστασία των πολιτογραφήσεων από όσους/ες τις επιζητούν για αλλότριους από τις επενδύσεις σκοπούς.

αυτή δυνατόν να αποστერηθούν και μέλη της οικογένειάς του τα οποία απέκτησαν την ιδιότητα αυτή ως μέλη της οικογένειάς του συνδεδεμένα με το εν λόγω πρόσωπο». Η τροποποίηση προβλέπει δε και τη δυνατότητα του Υπουργικού Συμβουλίου με Διάταγμά του να στερήσει από οποιοδήποτε πολίτη της Δημοκρατίας που είναι πολιτογραφημένο πρόσωπο δύναμι των διατάξεων του άρθρου 111 ή του άρθρου 111Α ή εγγεγραμμένο πρόσωπο δύναμι των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 110, την ιδιότητα του πολίτη της Δημοκρατίας, «[...] εάν ικανοποιηθεί ότι το πρόσωπο αυτό [...] σε διάστημα δέκα (10) ετών από την εγγραφή ή την πολιτογράφησή του καταδικάστηκε στη Δημοκρατία ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα σε φυλάκιση για σοβαρό ποινικό αδίκημα, το οποίο επισύρει ποινή φυλάκισης πέντε (5) ετών και άνω ή για άλλο σοβαρό αδίκημα ή για αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχύρτητα: Νοείται ότι, σε περίπτωση καταδίκης αυτού σε άλλη χώρα, απαιτείται όπως η καταδίκη αφορά σε αδίκημα το οποίο συνιστά αδίκημα και στη Δημοκρατία και το οποίο, ως ανωτέρω προβλέπεται, επισύρει ποινή φυλάκισης, (ε) σε διάστημα δέκα (10) ετών από την εγγραφή ή την πολιτογράφησή του καταζητείται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο από τη EUROPOL ή σε διεθνές επίπεδο από την INTERPOL για σοβαρό ποινικό αδίκημα, το οποίο επισύρει ποινή φυλάκισης πέντε (5) ετών και άνω ή για άλλο σοβαρό αδίκημα ή για αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχύρτητα: Νοείται ότι, το αδίκημα για τη διάπραξη του οποίου καταζητείται το εν λόγω πρόσωπο συνιστά αδίκημα και στη Δημοκρατία το οποίο, ως ανωτέρω αναφέρεται, επισύρει ποινή φυλάκισης, (στ) σε διάστημα δέκα (10) ετών από την εγγραφή ή την πολιτογράφησή του, του επιβλήθηκε καθεστώς κυρώσεων ή το όνομά του είναι ενταγμένο σε κατάλογο κυρώσεων, όπως

ειδικότερα καθορίζεται στους Κανονισμούς που εκδίδονται δύναμι των διατάξεων των άρθρων 111Α και 117, (ζ) σε διάστημα δέκα (10) ετών από την εγγραφή ή την πολιτογράφησή του, διαπιστώνεται ότι κατ’ εξακολούθησιν δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια ή/και τις επιπρόσθετες προϋποθέσεις που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δύναμι των διατάξεων των άρθρων 111Α και 117».

Αυστηροποίηση κριτηρίων

Όπως είχε αναφέρει η «Κ» το προηγούμενο διάστημα η κυβέρνηση έχει αποφασίσει ήδη από τον Μάιο του 2018 για το Πρόγραμμα των Πολιτογραφήσεων να προσλάβει τρεις οίκους, οι οποίοι θα διενεργούν τον έλεγχο δέουσας επιμέλειας (Due Diligence checks) των επενδυτών που κάνουν αίτηση για να πολιτογραφηθούν Κύπριοι. Οι τρεις εξειδικευμένοι οίκοι ελέγχου δέουσας επιμέλειας που έχουν επιλεγεί από τον Οκτώβριο του 2019, οι Sterling Diligence, Kroll και S-RM Intelligence and Risk Consulting, ήδη από τον Δεκέμβριο και μετά διεξάγουν ελέγχους δέουσας επιμέλειας για όλους και όλες που αιτούνται την κυπριακή υπηκοότητα μέσω του Προγράμματος Πολιτογράφησης. Μάλιστα, έχει εγκριθεί κονδύλι ύψους 1,4 εκατομμυρίων ευρώ που έχει αποδεσμευτεί από την Επιτροπή Οικονομικών από τον Απρίλιο του 2020 και αφορά την επίσημη αμοιβή τους. Με αυτόν τον τρόπο θα επιλέγονται όσοι θα μπορούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα των Πολιτογραφήσεων, καθώς μέχρι στιγμής ο μόνος όρος ήταν οι επενδυτές να έχουν λευκό ποινικό μητρώο και δεν ελεγχόταν για παράδειγμα η πηγή των εσόδων τους. Είναι σημαντικό επίσης να τονιστεί ότι από τους νέους κανονισμούς έχει αφαιρεθεί η πρόνοια που υπήρχε σε αυτούς που είχε εγκρίνει το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του της 25ης Ιουλίου 2019, η οποία προέβλεπε ότι δεν θα επιτρέπεται η παραχώρηση κυπριακής υπηκοότητας, μέσω του Προγράμματος σε πρόσωπα στα οποία έχουν επιβληθεί κυρώσεις από τρίτες χώρες (π.χ. Η.Π.Α, Ουκρανία, Ρωσία).

Μία ακόμη σημαντική λεπτομέρεια που έχει αλλάξει από το προηγούμενο κανονισμό σχετίζεται με τα Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ), που έπρεπε να μην εντάσσονται στην κατηγορία ΠΕΠ τα προηγούμενα πέντε χρόνια πριν από την αίτηση, αυτός ο χρόνος «έπεσε» στο ένα μόνο έτος.

Το ξένο κεφάλαιο εγκαταλείπει την Τουρκία

Γονατίζει η οικονομία – Απέλπιδες προσπάθειες της Αγκυρας να περιορίσει τις ζημιές, χωρίς όμως αποτέλεσμα

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Άσχημα νέα για την κυβέρνηση του Ταγίπ Ερντογάν στο μέτωπο της οικονομίας. Όπως μεταδίδουν τις τελευταίες ημέρες ξένα μέσα ενημέρωσης, η οικονομία της Τουρκίας κινδυνεύει φέτος να συρρικνωθεί περαιτέρω εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Ο ίδιος ο γαμπρός του Ερντογάν και υπουργός Οικονομικών της Τουρκίας, Μπεράτ Άλμπαϊράκ, παραδέχθηκε πριν από λίγα εικοσιτετράωρα ότι η τουρκική οικονομία θα μπορούσε φέτος να συρρικνωθεί έως και 2% ή να επεκταθεί κατά μέγιστο 1%. Την ίδια στιγμή, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλέπει ότι η τουρκική οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 5% το 2020, ενώ το βασικό σενάριο της Παγκόσμιας Τράπεζας κάνει λόγο για πτώση 3,8%.

Την ίδια ώρα παρατηρείται μαζική εξόδος του ξένου κεφαλαίου από την τουρκική αγορά, γεγονός που προκαλεί έντονο προβληματισμό στον Ερντογάν και το κόμμα του. Η κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) κάνει απέλπιδες προσπάθειες στο πεδίο της οικονομίας ώστε να περιορίσει τις ζημιές. Ωστόσο, όπως δείχνουν τα τελευταία δεδομένα, ο βαθμός επιτυχίας των χειρισμών της κυβέρνησης Ερντογάν είναι αμφισβητήσιμος.

Οι αποτυχημένες κινήσεις

Ξένα και τουρκικά δημοσιεύματα, που εστιάζουν στην καταρύκλα της τουρκικής οικονομίας, τονίζουν ότι η λίρα έχασε το 10% της αξίας της την περίοδο Μαρτίου-Απριλίου εξαιτίας της πανδημίας. Μαζί με την πτώση της λίρας ήρθε η αύξηση της τιμής των εισαγόμενων αγαθών και παρατηρήθηκε αισθητή πτώση στο βιοτικό επίπεδο των Τούρκων πολιτών. Η πανδημία έπληξε την Τουρκία σε μια στιγμή που η οικονομία της ήδη αντιμετώπιζε μεγάλα συστημικά υψή προβλήματα.

Αντιμέτωπη με μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία, η κυβέρνηση Ερντογάν εστίασε στον τραπεζικό τομέα προσπαθώντας να επουλώσει τις πληγές που άφησε πίσω της η νέα κρίση. Το πρώτο εργαλείο που επιστρατεύτηκε

Μαζί με την πτώση της λίρας ήρθε η αύξηση της τιμής των εισαγόμενων αγαθών και παρατηρήθηκε αισθητή πτώση στο βιοτικό επίπεδο των Τούρκων πολιτών.

από την κυβέρνηση του ΑΚΡ στον αγώνα κατά της νέας οικονομική κρίσης, ήταν τα αποθέματα ξένου νομίσματος της Κεντρικής Τράπεζας, η ανεξαρτησία της οποίας έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση κατά τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα, με αργότερο στόχο τον τερματισμό της καταρύκλας της τουρκικής λίρας, η Κεντρική Τράπεζα, παράλληλα με την διατήρηση των επιτοκίων σε χαμηλά επίπεδα, ξεκίνησε να πωλεί δολάρια και να αγοράζει λίρα. Η απόπειρα ενίσχυσης της τουρκικής λίρας είχε θετικό αποτέλεσμα μέχρι τις αρχές του καλοκαιριού, την περίοδο δηλαδή που η αντιστοικία του δολαρίου έναντι της λίρας «αγκυροδόλησε» μεταξύ των 6,80-6,90 μονάδων. Στην συνέχεια, όταν τα αποθέματα δολαρίου της Κεντρικής Τράπεζας άρχισαν να εξαντλούνται έσπασε το «φράγμα» του 6,90.

Μετά την εξέλιξη αυτή στο μέτωπο της αντιμετώπισης της κρίσης «έπεσαν» τα αποθέματα ξένου νομίσματος των

τουρκικών τραπεζών. Ως γνωστόν, οι τουρκικές τράπεζες στα χρόνια της διακυβέρνησης του ΑΚΡ δανειστήκαν δισεκατομμύρια από το εξωτερικό. Η τουρκική Κεντρική Τράπεζα, λοιπόν, εν μέσω της γενικευμένης κρίσης αποφάσισε «να βάλει χέρι» σε αυτά τα αποθέματα προχωρώντας σε δανεισμό από τις τουρκικές τράπεζες. Όπως είχαν ήδη προβλέψει οι ξένοι αναλυτές, και αυτή η συνταγή απέτυχε. Η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας κατέληξε να χρωστί πάνω από 50 δισ. δολάρια την ώρα που η τελευταία ένα έτος έχει ήδη ξοδέψει πάνω από 100 δισ. δολάρια.

Σύμφωνα με ξένα δημοσιεύματα, παράλληλα με το «άνοιγμα» της οικονομίας στις αρχές του καλοκαιριού, με αργότερο στόχο την τόνωση της εγχώριας ζήτησης, η κυβέρνηση Ερντογάν ξεκίνησε να προμνησθεί τους καταναλωτές με φθηνή μακροπρόθεσμη πίστωση. Τα δάνεια που πρόσφεραν οι τουρκικές τράπεζες κατόπιν εντολής της κυβέρ-

Αποχωρούν οι κολοσσοί

Το τελευταίο διάστημα, μεγάλες ξένες εταιρείες αποχωρούν από την Τουρκία ή μια μετά την άλλη. Για παράδειγμα, η σουηδική εταιρεία τηλεπικοινωνιών «Telia» πούλησε πρόσφατα τις μετοχές της στην τουρκική εταιρεία «Turkcell». Η τελική τιμή πώλησης των μετοχών οδήγησε τους Τούρκους και ξένους αναλυτές στο συμπέρασμα ότι όπως πολλές άλλες ξένες εταιρείες έτσι και η συγκεκριμένη σουηδική εταιρεία επιθυμούσε να αποχωρήσει όσο το δυνατό πιο σύντομα από την τουρκική αγορά. Την ίδια περίοδο, ένας ακόμη δυτικός κολοσσός περιόρισε τις δραστηριότητές του στην τουρκική αγορά. Πρόκειται για την γερμανική εταιρεία «Volkswagen» η οποία αποφάσισε να αποσύρει το σχέδιο ανάπτυξης μιας μεγάλης μονάδας παραγωγής αυτοκινήτων στην δυτική Τουρκία.

νησης, έφεραν την αύξηση της ζήτησης για κατοικίες και αυτοκίνητα, ιδιαίτερα στα μεταχειρισμένα. Την ίδια περίοδο αυξήθηκαν επίσης οι πωλήσεις ηλεκτρικών συσκευών και επίπλων. Οι αναλυτές προβληματίζονται για τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο αυτών των εξελίξεων, τονίζοντας ότι πρόκειται για μια ακόμη νέα απόπειρα της κυβέρνησης Ερντογάν να τονώσει την οικονομία με «δανειακά χρήματα». Τα δύσκολα για την τουρκική οικονομία θα ξεκινήσουν στην περίπτωση που οι Τούρκοι πολίτες δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους έναντι των τραπεζών.

Φυγή ξένου κεφαλαίου

Η παραβίαση της αυτονομίας της Κεντρικής Τράπεζας, η εξάντληση των δυνατοτήτων του τραπεζικού τομέα και η απόπειρα οικονομικής άνθισης με δανειακά χρήματα είναι οικονομικές συνταγές που αποξενώνουν τον ξένο

επενδυτή από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Ο πολιτικός αυταρχισμός και ο τυχοδιωκτισμός σε διάφορα πεδία δεν βοηθούν τις αναπτυσσόμενες οικονομίες στην προσπάθεια προσέγγισης του ξένου κεφαλαίου. Ο οικονομολόγος αναλυτής Μουσταφά Σονμέζ εκτιμά ότι η φυγή του ξένου κεφαλαίου οφείλεται στους κακούς χειρισμούς της κυβέρνησης του Ερντογάν.

Στα πρώτα χρόνια διακυβέρνησης του ΑΚΡ, κατά την διάρκεια των οποίων η Τουρκία στηριζόμενη σε προηγούμενο πρόγραμμα ανάκαμψης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), κατάφερε να προσελκύσει ξένο κεφάλαιο ύψους 525 δισ. δολαρίων. Ωστόσο, με τις πρόσφατες κινήσεις του, ο Ερντογάν κλόνησε την εμπιστοσύνη των ξένων παραβιάζοντας την ανεξαρτησία της Κεντρικής Κράπεζας και δρομολογώντας ανορθόδοξες οικονομικές συνταγές, υπενθυμίζει ο κ. Σονμέζ και προσθέτει: «Από το 2018 και μετά το ΑΚΡ άρχισε να κάνει όχι μόνο ξένα κεφάλαια αλλά και πολιτική υποστήριξη. Η φυγή ξένου κεφαλαίου συνέβαλε στην εξάντληση των αποθεμάτων ξένου νομίσματος της Τουρκίας, τα οποία μειώθηκαν κατά 25 δισεκατομμύρια δολάρια τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους. Τα τελευταία 2½ χρόνια η χώρα έχει εκροή 15 δισεκατομμυρίων δολαρίων σε ξένο κεφάλαιο. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών χρηματοδοτείται τώρα με τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας, τα οποία εξασφαλίζονται εν μέρει μέσω των συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων».

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις έχουν σχεδόν σταματήσει, εκτός από τις αγορές ακινήτων από αλλοδαπούς. Οι αλλοδαποί διέκοψαν επίσης τις διαφορές επενδύσεις στην Τουρκία όπως αυτές της αγοράς μετοχών και κρατικών ομολόγων. Στο χρηματιστήριο, οι ξένες επενδύσεις κατά τον Μάιο αντιπροσώπευαν λιγότερο από 50%, σημειώνοντας δηλαδή μια αισθητή πτώση σε σύγκριση με το 65,8% του Ιανουαρίου. Το ποσοστό του μεριδίου των αλλοδαπών επενδυτών στο τουρκικό χρηματιστήριο είχε σημειώσει ρεκόρ της τάξεως του 72,3% το Νοέμβριο του 2007».

ΑΡΘΡΟ
Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Πού βρισκόμαστε

Βρισκόμαστε πιο κοντά από ποτέ σε μια σύγκρουση με την Τουρκία. Αν ρωτήσουμε τον απλό κόσμο σε Ελλάδα και Τουρκία είναι σίγουρο ότι δεν θέλουν τα πράγματα να φτάσουν εκεί αλλά απ' ότι φαίνεται ο Ερντογάν είναι αποφασισμένος να το τραβήξει στα άκρα, επειδή θεωρεί ότι είναι πιο δυνατή η Τουρκία στρατιωτικά. Μετά από μια ομίλια που έκανε προχθές δείχνει να θεωρεί επίσης ότι οι σύμμαχοι μας θα μας αφήσουν στα κρής του λουτρού, χωρίς βοήθεια σε πιθανότητα εμπλοκής. Θα ήθελα εδώ να σημειώσω ότι η Ελλάδα δεν είναι Συρία ή Λιβύη να πολεμάει με διπλοκάμпина (αγροτικά) και αντάρτες. Η Ελλάδα έχει τακτικό στρατό, άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό και σύγχρονα οπλικά συστήματα που σε κάποια σημεία υπερτερούν της Τουρκίας. Άλλωστε, αποδείξαμε τις προηγούμενες μέρες ότι δεν παίζουμε όπως νομίζει ο Τούρκος. Ένα μεγάλο πρόβλημα που έχει η γείτων είναι ότι τα έμπειρα στελέχη της βρίσκονται ως επί το πλείστον στη φυλακή κατηγορούμενοι για προδοσία. Με ποιους λοιπόν θα πολεμήσει ο Ερντογάν; Με τα νέα παιδιά; Δεν υποτιμούμε κανέναν αλλά ούτε και ανεχόμαστε ευθείς απειλές από κανέναν. Η Ελλάδα και εμείς οι Έλληνες είμαστε έτοιμοι να πράξουμε το καθήκον μας όποτε και αν χρειαστεί. Ελπίζω ότι και η Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικά η Γερμανία που δείχνει να αμφιταλαντεύεται θα πράξει το ίδιο. Ένα πρώτο αλλά σοβαρό βήμα θα είναι να ετοιμασθεί συγκεκριμένη λίστα με κυρώσεις που θα παρουσιαστεί στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και αν η Τουρκία δεν συνετιστεί τότε να τεθεί άμεσα σε ισχύ. Ο μόνος δυνατός σύμμαχος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η Γερμανία, που βέβαια, ως συνήθως, βάζει τους δορυφόρους της να διαπραγματεύονται για λογαριασμό της ίδιας. Έχει βλέπετε σοβαρά συμφέροντα στην Τουρκία αφού είναι ο κύριος εξαγωγέας των οπλικών συστημάτων της και έχει εκδώσει την πενταετία 2012-2017 περίπου 135.000 γερμανικά διαβατήρια σε Τούρκους. Ίσως θα πρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει έναν έλεγχο στα άτομα που δόθηκαν αυτά τα διαβατήρια και να σιγουρευτούμε ότι ανάμεσά τους δεν βρίσκονται εξτρεμιστές, τρομοκράτες και ορκοιμένοι οπαδοί του ισλαμικού κράτους. Είμαι βέβαιος ότι, όπως πάντα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και θα βρει τη λύση στο πρόβλημα.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

Τι είπαν Αναστασιάδης - Μακρόν στο Παρίσι

Η συνάντηση ήταν ιδιαίτερα παραγωγική, με αποτελέσματα και διεξήχθη σε ένα άριστο, φιλικό κλίμα, αναφέρει σε γραπτή του δήλωση ο Κυβερνητικός Εκπράσωπος

ΠΡΩΤΗ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Εξέκαθαρη τοποθέτηση Μενέντζε: «Αυτά τα ύδατα ανήκουν στην Ελλάδα»

Κύριες ειδήσεις

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο Παρίσι ο Πρόεδρος για

Live Τίτλους Αρθρογραφία Έξοδος

Available on the App Store

GET IT ON Google Play

Live Ειδήσεις μου Live Scores Φαρμακεία Έξοδος

Η ΕΚΤ

Στην τελευταία συνεδρίαση της ΕΚΤ, ο κορυφαίος οικονομολόγος της Φίλιπ Λέιν εξέφρασε ανησυχία για τις προοπτικές στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Όπως τόνισε, «φαίνεται πως οι επιχειρήσεις δεν έχουν καλές προοπτικές», ενώ προειδοποίησε πως αν ανακληθούν τα κυβερνητικά προγράμματα κάλυψης των μισθών υπάρχει κίνδυνος μαζικών απολύσεων.

Οι ΗΠΑ

Σκοιλιζόντας τις κατηγορίες εναντίον όσων επιχειρήσεων υποσχέθηκαν να θέσουν σε προτεραιότητα το συμφέρον των υπαλλήλων τους και των πελατών τους, ο Τζος Μπόλντεν, προέδρου της Στρογγυλής Τραπέζης Διευθυνόντων Συμβούλων (BRT), τόνισε πως «αν εξετάσει κανείς δίκαια τι έκαναν οι μεγάλες επιχειρήσεις της Αμερικής, θα δει πως η εικόνα είναι καλή».

Οι φόβοι

Διαπιστώνοντας ότι η ανάκαμψη των δύο μεγαλύτερων ευρωπαϊκών οικονομιών εμφανίζει σημάδια επιβράδυνσης, ο οικονομολόγος Τζέσικα Χιντς από την Capital Economics εξέφρασε την ανησυχία της τόνιζοντας πως στα στοιχεία καταδεικνύουν ότι έχει αρχίσει να εξανεμίζεται η ανάκαμψη τουλάχιστον σε οτιδήποτε εκτός του μεταποιητικού τομέα της Γερμανίας».

Οχι σε νέα αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες θέλουν να αποφύγουν μια επανάληψη των όσων έγιναν την άνοιξη, καθώς θα ήταν η χαριστική βολή στην οικονομία.

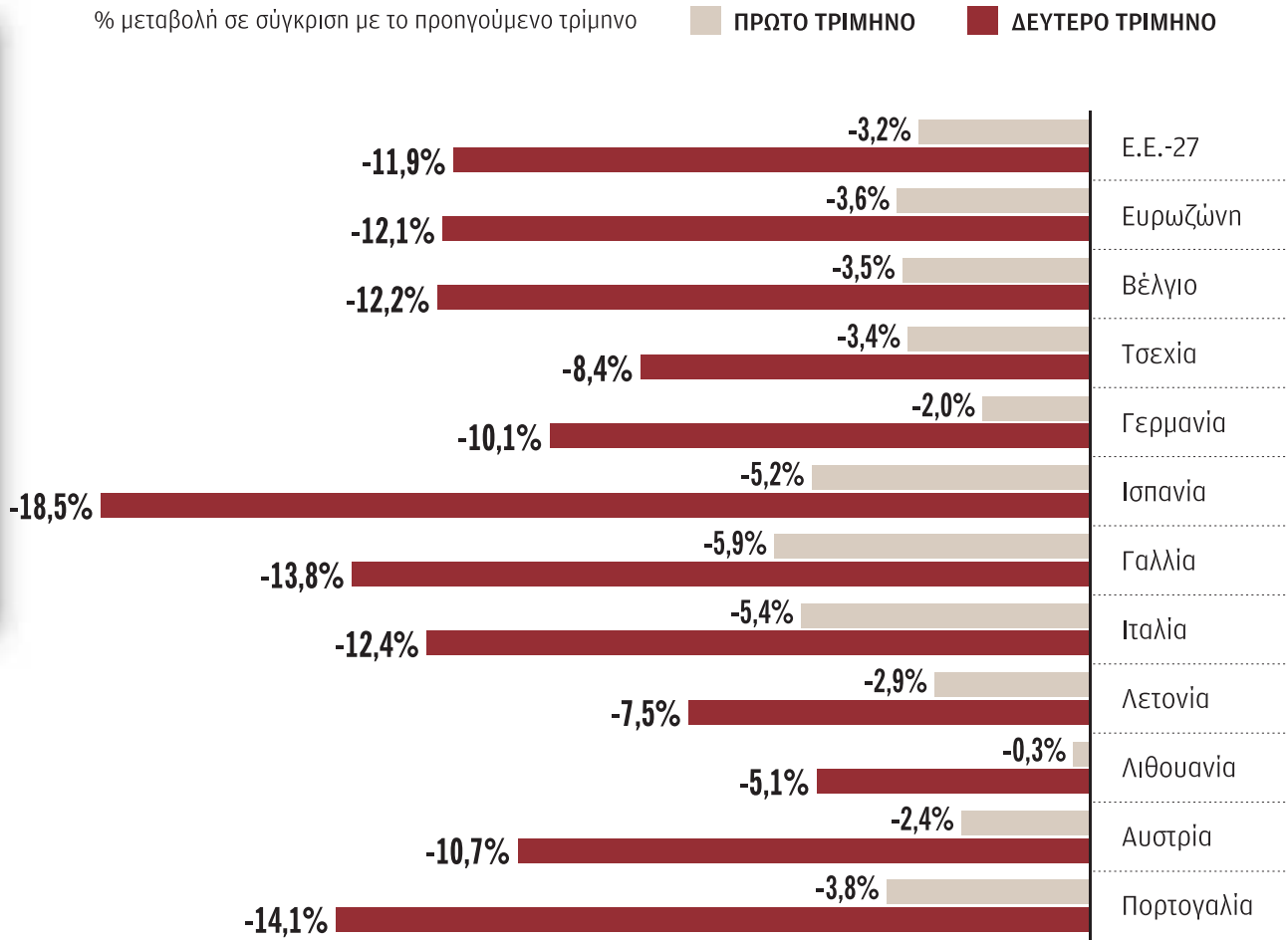
ΕΜΑΝΟΥΕΛ ΜΑΚΡΟΝ

«... αποκλείεται να αναστείλουμε την οικονομική δραστηριότητα και η αντίδρασή μας είναι να επισημεύσουμε την κατασκευή εμβολίων και να εγγυηθούμε την πρόσβαση των πολιτών».

ΠΗΓΗ : Eurostat

ΥΦΕΣΗ α΄ και β΄ τρίμηνο του 2020

% μεταβολή σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο

ΑΓΓΕΛΑ ΜΕΡΚΕΛ

«... θέλουμε να αποφύγουμε να κλείσουμε τα σύνορα με κάθε κόστος, αλλά πρέπει να δράσουμε συντονισμένα».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Ευρώπη «ξορκίζει» ένα νέο lockdown

Με μέτρα περιορισμένης εμβέλειας προσπαθούν οι κυβερνήσεις να αναχαιτίσουν την πανδημία

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Καθώς η Ευρώπη, και μαζί της μεγάλο μέρος του πλανήτη, συμπεριλαμβανομένων και των ΗΠΑ, βρίσκεται αντιμέτωπη με το δεύτερο κύμα της πανδημίας, εντείνεται καθημερινά η ανησυχία για το ενδεχόμενο να καταστεί αναγκαία μια νέα αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας το φθινόπωρο. Καθίσταται, όμως, όλο και πιο σαφές ότι ζητούμενο για τις κυβερνήσεις είναι πλέον να αποφευχθεί κάτι τέτοιο, καθώς θα έδινε τη χαρακτηριστική βολή σε κάθε οικονομία και στην παγκόσμια οικονομία στο σύνολό της. Οι οικονομίες ανά τον κόσμο αποδεκατίστηκαν στη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου. Παρά τα προστατευτικά μέτρα που με μεγάλο κόστος επιστράτευσαν οι κυβερνήσεις, η ανεργία έχει αυξηθεί και ενδέχεται να εκτοξευθεί άμεσα, καιροφυλακτεί ένα κύμα πτωχεύσεων, ενώ πολλά σχέδια κυ-

βερνήσεων και επιχειρήσεων για βελτίωση του οικονομικού μοντέλου έχουν ανασταλεί. Αναδύονται, ως εκ τούτου, αμείλικτα τα ερωτήματα για το ποια θα είναι τελικά η κληρονομιά της πανδημίας και με ποιον τρόπο θα διαμορφώσει το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα.

Τις τελευταίες ημέρες η Γερμανίδα καγκελάριος προσωποποιεί τη γενικότερη αγωνία για μια ανεπιθύμητη επανάληψη της οικονομικά ολέθριας καραντίνας. Μέσα στην εβδομάδα η κ. Μέρκελ κάλεσε τους Ευρωπαίους ηγέτες να εκπνήσουν από κοινού σχέδια και να συνεργασθούν ώστε να αναχαιτίσουν την πανδημία, αποφεύγοντας όμως μια γενικευμένη αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας.

Σε κοινή συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε με τον Εμανουέλ Μακρόν στη θερινή κατοικία του Γάλλου προέδρου, η κ. Μέρκελ ήταν περισσότερο από σαφής. Τόνισε πως θέλει να αποφύγει «με κάθε

Επιβραδύνεται η ανάκαμψη των δύο μεγαλύτερων ευρωπαϊκών οικονομιών.

κόστος» μια ολέθρια επανάληψη όσων έγιναν την άνοιξη, όπως το να κλείσουν τα σύνορα.

Μέχρι στιγμής Γερμανία και Γαλλία, όπως και άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, επιχειρούν να ανακόψουν τη μετάδοση της πανδημίας με μέτρα περιορισμένης εμβέλειας, ανάλογα εκείνων που έχουν εφαρμοσθεί στην Ελλάδα: περιορισμοί στα ωράρια λειτουργίας των νυχτερινών κέντρων, υποχρεωτική χρήση μάσκας σε δημόσιους χώρους και επιβολή καραντίνας ή τεστ για κορωνοϊό σε όσους επιστρέφουν από περιοχές με βαρύ επιδημιολογικό προφίλ.

Όπως τόνισε η κ. Μέρκελ, η γερμανική κυβέρνηση θα αναγκαστεί να επιβάλει πρόστιμα σε όσους αμελούν τους κανόνες για την προστασία από τον κορωνοϊό, όπως η τήρηση αποστάσεων και η καραντίνα δύο εβδομάδων για όσους επιστρέφουν από ιδιαίτερες πληγείσες περιοχές.

Από την πλευρά του, ο Γάλλος πρόεδρος έχει σπείσει να αποκλείσει κάθε πιθανότητα επανάληψης μιας γενικευμένης καραντίνας και αναστολής της οικονομικής δραστηριότητας.

Όπως υπογράμμισε, θα ήταν απαγορευτικές οι παράπλευρες απώλειες σε μια τέτοια περίπτωση.

Οι δύο ηγέτες έχουν κάθε λόγο να ανησυχούν σθεναρά σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Όπως προβλέπουν τα τελευταία στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα την Παρασκευή, η ανάκαμψη των δύο μεγαλύτερων ευρωπαϊκών οικονομιών επιβραδύνεται ήδη. Η οικονομική δραστη-

ριότητα σημειώνει πτώση έπειτα από μήνες σταθερής βελτίωσης του οικονομικού αισθήματος, με τους δείκτες υπεύθυνων προμηθειών να υποχωρούν τον Αύγουστο και στις δύο χώρες. Διαψεύδουν, έτσι, τις αισιόδοξες εκτιμήσεις των οικονομολόγων που σε πρόσφατη δημοσκόπηση του Reuters προεξόφλουσαν περαιτέρω βελτίωση.

Παραμένουν, ωστόσο, ανησυχητικές οι προειδοποιήσεις από επιδημιολόγους αλλά και αναλυτές που επισημαίνουν πως δεν μπορεί να αποκλειστεί μια νέα γενικευμένη καραντίνα και αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας. Όπως τονίζει μάλιστα ο Φερντινάντο Τζιουλιάνο, αναλυτής του Bloomberg, η γενικευμένη αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας δεν αποτελεί ποτέ πολιτική επιλογή, αλλά είναι η ύστατη, η έσχατη λύση για την ανασχεση μιας πανδημίας όταν διαφαίνεται κίνδυνος να βγει εκτός ελέγχου.

Η πανδημία αλλάζει τα πλάνα των μεγάλων επιχειρήσεων

Το αποτύπωμα της πανδημίας στην οικονομία δεν είναι μόνον η ύφεση, οι πτωχεύσεις επιχειρήσεων και η ανεργία. Η πανδημία αποτέλεσε τον κρίσιμο παράγοντα για τις μεγάλες επιχειρήσεις να βελτιώσουν το κοινωνικό τους προφίλ ή σε κάποιες περιπτώσεις προσέφερε το τέλειο άλλοθι για να μην το κάνουν.

Έχει παρέλθει ένας χρόνος από τότε που οι διευθύνοντες σύμβουλοι κολοσσών υποσχέθηκαν να θέσουν σε προτεραιότητα το συμφέρον και την ευημερία των υπαλλήλων τους, των πελατών τους, των προμηθευτών τους και γενικότερα της κοινωνίας.

Να αναθεωρήσουν εν ολίγοις τη θέση που εξέφρασε ο διάσημος οικονομολόγος Μίλτον Φρίντμαν τη δεκαετία του 1970 ότι στόχος των αμερικανικών επιχειρήσεων δεν είναι άλλος από τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Ήταν συγκεκριμένα 181 διευθύνοντες σύμβουλοι μεγάλων επιχειρήσεων, από τον Τζεφ Μπέζος της Amazon μέχρι τον Νταγκ Μακ Μίλτον της

Επενδυτές και ακαδημαϊκοί πιέζουν για να γίνουν περισσότερο ευαίσθητες, κοινωνικά, οι εταιρείες.

Walmart, που πέρυσι τέτοιες μέρες υπέγραψαν τη σχετική διακήρυξη. Εκτοτε, όμως, προσπαθούν να πείσουν πως έχουν αλλάξει πολλά, καθώς η πανδημία έπληξε καιρής τις επιχειρήσεις τους αναβάλλοντας για το αόριστο μέλλον τις καλές προθέσεις. Έτσι, πολλές από αυτές τις 181 επιχειρήσεις επικρίνονται δριμύτητα για τη στάση που τήρησαν εν μέσω πανδημίας όταν οι υπάλληλοί τους ήταν πολύ πιο ευάλωτοι. Η McDonald's, για παράδειγμα, κατηγορείται από τους υπαλλήλους της ότι δεν τους έδωσε τη δυνατότητα να πάρουν επαρκή αναρωτική άδεια.

Η Amazon, που σημειωτέον επωφελήθηκε στο έπακρο από την πανδημία όταν

Η Walmart υφίσταται ίσως τη χειρότερη κριτική δεδομένων των σημερινών συνθηκών ότι εκώφευσε στην ανησυχία των υπαλλήλων της σχετικά με την ασφάλειά τους.

οι καταναλωτές στράφηκαν συλλήβδην στο ηλεκτρονικό εμπόριο, κατηγορείται ότι ανακάλεσε πρόωρα την πρόσθετη αμοιβή που προσέφερε στους υπαλλήλους της. Και η Walmart υφίσταται ίσως τη χειρότερη κριτική δεδομένων των σημερινών συνθηκών ότι εκώφευσε στην ανησυχία των υπαλλήλων της σχετικά με την ασφάλειά τους. Έτσι, μια κουστωδία από επενδυτές, ακαδημαϊκούς αλλά και ομάδες πίεσης τους ζητούν να προχωρήσουν σε πιο ρεαλιστικές αλλαγές, προκειμένου να καταστήσουν κοινωνικά ευαίσθητο και βιώσιμο τον καπιταλισμό που τις τελευταίες δεκαετίες λειτουργεί μόνον προς όφελος των ολιγών.

Σύμφωνα, πάντως, με τη συμβουλευτική Edelman, οι αμερικανικές επιχειρήσεις θα αναγκαστούν σύντομα να συμπεριλάβουν ζητήματα κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευαισθησίας στη στρατηγική τους. Ατρία η λεγόμενη γενιά της χιλιετίας, όσοι είναι σήμερα από 24 έως 39 ετών, καθώς τουλάχιστον στις ΗΠΑ η γενιά

αυτή θα κληρονομήσει σύντομα από τη μεταπολεμική γενιά των εκρηκτικών γεννήσεων και γενικότερα τις προηγούμενες γενιές περισσότερα στοιχεία συνολικής αξίας 24 τρις. δολαρίων.

Αλλά η γενιά αυτή, που αποτελεί ήδη τον στόχο των επιχειρήσεων ως καταναλωτές ή ακόμη και ως επενδυτές, είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα περιβάλλοντος και κοινωνίας. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι ίσως η πρώτη στρατευμένη γενιά σε ζητήματα σεβασμού προς το περιβάλλον και κοινωνικής ευαισθησίας. Επομένως, τα μέλη της επιδεικνύουν πολύ μεγαλύτερη σύνθεση και συνειδητή εκλεκτικότητα όταν επενδύουν τα χρήματά τους, είτε αποταμιεύοντας είτε χρηματοδοτώντας τη μελλοντική συνταγή τους.

Σε σχετική δημοσκόπηση, άλλωστε, οι 9 στους 10 ερωτηθέντες τάχθηκαν υπέρ της προστασίας και ασφάλειας των υπαλλήλων μιας επιχείρησης ακόμη και με τίμημα τη ζημία σε αυτήν.

Οι λίστες ανέργων μεγαλώνουν παρά τα κρατικά πακέτα ενίσχυσης των οικονομιών

Ο εφιάλτης της ανεργίας επιστρέφει, παρά τις προσπάθειες και το κόστος που κατέβαλαν οι κυβερνήσεις για να διασώσουν τις θέσεις εργασίας και να αποτρέψουν ένα κύμα απολύσεων εν μέσω πανδημίας. Το πρόβλημα είναι σαφώς οξύτερο στις ΗΠΑ, όπου στη διάρκεια της πανδημίας χάθηκαν όσες θέσεις εργασίας είχαν δημιουργηθεί στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση.

Την περασμένη εβδομάδα, άλλωστε, εκτινάχθηκαν και πάλι σε επίπεδα πάνω από το ένα εκατομμύριο οι αιτήσεις για επιδόματα ανεργίας. Τις τελευταίες εβδομάδες φαινόταν να αποκλιμακώνεται το κόστος της πανδημίας στην αμερικανική αγορά εργασίας. Όπως επισήμανε ο οικονομολόγος Ρόμπερτ Φρικ της Navy Federal Credit Union, η αύξηση του α-

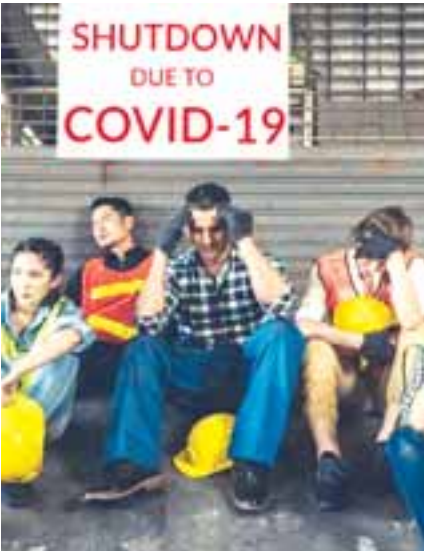
ριθμού των ανέργων υποδηλώνει ότι οι Αμερικανοί χάνουν τις θέσεις εργασίας τους εξαιτίας απολύσεων ή και πτωχεύσεων που καθυστερήσαν χάρη στα προγράμματα στήριξης.

Η δυσοίωνα επιστροφή σε αριθμούς άνω του ενός εκατομμυρίου συνέπεσε με το διέξοδο στο οποίο έχουν περιέλθει οι συνομιλίες ανάμεσα στον Λευκό Οίκο και τους Δημοκρατικούς του Κογκρέσου με αντικείμενο ένα νέο πακέτο στήριξης για τη χειμαζόμενη αμερικανική οικονομία. Και στο επίκεντρο της διαφωνίας βρίσκεται η παράταση του επιδόματος ανεργίας, με τους Ρεπουμπλικανούς να ζητούν επίμονα τη δραστηκή μείωσή του. Ήδη ύστερα από παρέμβαση του Αμερικανού προέδρου, το εν λόγω επίδομα αναμένεται να παραταθεί μεν, αλλά μειωμένο ουσιαστικά κατά το ήμισυ, και

Στις ΗΠΑ χάθηκαν όσες θέσεις εργασίας είχαν δημιουργηθεί στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας.

από το ποσό των 600 δολαρίων την εβδομάδα να περιοριστεί στο ποσό των 400 δολαρίων την εβδομάδα.

Η κοινωνική πίεση που συσσωρεύεται από την αυξανόμενη ανεργία στην υπερδύναμη μπορεί να αναβαθμίσει στη συνείδηση των Αμερικανών όσες επιχειρήσεις θέτουν σε προτεραιότητα τη διατήρηση του προσωπικού τους εν μέσω των δεινών της πανδημίας. Όπως, πάντως, υπογραμμίζουν οικονομικοί αναλυτές, οι κατ' εξοχήν κλάδοι που γονάτισαν ε-

ξαιτίας της πανδημίας, αεροπορικές εταιρείες και ξενοδοχεία, δεν θα μπορούσαν να στηρίξουν το προσωπικό τους εν μέσω της κρίσης και μια παρατεταμένη ύφεση είναι αναμενόμενο να οδηγήσει στη λήδη όσες καλές υποσχέσεις δόθηκαν όταν η οικονομία σημείωνε ανάπτυξη και η αγορά άνοδο.

Και καθώς πλησιάζει το φθινόπωρο και οι καιρικές συνθήκες ενδέχεται να επιτείνουν το δεύτερο κύμα της πανδημίας, δεν αποκλείεται να εκτοξευθεί η ανεργία και στην Ευρώπη, παρά τα χρήματα που κατέβαλαν οι κυβερνήσεις για να αποτρέψουν τις μαζικές απολύσεις και το κύμα πτωχεύσεων. Αρκετές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις εξετάζουν τώρα τη δυνατότητα να παρατείνουν περαιτέρω τα προγράμματα προσωρινής χρηματοδότησης των μισθών στον ιδιωτικό τομέα. Το χρο-

νικό διάστημα του φθινοπώρου είναι, όμως, ιδιαίτερος κρίσιμος, καθώς επιστρέφει στην κανονικότητα η Γηραιά Ηπειρος μετά τις θερινές διακοπές και οι επιχειρήσεις επανεκτιμούν τη ζήτηση για τα προϊόντα τους, τους προϋπολογισμούς τους και το μισθολόγιό τους για τους τελευταίους μήνες αυτού του έτους αλλά και για το επόμενο. Κι ενώ στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης επικρατεί προβληματισμός για την επιστροφή των παιδιών στα σχολεία και τα μέτρα προστασίας τους, επιχειρήσεις ανεύρεσης εργασίας και εντοπισμού ταλέντων εκφράζουν απαισιοδοξία. Εκτιμούν πως δύσκολα θα μπορέσουν οι ευρωπαϊκές χώρες να αποφύγουν για πολύ ακόμη την εκτίναξη της ανεργίας, καθώς όλα δείχνουν πως τα πράγματα παγαιίνουν άσχημα. Όπως τονίζουν, η εικόνα εμφανίζεται δυσοίωνα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε κίνδυνο η ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας

Των JEANNA SMIALEK και JIM TANKERSLEY / THE NEW YORK TIMES

Η **ανάκαμψη** της αμερικανικής οικονομίας έχει παύσει, με αποτέλεσμα να προκαλείται ανησυχία. Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία της απασχόλησης, της κατανάλωσης και των επενδύσεων, που υποκαρρούν εξαιτίας της νέας έξαρσης των κρουσμάτων του κορωνοϊού σε ολόκληρη τη χώρα. Εν τω μεταξύ, το Κογκρέσο και ο πρόεδρος Τραμπ δεν έχουν σημειώσει καμία πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή ενός νέου πακέτου στήριξης.

Οι δείκτες των καταναλωτικών δαπανών, του επιχειρηματικού κλίματος, τα σχέδια των μικρών επιχειρήσεων για επανεκκίνηση των δραστηριοτήτων, ακόμα και ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων εργασίας, ξεκίνησαν να υποχωρούν

Ο κ. Τραμπ θα μπορούσε να παρατείνει προσωρινά ορισμένα προγράμματα στήριξης, αλλά δεν μπορεί να τα θέσει ξανά σε ισχύ μονομερώς.

τον προηγούμενο μήνα, αποδεικνύοντας ότι το κύμα του ιού που σάρωσε ολόκληρες πολιτείες των ΗΠΑ τον Ιούνιο και τον Ιούλιο άφησε το αποτύπωμά του στην οικονομία. Στα οικονομικά στοιχεία των μικρών επιχειρήσεων δεν διαφαίνεται καμία βελτίωση από τα μέσα του καλοκαιριού όσον αφορά την απασχόληση ή τις ώρες εργασίας σε θεμελιώδεις κλάδους της οικονομίας. Οι νέες θέσεις εργασίας που αναρτήθηκαν στον ιστότοπο Indeed μειώθηκαν αυτή την εβδομάδα για πρώτη φορά από τον Μάιο.

Τώρα, καίριες πολιτικές στήριξης, μεταξύ αυτών και το επίδομα ανεργίας ύψους 600 δολαρίων ανά εβδομάδα, λήγουν. Οι διαπραγματεύσεις του Κογκρέσου σχετικά με το νέο πακέτο ενίσχυσης θα συνεχιστούν κατά πάσα πιθανότητα τον Σεπτέμ-

βριο. Πολλοί αναλυτές έχουν αρχίσει να προετοιμάζονται για το ενδεχόμενο να μην υπάρξει πακέτο στήριξης πριν από τις εκλογές του Νοεμβρίου. Μέχρι τότε, οι αξιωματούχοι του κλάδου της υγείας ανησυχούν ότι θα έχει επέλθει το δεύτερο κύμα της πανδημίας.

Οι δύο αυτοί παράγοντες –η πορεία του κορωνοϊού και η μείωση της στήριξης– θέτουν σε κίνδυνο την ανάκαμψη της χώρας σε μια περίοδο που η οικονομία οφείλει να ανακτήσει περίπου το 60% των θέσεων εργασίας που έχασε από την επέλαση της πανδημίας.

Αρχικά, το Κογκρέσο διοχέτευσε χρήματα στην οικονομία για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Ωστόσο, στόχος της στήριξης αυτής ήταν να αντιμετωπίσει ένα βραχυπρόθεσμο πρόβλημα. Οι επιταγές στήριξης και η ασφάλιση των ανέργων ενίσχυσαν τις αποδοχές των νοικοκυριών, αλλά τα εβδομαδιαία επιδόματα 600 δολαρίων έληξαν στα τέλη Ιουλίου. Ένα πρόγραμμα δανειοδότησης μικρών επιχειρήσεων, μέσω του οποίου αποτρέπονταν χρεοκοπίες, έληξε στις αρχές Αυγούστου. Όπως φαίνεται όμως, η πανδημία θα είναι εδώ για αρκετό καιρό. Ο κ. Τραμπ θα μπορούσε να παρατείνει προσωρινά ορισμένα προγράμματα στήριξης, αλλά δεν μπορεί να τα θέσει ξανά σε ισχύ μονομερώς. Για παράδειγμα, όσον αφορά το επίδομα ανεργίας των 600 δολαρίων που λήγει, μπορεί να το αντικαταστήσει με επίδομα ύψους 300 ή 400 δολαρίων ανά εβδομάδα. Σύμφωνα με σχετική ανάλυση της Goldman Sachs, η λήξη του επιδόματος 600 δολαρίων θα μπορούσε να μειώσει το μηνιαίο διαθέσιμο εισόδημα τον Αύγουστο κατά περίπου 70 δισ. δολάρια. Η μεγάλη μείωση των επιδομάτων θα οδηγήσει σε μείωση των καταναλωτικών δαπανών.

Οι παράγοντες αυτοί θέτουν σε κίνδυνο μια ανάκαμψη η οποία μέχρι πρότινος ήταν εντυπωσιακή ως προς την ταχύτητα και τη δυναμική της.

Ρεκόρ πτωχεύσεων κινεζικών επιχειρήσεων έως τα τέλη του έτους

Προβλέπουν οι αναλυτές, καθώς λήγουν εταιρικά ομόλογα ύψους 529 δισ. δολ.

Η **οικονομία** της Κίνας επλήγη πρώτη από τον αντίκτυπο της πανδημίας και ανακάμπει πρώτη. Στην αγορά της συμβαίνει, άλλωστε, κάτι ανάλογο με αυτό που συνέβη στις οικονομίες της Δύσης: η πανδημία έστρεψε τους καταναλωτές στο ηλεκτρονικό εμπόριο δίνοντας ώθηση στις εταιρείες τεχνολογίας που σημειώνουν κέρδη-ρεκόρ.

Αν, όμως, η κινεζική οικονομία φαίνεται αρκετά ισχυρή ώστε οι Αρχές να ανακαλούν προσηκτικά τα έκτακτα μέτρα στήριξης της, δεν είναι αρκετά ισχυρή για να μπορέσει να σώσει τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις. Μερικά διαχειριστών κεφαλαίων προεξόφλει πως φέτος θα είναι περισσότερες από ποτέ οι κινεζικές

Εξαίρεση στην κρίση της πανδημίας, οι κολοσσοί του ηλεκτρονικού εμπορίου.

επιχειρήσεις που δεν θα μπορέσουν να αποπληρώσουν όσα ομόλογά τους λήγουν εντός του έτους.

Μετά ένα ήσυχο δεύτερο τρίμηνο, στη διάρκεια του οποίου οι κινεζικές επιχειρήσεις ήταν σχετικά προστατευμένες από τα έκτακτα μέτρα της κυβέρνησης, μέσα στο καλοκαίρι άρχισαν να αυξάνονται οι περιπτώσεις μη αποπληρωμής εταιρικών ομολόγων. Η πίεση στις κινεζικές επιχειρήσεις αναμένεται να ενταθεί καθώς μέχρι το τέλος του έτους λήγουν εταιρικά ομόλογα αξίας 3,65 τρις. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 529 δισ. δολ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναλυτών της αγοράς, τις μεγαλύτερες πιέσεις αναμένεται να δεχθούν οι ιδιωτικές εταιρείες, κατασκευαστικές και εργολαβικές, με χαμηλή βαθμολογία πιστοληπτικής ικανότητας, αλλά και ορισμένα χρηματοδοτικά οχήματα των τοπικών αρχών. Όπως αναφέρει το Bloomberg, μόνον ο κλάδος των κινεζικών κατασκευαστικών πρέπει να αποπληρώσει φέτος ομόλογα ύψους 199,3 δισ. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 29 δισ. δολ., και άλλα 12,3 δισ. δολ. για ομόλογα που έχουν εκδώσει σε δολάρια.

Το Πεκίνο δεν φαίνεται διατεθειμένο να προχωρήσει σε νέα μέτρα στήριξης. Ωστόσο, η εικόνα των επιχειρήσεων είναι απογοητευτική. Μόνον ο κλάδος των κατασκευαστικών πρέπει να αποπληρώσει φέτος ομόλογα ύψους 199,3 δισ. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 29 δισ. δολ., και άλλα 12,3 δισ. δολ. για ομόλογα που έχουν εκδοθεί σε δολάρια.

Ο Μπρος Σίλβερς, επικεφαλής της μονάδας επενδύσεων στην Adamas Asset Management στο Χονγκ Κονγκ, επισημαίνει ότι «η κινεζική ηγεσία δεν διαθέτει ούτε τη δύναμη ούτε τη βούληση να αποτρέψει τις εξελίξεις αυτές», γι' αυτό και προεξόφλει ρεκόρ πτωχεύσεων. Πιθανολογεί εν ολίγοις ότι μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου θα έχουν λήξει χωρίς να αποπληρωθούν εταιρικά ομόλογα αξίας 72,2 δισ. γουάν, ποσό μεγαλύτερο των 10,5 δισ. δολ. Μέχρι στιγμής οι περιπτώσεις μη αποπληρωμής εταιρικών ομολόγων στο εγκώριο νόμιμα υπήρξαν εντυπωσιακά λίγες λαμβανομένου υπ' όψιν ότι το πρώτο τρίμηνο η οικονομία της Κίνας γνώρισε τη μεγαλύτερη ύφεση των τελευταίων δεκαετιών. Εν μέρει χάρη στα έκτακτα μέτρα της πολιτικής ηγεσίας που, μεταξύ άλλων, ενθάρρυνε τις κινεζικές τράπεζες να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωσεις χρέους των επιχειρήσεων,

οι περιπτώσεις μη αποπληρωμής εταιρικών ομολόγων μειώθηκαν κατά 17% στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου. Τελευταία, όμως, οι Αρχές δεν επιδεικνύουν εξίσου ισχυρό ενδιαφέρον καθώς η οικονομία ανακάμπει και περιορίζεται ο κίνδυνος ενός ντόμιου πτωχεύσεων. Ηδη στη διάρκεια του Ιουλίου δεν αποπληρώθηκαν ομόλογα αξίας 10,4 δισεκατομμυρίων γιουάν, ποσό αντίστοιχο του 1,5 δισεκατομμυρίου δολαρίων, και κάτι ανάλογο συνέβη και τον Αύγουστο. Ανάμεσα στις εταιρείες που δεν μπόρεσαν να αποπληρώσουν τα ομόλογά τους ήταν και η Tahoe Group που κατασκευάζει ακίνητα πολυτελείας. Η τάση είναι, άλλωστε, ανησυχητική σε ό,τι αφορά τα ομόλογα που έχουν εκδώσει κινεζικές επιχειρήσεις σε δολάρια. Ηδη οι περιπτώσεις μη αποπληρωμής ομολόγων δολαρίων είναι κατά 55% περισσότερες από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που κατεγράφη-

σαν στο σύνολο του περασμένου έτους.

Την ίδια στιγμή, πάντως, οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου και οι κολοσσοί κατ' οίκον παράδοσης φαγηντού επωφελούνται τα μέγιστα. Οι κινεζικοί κολοσσοί του ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba, JD.com και Meituan Dianping εμφανίζουν κέρδη-ρεκόρ, με την τελευταία εταιρεία να καταγράφει καθαρά κέρδη ύψους 319,5 εκατ. δολ., αυξημένα δηλαδή κατά 152% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Στο ίδιο χρονικό διάστημα η πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba σημείωσε κέρδη ύψους 23 δισ. δολ., αυξημένα κατά 34% επίσης σε ετήσια βάση. Σε ό,τι αφορά την JD.com, που είναι και η μεγαλύτερη ανταγωνίστρια της Alibaba, τα καθαρά της έσοδα έφτασαν το δεύτερο τρίμηνο τα 2,32 δισ. δολ., καταγράφοντας αύξηση στο ασύλληπτο ποσοστό του 2.500% σε ετήσια βάση.

Η καλλιτεχνική «ντρινιμ τιμ» ψηφίζει Μπάιντεν

Ονόματα - κολοσσοί του θεάματος και του αθλητισμού συστρατεύονται με τον Δημοκρατικό υποψήφιο

Η νεαρή Μπίλι Αϊλντς και ο ηθοποιός Μπίλι Πόρτερ είναι ανάμεσα στους καλλιτέχνες που στηρίζουν τον Τζο Μπάιντεν και έδωσαν παραστάσεις ψηφιακά στο συνέδριο των Δημοκρατικών.

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

«**Δεν χρειάζεστε** εμένα να σας πω ότι τα πράγματα είναι καλά. Ο Ντόναλντ Τραμπ καταστρέφει τη χώρα μας και καθετί για το οποίο νοιάζομαστε. Χρειαζόμαστε ηγέτες που θα λύσουν προβλήματα όπως η κλιματική αλλαγή και η COVID-19 – όλοι εκείνους που τα αρνούνται. Ηγέτες που θα παλέψουν τον συστημικό ρατσισμό και τις ανισότητες. Και αυτό ξεκινά με την ψήφο σε κάποιον που καταλαβαίνει τι διακυβεύεται, κάποιον που κτίζει μια ομάδα η οποία μοιράζεται τις αξίες μας. Ξεκινά με την ψήφο εναντίον του Ντόναλντ Τραμπ και υπέρ του Τζο Μπάιντεν. Η σωπή δεν είναι επιλογή ούτε μπορούμε να απέχουμε. Πρέπει να ψηφίσουμε σαν οι ζωές μας και ο κόσμος να εξαρτώνται από αυτό – γιατί έτσι ακριβώς είναι. Ο μόνος τρόπος να είμαστε βέβαιοι για το μέλλον μας είναι να το δημιουργήσουμε οι ίδιοι. Σας παρακαλώ, εγγραφείτε στους καταλόγους. Σας παρακαλώ, ψηφίστε», είπε στο διαδικτυακό μήνυμά της η Μπίλι Αϊλντς, πριν ερμηνεύσει το νέο της τραγούδι, «My future», στο πλαίσιο του συνεδρίου του Δημοκρατικού Κόμματος,

Η συστράτευση περιλαμβάνει ονόματα από τον χώρο του θεάματος, όπως οι Μπιγιονσέ, Jay-Z, Τομ Χανκς, Μέριλ Στριπ, Ρίντλεϊ Σκοτ, αλλά και του αθλητισμού, όπως οι Λεμπρόν Τζέιμς, Στεφ Κάρι κ.α.

που διεξάγεται αυτές τις ημέρες στις ΗΠΑ. Με περίπου δύομιση μήνες να μας χωρίζουν από τις αμερικανικές εκλογές, που θα καθορίσουν αν ο νυν πρόεδρος θα εξασφαλίσει ή όχι δεύτερη θητεία στον Λευκό Οίκο, η 18χρονη ποπ σταρ ετοιμάζεται να ψηφίσει για πρώτη φορά και παράλληλα εκφράζει ανοικτά τη στήριξή της στον Τζο Μπάιντεν. Ηδη από πέρυσι, στις συναυλίες της υπήρχαν στιγμές μπουθ εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους, ενώ η ίδια μιλάει συχνά, με δυσανάλογη για την ηλικία της ωριμότητα, περί κοινωνικών ζητημάτων. Στο πλευρό της, λιγότερο ή περισσότερο

φωναχτά, στέκεται η συντριπτική πλειονότητα του καλλιτεχνικού στερεώματος της χώρας, ιδιαίτερα από τον χώρο της μουσικής, αλλά και τον παραδοσιακά «Δημοκρατικού» Χόλιγουντ.

Πριν από λίγες ημέρες, η Σάρον Στόουν δημοσίευσε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ένα συγκλονιστικό βίντεο, μιλώντας για τα μέλη της οικογένειάς της που χάθηκαν από την πανδημία και για την αδελφή της, η οποία παλεύει στην εντατική με την COVID-19· στο τέλος, κάνει έκκληση σε όλους την ακούν να ενισχύσουν τον Δημοκρατικό υποψήφιο και ότι «έναν δολοφόνο».

Είναι προφανές ότι οι αντιπαλοί του Τραμπ ποντάρουν πολλά στη στήριξη του καλλιτεχνικού κόσμου. Οι παράλληλες εκδηλώσεις του ίδιου του συνεδρίου, που ολοκληρώθηκε χθες, φέρνουν πιο πολύ σε πρωτοκλασάτο μουσικό φεστιβάλ, σχεδιασμένο μάλιστα έτσι ώστε να συγκεράσει διαφορετικές κουλτούρες, ηλικίες, μουσικά γούστα κ.ο.κ. Πέραν της πολύ αγαπητής στη νέα γενιά Αϊλντς, εκεί ακούστηκαν, επίσης, η μεταξένια φωνή του Τζον Λέτζεντ, η «πριγκίπισσα της σόουλ» Τζέινφερ Χάντσον, το γυναικείο τρίο των The Chick,

ο εξτραβαγκάντ ηθοποιός και τραγουδιστής Μπίλι Πόρτερ, ο δημοφιλής ράπερ Common και πολλοί άλλοι.

Πρωτοφανής συμμετοχή

Δεν αποτελεί, φυσικά, πρωτοτυπία για την Αμερική ή και τον υπόλοιπο κόσμο, μέλη της καλλιτεχνικής κοινότητας να παίρνουν πολιτική θέση, ιδιαίτερα πριν από σημαντικές εκλογικές αναμετρήσεις. Η τωρινή συστράτευση, ωστόσο, που περιλαμβάνει ονόματα - κολοσσούς από τον χώρο του θεάματος (Μπιγιονσέ, Jay-Z, Τομ Χανκς, Μέριλ Στριπ, Ρίντλεϊ Σκοτ κ.ά.) αλλά και του αθλητισμού (Λεμπρόν Τζέιμς, Στεφ Κάρι), είναι μάλλον πρωτοφανής.

Μοιάζει λίγο σαν όλοι αυτοί να νιώθουν καθήκον τους το να παρέμβουν –παρόλο που οι ίδιοι ελάχιστα επηρεάζονται, λόγω του πλούτου τους–, διασηθανόμενοι ίσως και ότι ο συγκεκριμένος υποψήφιος (Μπάιντεν) θα χρειαστεί κάθε βοήθεια προκειμένου να νικήσει τον αντιπάλό του. «Είμαι ερωτευμένη με το μέλλον μου», τραγουδά η Μπίλι Αϊλντς στο «My future»· ας ελπίσουμε αυτό το τελευταίο να είναι όντως πιο φωτεινό και την επαύριο των εκλογών.

Η πανδημία «πάγωσε» τα επιχειρηματικά ντιλ σε όλο τον κόσμο

Ο αντίκτυπος της πανδημίας του κορωνοϊού συνέχισε να διαδρα-

ματίζει σημαντικό ρόλο στην καθοδική πορεία των δημοσίων εγγραφών το πρώτο εξάμηνο του 2020, σύμφωνα με τα ευρήματα που δημοσιεύθηκαν στην τριμηνιαία έκθεση της EY, Global IPO trends: Q2 2020.

Γενικότερα, κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους παρατηρήθηκε σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές μείωση της δραστηριότητας των δημοσίων εγγραφών από πλευράς αριθμού συμφωνιών σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019, ενώ απώλειες στα έσοδα παρατηρήθηκαν στην αμερικανική ήπειρο και στην περιοχή της Ευρώπης, Μέσης Ανατολής, Ινδίας και Αφρικής (ΕΜΕΙΑ).

Η διεθνής δραστηριότητα δημοσίων εγγραφών συρρικνώθηκε δραματικά κατά τον Απρίλιο και τον Μάιο, με τον όγκο των συμφωνιών να μειώνεται κατά 48% (97 συμφωνίες) και τα έσοδα κατά 67% (13,2 δισ. δολάρια) σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2019. Αυτό οδήγησε σε αισθητή μείωση των δραστηριοτήτων του πρώτου εξαμήνου ανά γεωγραφική περιοχή σε σχέση με το πρώτο μισό του 2019, με τον συνολικό αριθμό των συμφωνιών (419 συμφωνίες) και τα έσοδα (69,5 δισ.

δολάρια) να μειώνονται κατά 19% και 8%, αντίστοιχως.

Παρό μια μικρή ανάκαμψη των συμφωνιών τον Ιούνιο, η διεθνής δραστηριότητα δημοσίων εγγραφών ήταν υποτονική στα χρηματιστήρια της αμερικανικής ηπείρου και της περιοχής της ΕΜΕΙΑ, ενώ, αντιθέτως, στην περιοχή Ασίας - Ειρηνικού σημειώθηκε αύξηση.

Στην Αμερική

Από την αρχή του 2020 ο αριθμός των συμφωνιών (81 συμφωνίες) και τα αντληθέντα κεφάλαια (24,5 δισ. δολάρια) στην αμερικανική ήπειρο μειώθηκαν κατά 30% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019, ενώ οι δημόσιες εγγραφές (68 συμφωνίες) και τα έσοδα (10,1 δισ. δολάρια) της περιοχής της ΕΜΕΙΑ μειώθηκαν κατά 50% και 44%, αντίστοιχως. Οι δημόσιες εγγραφές στην περιοχή της Ασίας - Ειρηνικού το πρώτο εξάμηνο του 2020 αυξήθηκαν κατά 2% από πλευράς αριθμού συμφωνιών (270 συμφωνίες) και κατά 56% από πλευράς εσόδων (34,9 δισ. δολάρια) σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του περασμένου έτους. Η τεχνολογία, η βιομηχανία και ο κλάδος της υγείας κυριάρχησαν στις συμφωνίες του πρώτου εξαμήνου του 2020.

Ο όγκος των συμφωνιών μειώθηκε κατά 48% τον Απρίλιο και τον Μάιο.

Επιμένει στην ένταση η Αγκυρα

Νάρκη στη γερμανική πρωτοβουλία από τον Μεβλούτ Τσαβούσογλου

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ναρκοθέτηση της γερμανικής πρωτοβουλίας μεσολάβησης για αποκλιμάκωση αποτελεί η χθεσινή ευθεία απειλή κατά της Ελλάδας από τον υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου, αμέσως μετά τη σύντομη συνάντηση που είχε στην Αγκυρα με τον Γερμανό ομόλογό του Χάικο Μάας. «Αν κάνετε δηλώσεις, “θα υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας εδώ” ή “θα κάνουμε ασκήσεις εκεί” ή αν κάνετε τα λάθος βήματα, δεν θα απαντήσουμε κατά λάθος αυτή τη φορά. Ο,τι είναι απαραίτητο θα το κάνουμε δίχως δισταγμό», δήλωσε απευθυνόμενος στην Ελλάδα ο κ. Τσαβούσογλου, ο οποίος κάλεσε τη χώρα μας να μην «τίθεται σε κίνδυνο» δραματίζοντας τον ρόλο του δολώματος κάποιων χωρών, υπονοώντας σαφώς τη Γαλλία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ). Ο κ. Τσαβούσογλου τόνισε ότι η Τουρκία είναι θετική σε διάλογο, ωστόσο προειδοποίησε την Ελλάδα να μη θέσει προϋποθέσεις. Και έθεσε ευθέως ζήτημα μουςουλμάνων της Θράκης. «Αν η Ελλάδα οφείβει τόσο πολύ το διεθνές δίκαιο, γιατί δεν επιτρέπει στους Τούρκους στη Δυτική Θράκη να χρησιμοποιούν το όνομα “Τούρκος”, παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ε.Ε.», είπε. Ο κ. Μάας επισήμανε ότι περαιτέρω κλιμάκωση δεν θα ήταν καλή όχι μόνο για την Ελλάδα και την Τουρκία, αλλά και για την Ε.Ε. στο σύνολό της.

Η ατμόσφαιρα στην Τουρκία πριν από την άφιξη του κ. Μάας είχε ήδη ναυαγισθεί, με τα περισσότερα ΜΜΕ να

έχουν τίτλους κατά της Ελλάδας. Ενδεικτική η συνέντευξη του εκπροσώπου της τουρκικής προεδρίας Ιμπραχίμ Καλίν στη «Χουριέτ», ο οποίος επανέλαβε την αντίθεση της Τουρκίας στη συμφωνία ΑΟΖ ανάμεσα σε Ελλάδα και Αίγυπτο. Είπε μεν ότι Ελλάδα και Τουρκία «πρέπει να λύσουν τα θέματα μόνες τους», ωστόσο, αναφερόμενος στην ατζέντα των συνομιλιών, ο κ. Καλίν είπε ευθέως ότι δεν είναι ανοικτά μόνο τα θέματα σε Αιγαίο και Ανατολική Μεσόγειο αλλά και

Μετά τη συνάντηση με τον Χ. Μάας, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών εκτόξευσε ευθείες απειλές κατά της Ελλάδας.

«τα δικαιώματα της μουςουλμανικής μειονότητας στην Ελλάδα και η εκλογή μουρτί». Ο κ. Καλίν είπε ακόμα ότι «από καιρό σε καιρό η Ελλάδα εγείρει μαζιλιαστικά αιτήματα για τα νησιά. Πρέπει να σταματήσουν ώστε το πολιτικό κλίμα και οι συνθήκες να γίνουν ξανά κατάλληλα για επανέναρξη διαλόγου». Σκληρή γλώσσα χρησιμοποίησε ο υπουργός Ενέργειας Φατίχ Ντονμέζ, ο οποίος κατηγόρησε την Ελλάδα ότι «συνωμοτεί με διάφορες χώρες προκειμένου να φαίνεται σωστή διότι στερείται αξιοπιστίας». Επίσης, τουρκικά ΜΜΕ ερμήνευαν χθες τις δηλώσεις του κ. Μάας στην Αθήνα ως απόδειξη αναξιότητας της Γερμανίας ως μεσολαβήτριας χώρας. Σύμφωνα με

Ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών Χάικο Μάας, που είχε συνάντηση με τον Κυρ. Μπισοτάκη, τόνισε ότι «η Γερμανία και η Ε.Ε. στέκονται σταθερά στο πλευρό της Ελλάδας με αίσθημα αλληλεγγύης».

το δίκτυο T24, «η Γερμανία, πριν έρθει στην Τουρκία για επαφές για την Ανατολική Μεσόγειο, δήλωσε την υποστήριξη της στην Ελλάδα», ενώ η «Τακβίμ» ανέφερε πως «η Γερμανία έγινε συνέταρος στις προκλήσεις της Ελλάδας».

Το «βίντεο Ερντογάν»

Η πολεμική ατμόσφαιρα στην Τουρκία ξεκινάει, πάντως, από τον ίδιο τον κ. Ερντογάν, ο οποίος χθες ανήρτησε ένα βίντεο ενός λεπτού το οποίο συνδέει τον Αρπ Αρσλάν (σουλτάνο των Σελτζούκων ο οποίος κέρδισε τη μάχη του Μαντζικέρτ το 1071, σηματοδοτώντας τα σταδιακά αιώνια της Μικράς Ασίας από τους Βυζαντινούς), το Τσανάκαλε

και τον ίδιο ως πρόμαχο του τουρκισμού.

Χθες ο κ. Ερντογάν βρέθηκε στην Αχλάτ, όπου θα γίνουν εκδηλώσεις για τα 949 χρόνια από τη μάχη του Μαντζικέρτ, και κατέθεσε στεφάνια στους τάφους των Σελτζούκων. Σε ένα μεγαλύτερης διάρκειας βίντεο, που ανήρτησε ο διευθυντής επικοινωνίας της τουρκικής προεδρίας Φαρετίν Αλτούν, γίνεται λόγος για τη μέρα «που θα επιτευχθεί ο στόχος του Κόκκινου Μήλου», το οποίο στο ισλαμιστικό φαντασιακό αποτελεί μια υψηλού συμβολισμού κατάκτηση. Παρότι δεν αναφέρεται ο στόχος, το βίντεο κλείνει με την εικόνα του τεμένους Αλ Ακσά στην Ιερουσαλήμ.

«Προϋπόθεση, ο τερματισμός των προκλήσεων»

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Ο τερματισμός των τουρκικών προκλήσεων αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την επανεκκίνηση των διερυντικών επαφών μεταξύ Αθénas και Αγκυρας, επαφών οι οποίες πρέπει να διεξαχθούν χωρίς την παρέμβαση τρίτων, είπε, σύμφωνα με πληροφορίες, χθες, ο κ. Αλ. Τσίπρας στον υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας, με τον οποίο συναντήθηκε στο πλαίσιο των επαφών που είχε, πριν μεταβεί στην Τουρκία, ο κ. Χάικο Μάας. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης αυτής, σύμφωνα με πηγές του κλιμάκιου της Γερμανίας, με τον οποίο συναντήθηκε στο πλαίσιο των επαφών που είχε, πριν μεταβεί στην Τουρκία, ο κ. Χάικο Μάας. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης αυτής, σύμφωνα με πηγές του κλιμάκιου της Γερμανίας, με τον οποίο συναντήθηκε στο πλαίσιο των επαφών που είχε, πριν μεταβεί στην Τουρκία, ο κ. Χάικο Μάας.

Ο κ. Τσίπρας ζήτησε η Ε.Ε. να αναλάβει τις ευθύνες της ως προς την προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας και της Κύπρου.

Ε.Ε. να αναλάβει τις ευθύνες της ως προς την προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας και της Κύπρου, αλλά και να αποδεχθεί την προοπτική ισχυρών κυρώσεων στο πλαίσιο ενός ουσιαστικού ευρωτουρκικού διαλόγου. Σε αυτό το πλαίσιο, τόνισε ότι μόνο σε αυτή τη βάση και με τερματισμό των τουρκικών προκλήσεων μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις επανεκκίνησης των διερυντικών επαφών που –όπως φέρεται να είπε– πρέπει να γίνουν

για την υφαλοκρηπίδα και τον καθορισμό αποκλειστικών οικονομικών ζώνης, χωρίς παρέμβαση τρίτων στην ατζέντα των συνομιλιών. Για να προσθέσει ότι, αν οι διερυντικές αποτυχύνουν, θα πρέπει να υπάρξει προσφυγή στη Χάγη.

Ως προς το περιεχόμενο του επιδιωκόμενου διαλόγου με τον εξ Ανατολών γείτονα, ο ΣΥΡΙΖΑ –ως γνωστόν– έχει επισημάνει ότι, όπως προκύπτει από συνεχείς δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων, η Αγκυρα προσπαθεί να βάλει στο τραπέζι μη υπαρκτές διαφορές, καθώς και ότι εμμέσως μας προσκαλεί σε κοινές έρευνες σε περιοχές της ελληνικής υφαλοκρηπίδας που η ίδια θεωρεί αμφιλεγόμενες. «Αυτό δεν μπορεί παρά να μας γεννά έντονη ανησυχία. Υπενθυμίζουμε για ακόμη μία φορά ότι η διαφορά μας με την Τουρκία, που οφείλουμε να λύσουμε με διάλογο στη βάση του διεθνούς δικαίου, είναι μόνο μία και αφορά την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, που τα όριά της ταυτίζονται με αυτά της ΑΟΖ», έχει τονιστεί σε σχετική ανακοίνωση.

«Συστημικές» κυρώσεις στην ατζέντα της Ε.Ε.

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Κυρώσεις συστημικού χαρακτήρα (όχι απλά κατά ατόμων) θα περιλαμβάνονται στο μενού επιλογών για τη μελλοντική σχέση με την Τουρκία, που θα παρουσιάσει στο άτυπο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων (Gymnich) στο Βερολίνο ο Ζοζέφ Μπορέλ. Ωστόσο, όπως ανέφερε υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Ε.Ε. σε χθεσινή ενημέρωση, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ε.Ε. για την Εξωτερική Πολιτική επιμένει στην αναζήτηση δι-αύλων επικοινωνίας με την Αγκυρα (βάσει της διπλής στρατηγικής που συμφωνήθηκε στο ΣΕΥ στις 13.7), ενώ, λόγω του άτυπου χαρακτήρα της συνάντησης του Βερολίνου (που θα λάβει χώρα αύριο και την Παρασκευή), δεν θα ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις. Παράλληλα, εντύπωση προκαλεί ότι στη σημερινή συνεδρίαση των υπουργών Αμυνας της Ε.Ε., με τη συμμετοχή και του γ.γ. του ΝΑΤΟ Γενς Στόλτενμπεργκ, το ζήτημα

«Μορατόριουμ» προτείνει το Βερολίνο

Η διακοπή κάθε στρατιωτικής κινητοποίησης στην Ανατολική Μεσόγειο αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή επανέναρξη του διαλόγου ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία. Αυτό άφησε χθες να εννοηθεί ο υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας Χάικο Μάας, λίγο πριν αναχωρήσει για την Αγκυρα. Σε αντίθεση με προηγουμένως τοποθετήσεις του, ο κ. Μάας ήταν πολύ πιο συγκρατημένος σε σχέση με την προοπτική των επαφών στην παρούσα φάση και ενώ στην Ανατολική Μεσόγειο υπάρχει το συγκεκριμένο εύρος στρατιωτικής ανάπτυξης.

Οι δηλώσεις του κ. Μάας αλλά και η ατμόσφαιρα στην Αγκυρα συνηγορούν στη διαπίστωση ότι ακόμη και αν οι πολεμικές απειλές από την Τουρκία μειώνονταν το επόμενο χρονικό διάστημα, θα απαιτηθεί και μια περίοδος προετοιμασίας και όχι άμεση επανεκκίνηση των διερυντικών ή άλλων επαφών. «Τέτοιες συνομιλίες θα μπορούσαν να είναι επιτυχείς μόνο αν διεξαχθούν σε ένα εποικοδομητικό περιβάλλον», είπε ο κ. Μάας και πρόσθεσε πως «προς τούτο, κάθε καταστροφική δραστηριότητα, κάθε προκλητικότητα θα έπρεπε να διακοπεί το ερχόμενο διάστημα και να αναδειχθεί ότι όσα έχουν επιτευχθεί μέχρι τώρα δεν θα καθούν, αλλά θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση, για άλλη μία φορά, της αντιμετώπισης και της επίλυσης αυτής της δύσκολης σύγκρουσης».

Ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών επισήμανε, ευθέως εξ αρχής, ότι το πρωταρχικό μήνυμά του είναι ότι «η Γερμανία και η Ε.Ε. στέκονται σταθερά στο πλευρό της Ελλάδας με αίσθημα αλληλεγγύης». Ο κ. Μάας περιέγραψε την κατάσταση ως «παχνιδί με τη φωτιά που και η μικρότερη σπύθα μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφή», δήλωσε πως είναι αδιανόητη μια στρατιωτική σύγκρουση στον 21ο αιώνα μεταξύ εταίρων στο ΝΑΤΟ και γειτόνων. Ο κ. Μάας επανέλαβε ότι η Γερμανία συμβάλλει για τον διάλογο, ο οποίος μπορεί όμως να γίνει «μόνο με άμεσες συνομιλίες Ελλάδας και Τουρκίας», ενώ, όπως είπε, «αν δώσουμε βάση στα λόγια της τουρκικής πλευράς, φαίνεται διατεθειμένη να το πράξει».

Λίγο μετά τη συνάντηση του κ. Μάας

με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, κυβερνητικές πηγές σημειώναν ότι η πρωτοβουλία της Γερμανίας ως προεδρεύουσας χώρας της Ε.Ε. συμβάλλει θετικά, ωστόσο το στίγμα της Αθénas δόθηκε και από τον υπουργό Εξωτερικών Νίκο Δένδια. «Τη στιγμή αυτή που μιλάμε, η Τουρκία συνεχίζει να παρανομεί, να κλιμακώνει, να προκαλεί, παρά τις παροτρύνσεις των γειτόνων, των εταίρων και των συμμάχων. Εμμένει, παρά την αυτοσυγκράτηση και τη σύνεση που επιδεικνύει η ελληνική πλευρά, σε μια προσπάθεια δημιουργίας τετελεσμένων. Και αντί για αποκλιμάκωση, παρατηρούμε νέες προκλήσεις», είπε ο κ. Δένδιας.

Σαφές προειδοποίηση

Ο υπουργός Εξωτερικών επανέλαβε ότι η Αθήνα προσβλέπει «στην παρουσίαση καταλόγου κυρώσεων, που έχει υποχρέωση να καταρτίσει ο ύπατος εκπρόσωπος, ο κύριος Μπορέλ, και να πα-

Ο Χ. Μάας ζήτησε αποκλιμάκωση ώστε να δρομολογηθεί ο διάλογος – Η Τουρκία «εμμένει σε μια προσπάθεια δημιουργίας τετελεσμένων», υπογράμμισε ο Ν. Δένδιας.

ρουσιάζει στο επικείμενο άτυπο συμβούλιο στο Gymnich». Επιπλέον, απήθυνε μια σαφή προειδοποίηση. «Χωρίς μεγαλοστομίες, που δεν μας χαρακτηρίζουν, χωρίς αλαζονεία, που δεν μας χαρακτηρίζει, χωρίς απειλές, που δεν χρησιμοποιούμε, η Ελλάδα θα υπερασπίσει τα εθνικά και ευρωπαϊκά σύνορα, την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματά της Ευρώπης. Δεν έχει την επιλογή του άλλως πράττειν και θα παρακαλούσα γι' αυτό θερμά να μην υπάρχει η οποιαδήποτε παρανόηση», υπογράμμισε ο κ. Δένδιας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΣ

Η Airbus βοηθάει την Τουρκία στη Λιβύη

Η εταιρεία προσφέρει υπηρεσίες επιμελητείας

Από τον περασμένο Φεβρουάριο, η Ευρωπαϊκή Ένωση απειλεί με σοβαρές κυρώσεις όσους παραβιάζουν το εμπάργκο όπλων που έχουν επιβάλει τα Ηνωμένα Έθνη και στα δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα του λιβυκού εμφυλίου πολέμου. Παρ' όλα αυτά, τρεις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες –Γαλλία, Γερμανία και Ισπανία– εμπλέκονται έμμεσα με συστηματικές

Συστηματικές παραβιάσεις του εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ και μεταφορά μισθοφόρων από τη Συρία.

παραβιάσεις του εμπάργκο λόγω των υπηρεσιών επιμελητείας που προσφέρει στην Τουρκία η αεροπορική κοινοπραξία τους, το πολυεθνικό μεγαθήριο της Airbus.

Την αποκάλυψη αυτή φέρνουν στο φως της δημοσιότητας τέσσερα ευρωπαϊκά μίντια (η ισπανική εφημερίδα El Diario, το γερμανικό περιοδικό Stern, το γαλλογερμανικό κανάλι Arte και η δημόσια ραδιοτηλεόραση της Γερμανίας ARD), τα οποία συνεργάστηκαν επί μήνες

στο πλαίσιο του δικτύου ερευνητικής δημοσιογραφίας Lighthouse Reports. Σύμφωνα με το εμπεριστατωμένο ρεπορτάζ, το οποίο στηρίζεται σε συνεπείς τεχνικών της Airbus, μαρτυρίες μαχητών από τη Λιβύη και καταγραφές αεροπορικών πτήσεων από ραντάρ, μόνο στο διάστημα από 24 Ιουλίου μέχρι 16 Αυγούστου η Τουρκία πραγματοποίησε τουλάχιστον 11 πτήσεις μεταγωγικών αεροσκαφών A400M προς λιβυκά αεροδρόμια, μεταφέροντας όπλα και μισθοφόρους από τη Συρία.

Τα εν λόγω αεροσκάφη κατασκευάζονται από την Airbus και πουλάθηκαν στην Τουρκία από τον ισπανικό κλάδο της επιχείρησης. Τούρκοι πιλότοι εκπαιδεύτηκαν στη χρήση τους στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στη Σεβίλλη, ενώ μηχανικοί της Airbus μεταβαίνουν ανά διαστήματα στην Καισάρεια για να αναγκάσει σέρβις. Εκπρόσωπος του ευρωπαϊκού κοινοδότησιμου επιβεβαιώνει τις υπηρεσίες επιμελητείας που προσφέρει στην Τουρκία για τη συντήρηση των αεροσκαφών και την εκπαίδευση των πιλότων, υποστηρίζοντας ότι η Airbus δεν φέρει καμία ευθύνη για τον τρόπο χρήσης των αεροσκαφών από τον πελάτη της.

Ο Τούρκος υπουργός Αμυνας Χουλουσί Ακάρ (δεξιά) με τους ομολόγους του από τη Λιβύη και το Κατάρ, στην πρόσφατη επίσημή του στην Τρίπολη.

Όπως προκύπτει από τις καταγραφές των ραντάρ, οι πιο πολλές πτήσεις ξεκινούσαν από τις τουρκικές πόλεις Καισάρεια, Γκαζιαντέπ, Κωνσταντινούπολη και Αγκυρα και κατέληγαν στην Τρίπολη και στη Μισράτα. Σύμφωνα με το ίδιο ρεπορτάζ, το Γκαζιαντέπ και η Κωνσταντινούπολη ήταν το σημείο εκκίνησης των Σύνων μισθοφόρων, συμμάχων της Τουρκίας, που προορίζονταν για τη Λιβύη.

Την περασμένη εβδομάδα, ο εκπρόσωπος Τύπου της τουρκικής προεδρίας Ιμπραχίμ Καλίν εξέφρασε την υποστήριξη της Αγκυρας στις παράλληλες ανακοινώσεις του Λίβου πρωθυπουργού Φαγέζ

Σαράζ και του προέδρου του Κοινοβουλίου Αγκίλα Σάλεχ για κατάπαυση του πυρός. Ωστόσο η συμφωνία δέχθηκε σοβαρό πλήγμα την Κυριακή, όταν εκπρόσωπος του Χαλίφα Χαφτάρ, επικεφαλής του Εθνικού Λιβυκού Στρατού, που ελέγχει την ανατολική Λιβύη, αποδοκίμασε την κίνηση του Σαράζ ως επιχείρηση δημοσίων σχέσεων χωρίς αντίκρισμα. Επί του παρόντος, η ανήσυχη ηρεμία παρατηνείται στις κεντρικές πόλεις Σύρτη και Τζούφρα, που οριοθετούν εδώ και μήνες το νέο μέτωπο του εμφυλίου πολέμου.

EL DIARIO, STERN

Στέιτ Ντιπάρτμεντ εναντίον Ερντογάν για Χαμάς

Την οξύτατη αντίδραση του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών προκάλεσε η πρόσφατη συνάντηση του Ταγίπ Ερντογάν και κορυφαίων συνεργατών του με την ηγεσία της ισλαμικής, παλαιστινιακής οργάνωσης Χαμάς στην Κωνσταντινούπολη.

«Οι Ηνωμένες Πολιτείες εκφράζουν την έντονη αντίθεσή τους για τη φιλοξενία που προσέφερε ο Τούρκος πρόεδρος Ερντογάν σε δύο ηγετικά στελέχη της Χαμάς», τονίζεται στην ανακοίνωση που δόθηκε στη δημοσιότητα από την εκπρόσωπο Τύπου του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, Μόργκαν Ορτέγκους.

Στην ανακοίνωση υπενθυμίζεται ότι η Χαμάς, η οποία ελέγχει τη Δωρίδα της Γάζας, αντιμετωπίζεται ως τρομοκρατική οργάνωση από τις ΗΠΑ και την Ε.Ε. και τονίζεται ότι «οι συνεχείς επαφές του προέδρου Ερντογάν με αυτή την τρομοκρατική οργάνωση συμβάλλουν μόνο στην απομόνωση της Τουρκίας από τη διεθνή κοινότητα».

Στη συνάντηση του περασμένου Σαββάτου, τον Ταγίπ Ερντογάν παρίσταναν ο αρχηγός της μυστικής υπηρεσίας ΜΙΤ Χακάν Φιντάν, ο υπεύθυνος επικοινωνίας του προέδρου Φαρετίν Αλτούν και ο εκπρόσωπος Τύπου της προεδρίας, Ιμπραχίμ Καλίν.

Τη Χαμάς εκπροσωπούσαν ο επικεφαλής του Πολιτικού Γραφείου, Ισμαήλ Χανίγια, και ο νούμερο δύο της οργάνωσης, Σάλεχ αλ Αρούρι, ο οποίος έχει επικριστεί έναντι ποσού πέντε εκατο-

μυρίων δολαρίων από τις ΗΠΑ για την ανάμιξη του σε τρομοκρατικές επιθέσεις, απαγωγές και αεροπειρατείες.

Παρ' όλα αυτά, ο Ντόναλντ Τραμπ δεν παύει να δίνει εύσημα στον Ταγίπ Ερντογάν, τον οποίο πρόσφατα εγκώμιασε ως «παγκοσμίου κλάσης σκακιστή» στη μεγάλη σκακιά της γεωπολιτικής.

Τη Δευτέρα, στην έναρξη του προεκλογικού συνεδρίου των Ρεπουμπλικανών.

Ενώ ο Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ επιμένει να επαινεί τον Τούρκο ομόλογό του στο προεκλογικό συνέδριο των Ρεπουμπλικανών.

νών, στο Σάρλοτ της Βόρειας Καρολίνας, ο Αμερικανός πρόεδρος δήλωσε ότι ο Ερντογάν «ήταν πολύ καλός μαζί του», αναφερόμενος στην απελευθέρωση του ομοεθνούς του πάστορα Αντριού Μπράνσον, ο οποίος κρατούσαν στην Τουρκία, στα τέλη του 2018.

Τη δήλωση αυτή έκανε ο Τραμπ στον ίδιο τον Μπράνσον όταν συναντήθηκε, στο πλαίσιο του συνεδρίου, με Αμερικανούς ομήρους που απελευθερώθηκαν στη διάρκεια της προεδρίας του.

AHVAL, APE

Διχασμός και καταστροφολογία στο συνέδριο

Ο Ντόναλντ Τραμπ επανέλαβε τα σενάρια περί «βιβλικών καταστροφών» και ενδεχομένου νοθείας σε περίπτωση νίκης του Μπάιντεν

Του ΝΙΚΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

«Ο **μόνος** τρόπος για να πάρουν τις εκλογές μέσα από τα χέρια μας είναι η μεγάλη πιθανότητα για νοθευμένη εκλογική διαδικασία», δήλωσε ο Ντόναλντ Τραμπ στην πολυαναμενόμενη ομιλία του κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας του συνεδρίου των Ρεπουμπλικανών. Ενώ το κοινό ζητωκραύγαζε με συνθήματα κατά του Μπάιντεν, ο Αμερικανός πρόεδρος επανέλαβε την πεποίθησή του πως θα κερδίσει την εκλογική αναμέτρηση του Νοεμβρίου, τονίζοντας πως η μόνη πιθανότητα μη επανεκλογής του έγκειται στην προβληματική φύση της επιστολικής ψήφου.

Το χθεσινό συνέδριο επιστράτευσε δεκάδες σενάρια καταστροφολογίας για να περιγράψει τον αντίκτυπο μιας πιθανής νίκης του υποψηφίου των Δημοκρατικών, με τον Τραμπ και τους συνοληπτες του να κάνουν λόγο για άνηση του ε-κλήλματος, έξαρση της βίας, και υπερ-σχυση του χάους και των αναρχικών ό-κλων. Ωστόσο, την ώρα που η επίμονη εξαπλώση της πανδημίας οδηγεί εκα-τομύρια Αμερικανούς στο ενδεχόμενο ψηφοφορίας μέσω ταχυδρομείου, το α-φήγημα της νοθείας εξελίχθηκε στο βα-σικό επιχείρημα της προεκλογικής κα-μπάνιας του Τραμπ, προκαλώντας έντονες ανησυχίες πως ο νυν κάτοικος του Λευκού

Οίκου ενδέχεται να αρνηθεί να παρα-δώσει την εξουσία εάν χάσει τις εκλογές του Νοεμβρίου.

Τα αποδεικτικά στοιχεία για τους ισχυ-ρισμούς της καμπάνιας είναι σχεδόν α-νύπαρκτα. Σύμφωνα με μελέτη του Κέ-ντρου Μπρέναν για τη Δικαιοσύνη, το πο-σοστό νοθευμένων ψήφων στις αμερικα-νικές εκλογικές διαδικασίες κυμαίνεται γύρω στο 0,0005% και είναι στατιστικά

Εντονες οι ανησυχίες πως ο Αμερικανός πρόεδρος θα αρνηθεί να παραδώσει την εξουσία εάν δεν επανεκλεγεί.

ασήμαντο, ενώ η επιτροπος της ομοσπον-διακής εκλογικής επιτροπής, Έλεν Γουί-ντραουμ, επανέλαβε πρόσφατα πως «δεν υπάρχει καμία απολύτως βάση για τη θε-ωρία συνωμοσίας ότι η ψηφοφορία μέσω ταχυδρομείου ενέχει τον κίνδυνο νοθείας». Αλλωστε, η ψηφοφορία μέσω ταχυδρομείου χρησιμοποιείται παραδοσιακά από εκα-τομύρια Αμερικανούς, συμπεριλαμβα-νομένων και των περισσότερων μελών του αμερικανικού στρατού αλλά και του

Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ και ο αντιπρόεδρος Μάικ Πενς την πρώτη ημέρα του συνεδρίου των Ρεπουμπλικανών.

ιδίου του Τραμπ και της οικογένειάς του στις πρόσφατες εσωκομματικές εκλογές της Φλόριντα.

Από την άλλη, πέρα από την ανυπό-στατη συνωμοσιολογία περί νοθείας, η ψηφοφορία διά αλληλογραφίας εξακολου-θεί να χαρακτηρίζεται από σημαντικά προβλήματα καθυστερήσεων και γραφει-οκρατίας που ενδέχεται να επηρεάσουν τις επικείμενες εκλογές, ειδικά ενόψει των αμφιλεγόμενων, προγραμματισμένων αλ-λαγών στην αμερικανική ταχυδρομική υ-πηρεσία. Ένας εξαιρετικά υψηλός αριθμός επιστολικών ψήφων—που προσέγγισε το μισό εκατομμύριο, δηλαδή σχεδόν το δι-πλάσιο της αντίστοιχης μέτρησης το 2016—απορρίφθηκε στις φετινές εσωκομματικές εκλογές, επειδή η αλληλογραφία καθυ-στέρησε να φτάσει στα εκλογικά κέντρα ή λόγω λαθών στα ψηφοδέλτια. Ο αριθμός αυτός προκαλεί έντονες ανησυχίες για το τι θα μπορούσε να συμβεί τον Νοέμβριο, τη στιγμή που εκατομμύρια ψηφοφόροι σχεδιάζουν να ψηφίσουν μέσω ταχυδρο-μείου—αρκετοί για πρώτη φορά.

Παρά τη συνωμοσιολογία του Τραμπ, η παράταξη των Δημοκρατικών είναι ε-κείνη που διατρέχει τον μεγαλύτερο κίν-δυνο σε περίπτωση ταχυδρομικών καθυ-στερήσεων. Αλλωστε, το 48% των ψηφο-φόρων που σκοπεύουν να στηρίξουν την υποψηφιότητα του Τζο Μπάιντεν δηλώ-

νουν πως θα το κάνουν μέσω επιστολικής ψήφου, σε αντίθεση με το 23% των υπο-στηρικτών του Τραμπ—μία διαφορά που εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από τις κοι-ματικές παρεκκλίσεις στην αντίληψη της πανδημίας.

Για την αποφυγή του ενδεχομένου κα-ταστροφικών καθυστερήσεων στην επι-στολική ψήφο, η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε το Σάββατο ένα νομοσχέδιο που θα στηρίξει την ταχυδρομική υπηρεσία με 25 δισ. δολάρια πριν από τις εκλογές του Νοεμβρίου, εμποδίζοντας τις προ-γραμματισμένες περικοπές και αλλαγές που σχεδίαζε η ηγεσία της. «Εκπρόσωποι του Ταχυδρομείου έχουν δηλώσει επα-νειλημμένως ότι δεν χρειάζονται χρήματα και δεν θα κάνουν αλλαγές», απάντησε άμεσα ο Ντόναλντ Τραμπ, λίγα λεπτά μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, συμπλη-ρώνοντας πως θα ασκήσει βέτο αν το μέτρο περάσει τελικά από την αμερικανική Γερουσία.

Με τις κατηγορίες για νοθεία από τη μια και το ενδεχόμενο καθυστερήσεων από την άλλη, η διαδικασία της επιστολικής ψήφου εξελίσσεται σε βασικό πεδίο μάχης μεταξύ των δύο παρατάξεων: μια σπάνια περίπτωση όπου η ίδια η αμερικανική δη-μοκρατία, οι παραδοσιακοί θεσμοί της και οι ιστορικές διαδικασίες της βρίσκονται στο επίκεντρο των εκλογών.

Επιθετικές ομιλίες, καυστικά συνθήματα και αντιθέσεις

Επειτα από μια προληπτική διαδικασία θερμομετρήσεων και διαγνωστικών τεστ, 336 αντιπρόσωποι που εκπροσωπούσαν 50 αμερικανικές πολιτείες και την έδρα της Ουάσιγκτον συγκεντρώθηκαν στο συνεδριακό κέντρο της Σάρλοτ τη Δευτέρα το πρωί, για να δώσουν επισήμως το κρί-σμα του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος στον Ντόναλντ Τραμπ. Ο πρόεδρος εμ-φανίστηκε αυτοπροσώπως στη Βόρεια Καρολίνα, από όπου εξέφρασε εκ των προτέρων τις αμφιβολίες του για την ε-γκυρότητα των εκλογών του Νοεμβρίου, αμφισβητώντας την πρακτική της επι-στολικής ψήφου και κατηγορώντας τους Δημοκρατικούς ότι «χρησιμοποιούν την COVID-19 για να κλέψουν τις εκλογές».

Οι εκπρόσωποι της κάθε πολιτείας συμμετείχαν στην παραδοσιακή ονομα-στική ψηφοφορία του κόμματος εκφρά-ζοντας τη στάση τους στην υποψηφιό-

προβεί σε ανήθικη κατασκοπεία της εκ-στρατείας του το 2016. «Τους πιάσαμε να συμμετέχουν σε μερικά πραγματικά κακά πράγματα. Ας δούμε τι θα γίνει φέτος: το δοκιμάζουν ξανά», ανέφερε χα-ρακτηριστικά ο πρόεδρος. Συνέχισε την ομιλία του υποθαμιζοντας την εξελισ-σόμενη απειλή του ιού—την οποία οι Δη-μοκρατικοί τοποθέτησαν στο επίκεντρο του συνεδρίου τους την περασμένη ε-βδομάδα—ισχυριζόμενος δίχως αποδει-κτικά στοιχεία, πως οι Δημοκρατικοί κυ-βερνήτες επιβάλλουν απαγορεύσεις κυ-κλοφορίας στις πολιτείες τους μόνο και μόνο για να βλάψουν τις πιθανότητες ε-πανεκλογής του τον Νοέμβριο. «Σας το εγγυώμαι, στις 4 Νοεμβρίου θα ανοίξουν τα πάντα», είπε.

Δηλώσεις Ντε Τζόι

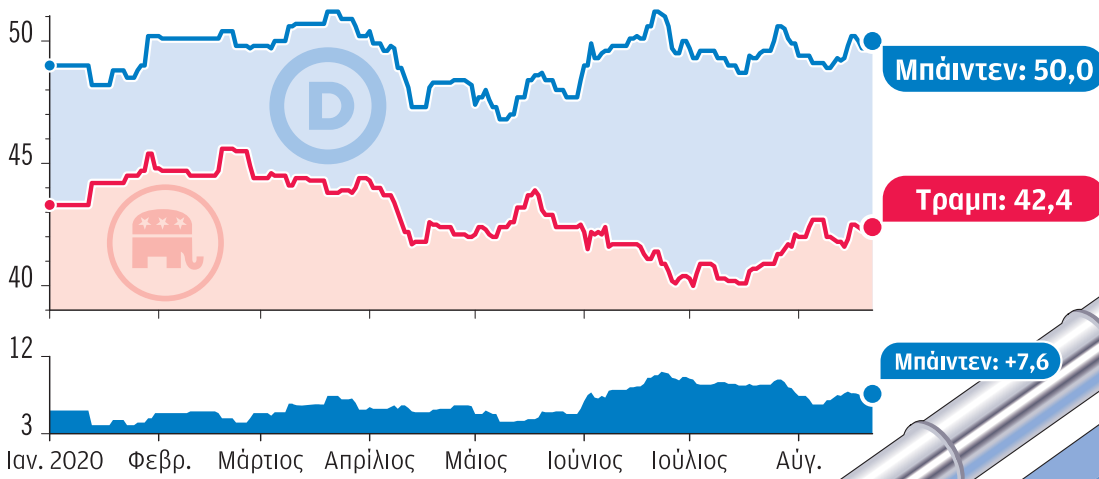
Σε μια στιγμή αμήχανης αντίθεσης, την ώρα που ο Τραμπ επαναλάμβανε τις ενστάσεις του για την ψήφο διά αλληλο-γραφίας, ο γενικός διευθυντής των αμε-ρικανικών ταχυδρομείων, Λούις ντε Τζόι, προσπάθησε να καθουσακάσει το Κο-γκρέσο πως η ταχυδρομική υπηρεσία είναι έτοιμη για τη διεξαγωγή των εκλογών του Νοεμβρίου και δεν δέχεται καμία πολι-τική επιρροή. Παρότι παραδέχθηκε πως ορισμένες από τις αλλαγές που είχε πραγματοποιήσει για την υπηρεσία—όπως η μείωση των υπερωριών και ο πε-ριορισμός των μεταμεσονύκτιων μετα-φορών—προκάλεσαν καθυστερήσεις στα ταχυδρομεία, ο Ντε Τζόι υποστήριξε ότι τα ζητήματα διορθώθηκαν και καταδίκασε έντονα τα αφηγήματα των Δημοκρατικών νομοθετών που τον κατηγορούσαν για πολιτική συνεργασία με τον Τραμπ. «Δεν συμμετέχω σε κανένα σμποτάζ των εκ-λογών», δήλωσε κοφτά ο Ντε Τζόι στους νομοθέτες, βεβαιώνοντας πως οι προ-γραμματισμένες αλλαγές είναι απαραί-τιες για την αντιμετώπιση των οικονο-μικών προκλήσεων της ταχυδρομικής υ-πηρεσίας.

Παρά τις ενστάσεις του Ντε Τζόι, ο-μάδες πολιτικών δικαιωμάτων, γενικοί εισαγγελείς και πολλά μέλη των Δημο-κρατικών εξακολουθούν να ισχυρίζο-νται πως οι προγραμματισμένες περι-κοπές ήταν κομμάτι μιας συντονισμένης προσπάθειας περιορισμού της ψηφο-φορίας, κατευθυνόμενης από τον ίδιο τον Τραμπ.

THE NEW YORK TIMES

Μπάιντεν εναντίον Τραμπ

Μέσος όρος δημοσκοπήσεων έως τις 22/8

ΟΓΚΩΔΕΙΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΝΟΥΝ ΔΙΑΛΟΓΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Η απομάκρυνση 670 μηχανών υψηλής ταχύτητας για τη διαλογή των επιστολών στα Αμερικανικά Ταχυδρομεία (USPS) δημιουργεί αμφιβολίες κατά πόσον τα USPS θα καταφέρουν να διαχειριστούν τη μεγάλη αύξηση επιστολικών ψήφων στις εκλογές του Νοεμβρίου.

Εκλογές 2018

Πάνω από 31 εκατ. ψηφοφόροι (26%) ψήφισαν διά αλληλογραφίας και ο αριθμός αυτός αναμένεται να εκτο-ξευτεί λόγω πανδημίας.

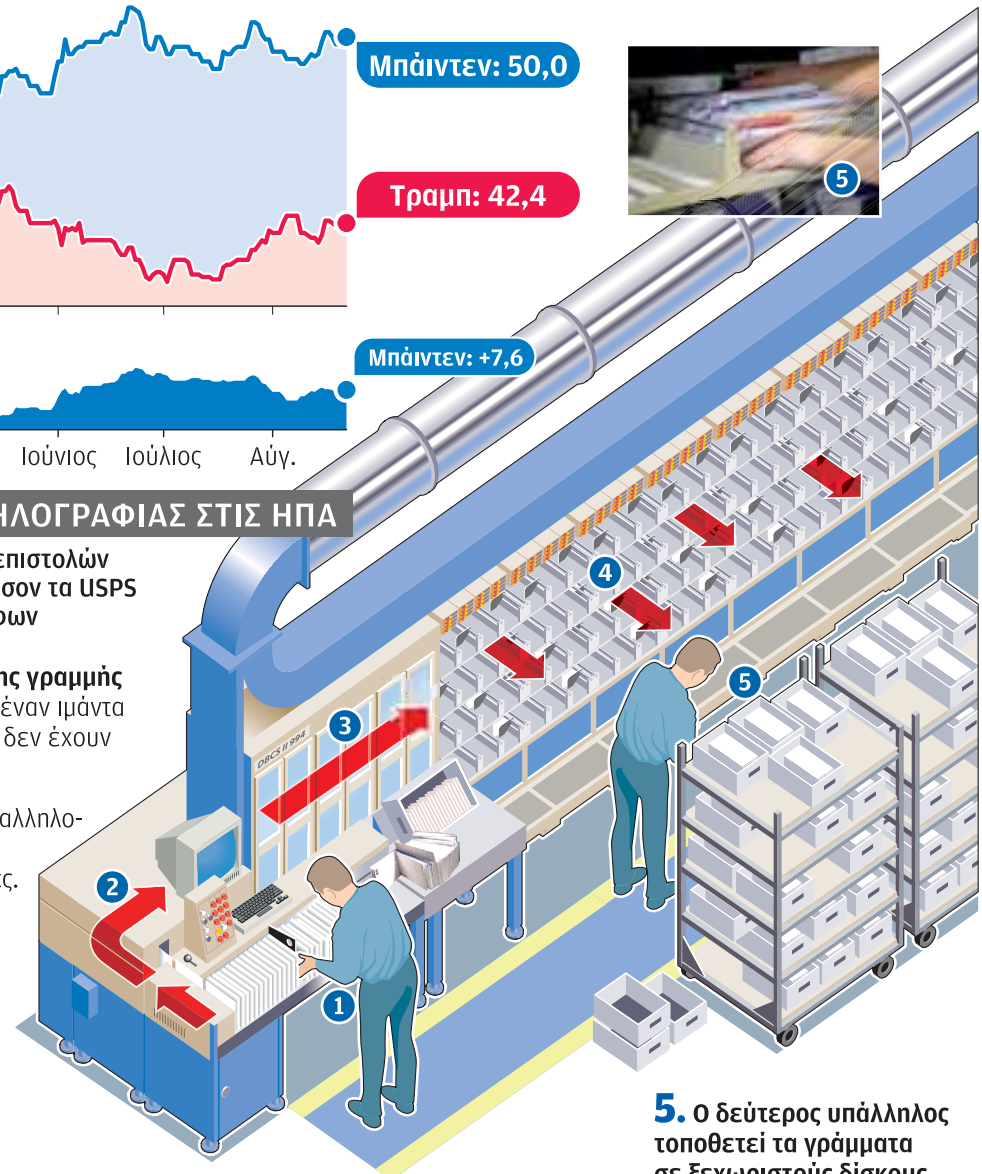
Διαλογέας των bar code αποστολής (DBCS)

Δύο υπάλληλοι μπορούν να διαχωρί-ζουν 38.500 επιστολές την ώρα.

1. Τροφοδότηση της πρώτης γραμμής
Ένας υπάλληλος τροφοδοτεί έναν μόντα 24 μέτρων με επιστολές που δεν έχουν υποβληθεί σε διαλογή.

2. Ο μόντας μεταφέρει την αλληλο-γραφία σε ένα ενιαίο αρχείο. Ελέγχει και ακυρώνει επιστολές.

3. Οπτικός αναγνώστης χαρακτηρών αποφασίζει τον προορισμό κάθε επιστολής.

4. Οι επιστολές διαχωρίζονται σε εκατοντάδες θήκες για διαφορετικούς ταχυδρόμους.

5. Ο δεύτερος υπάλληλος τοποθετεί τα γράμματα σε ξεχωριστούς δίσκους και μάλιστα με πολύ συγκεκριμένη σειρά, ώστε να μπορεί κάθε ταχυδρόμος να τα βρίσκει ανάλογα με την πορεία που ακολουθεί.

ΠΗΓΕΣ: RealClearPolitics, CNN, EAC, Reuters, U.S. Postal Service, Graphic News / ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: USPS

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στους δρόμους οι ακτιβιστές κατά του ρατσισμού

Τη **στιγμή** που οι ομιλητές στο συνέδριο των Ρεπουμπλικανών προσπαθούσαν να πείσουν το εκλογικό σώμα στις ΗΠΑ ότι δεν υπάρχει συστηματικός ρατσισμός στη χώρα, στο Ουισκόνσιν μαινόταν οι δια-δηλώσεις κατά της αστυνομικής βίας εις βάρος των μαύρων μετά το βίντεο που κυκλοφόρησε και δείχνει Αφροαμερικανό να δέχεται πσιώπλματα και αναίτια πυρά από αστυνομικό, μπροστά στα μάτια των τριών ανήλικων παιδιών του.

Στην πόλη Κενόσα, όπου σημειώθηκε το επεισόδιο, κτίρια πυρπολήθηκαν και

δυνάμεις ασφαλείας συγκρούστηκαν με διαδηλωτές που αψήφησαν την απαγό-ρευση κυκλοφορίας.

Ο 29χρονος Τζέικομπ Μπλέικ παραμένει στην εντατική ύστερα από επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε, ενώ οι γιατροί του δη-λώσαν πως θα χρειαστεί και άλλες εγχει-ρήσεις. Παράλληλα, ο πατέρας του απο-κάλυψε πως μετά τα αστυνομικά πυρά είναι παράλυτος από τη μέση και κάτω. Ο Μπλέικ, ο οποίος επιχείρησε να παρέμβει σε έναν καβγά μεταξύ δύο γυναικών, δέ-χθηκε επτά πυρά από αστυνομικό, εκ των

οποίων τα τέσσερα βρήκαν τον στόχο τους. Τα παιδιά του, 3, 5 και 8 ετών, ήταν μάρτυρες του βίαιου περιστατικού. Βίντεο που τράβηξε γείτονas του Μπλέικ τον δεί-χνει να μπει στο SUV του, απομακρυ-νόμενος από δύο αστυνομικούς που τον σημαδεύουν στην πλάτη. Ανοίγει την πόρ-τα του οχήματος και ένας από τους δύο αστυνομικούς τον τραβάει από το που-κάμισο και του ρίχνει επτά πυροβολισμούς. Άγνωστο παραμένει τι μπορεί να είδαν οι δύο αστυνομικοί στο αυτοκίνητο του θύματος. Το επεισόδιο ερευνάται από το

υπουργείο Δικαιοσύνης του Ουισκόνσιν, που δεν έχει δημοσιοποιήσει λεπτομέρειες. Η αστυνομία της Κενόσα έχει παραπέμψει όλες τις σχετικές ερωτήσεις στους ανα-κριτές της πολιτείας. Πρόκειται όμως για το πιο πρόσφατο κρούσμα αστυνομικής βίας εις βάρος μαύρων, τρεις μήνες μετά τον θάνατο του Τζορτζ Φλόιντ.

Εκτός από το Ουισκόνσιν, ολονύκτιες συγκρούσεις σημειώθηκαν σε πολλές πόλεις της χώρας, από το Πόρτλαντ και το Σιάτλ έως τη Μινεάπολη και τη Νέα Υόρκη.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Πακέτο 5,5 δισ. ευρώ για να «φρενάρει» η ύφεση

Το επόμενο διάστημα ενεργοποιούνται όλα τα μέτρα - Καθοριστικό θα είναι το τέταρτο τρίμηνο, για να μην ξεπεράσει η ύφεση το 8%-9%

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Να ρίξει άφρονες ποσότητες χρήματος στην αγορά με κάθε άμεσο και έμμεσο τρόπο θα επιδιώξει η κυβέρνηση προκειμένου να μετριάσει την ύφεση, κυρίως κατά το 4ο και καθοριστικό τρίμηνο της φετινής χρονιάς. Ο συνολικός προϋπολογισμός των μέτρων που θα ενεργοποιηθούν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα –τόσο αυτών που έχουν ήδη ανακοινωθεί όσο και των νέων που θα παρουσιαστούν από την επόμενη εβδομάδα– εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει ακόμη και τα 5-5,5 δισ. ευρώ. Με... δύναμη πυρός

Στο πακέτο δεν συνυπολογίζεται το ύψος των δανείων που χορηγούνται στις επιχειρήσεις μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών εργαλείων.

που θα φτάσει ακόμη και στις 2,5 μονάδες του ΑΕΠ, χωρίς να συνυπολογιστεί το ύψος των δανείων που χορηγούνται στις μεγάλες επιχειρήσεις μέσω των διαφόρων χρηματοδοτικών εργαλείων (π.χ. ΤΕΠΙΧ ΙΙ κ.λπ.), στο οικονομικό επιτελείο εκτιμούν ότι μπορεί να συγκρατηθεί το τελικό ποσοστό της ύφεσης στα επίπεδα που έχουν ήδη προυπολογιστεί, δηλαδή κοντά στο 8%-9%, παρά την εικόνα κατάρρευσης εσόδων στον τουριστικό κλάδο.

Το πακέτο των 5,5 δισ. ευρώ συγκεντρώνεται αν προστεθούν:

1. Το τουλάχιστον 1,2-1,5 δισ. που θα καταβληθεί μέσω της επιστρεπτέας προκαταβολής. Είναι πιθανό, εκτός από την 3η φάση –η οποία από μόνη της θα έχει προϋπολογισμό άνω του 1,2 δισ.–, να υπάρξει και τέταρτη φάση ανάλογα με την

ανάγκη στήριξης κυρίως των εποχικών επιχειρήσεων.

2. Το περίπου 1,6 δισ. που θα μπει στις τσέπες των συνταξιούχων μέσα από τα τρία πακέτα των αναδρομικών. Εκτός από το «μεγάλο πακέτο» (το 1,4 δισ. για τις αντισυνταγματικές περικοπές στις

κύριες συντάξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα), υπάρχει η εκκρεμότητα με τα αναδρομικά λόγω του επανυπολογισμού των συντάξεων (θα δοθούν αναδρομικά από τον Οκτώβριο του 2019 σε όσους συνταξιούχους έχουν πάνω από 30 έτη ασφάλισης και ημερομηνία συνταξιοδότησης μεταγενέστερη του Μαΐου 2016) αλλά και τους συνταξιούχους που συνεχίζουν να εργάζονται (για αυτή την κατηγορία η «ποινή» μειώνεται από το 60% στο 30% και υπάρχει αναδρομικότητα από τον Μάρτιο του 2020).

3. Τα τουλάχιστον 300 εκατ. που εκτι-

μάται ότι θα κατατεθούν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δανειοληπτών μέσω του προγράμματος «Γέφυρα» έως το τέλος του έτους. Οι πρώτες καταβολές προγραμματίζονται για το τέλος Οκτωβρίου, ενώ η αρμόδια γενική γραμματεία Ιδιωτικού Χρέους προγραμματίζει «εκστρατεία» από τις επόμενες ημέρες για να αυτήσει τη συμμετοχή στο πρόγραμμα. Ανοικτό είναι και το ενδεχόμενο παράτασης αλλά και επανάληψης του προγράμματος προκειμένου να ενισχυθούν και άλλοι δανειολήπτες που ενδεχομένως κατέστησαν «πληγέντες» από τον κορωνοϊό μετά τον Απρίλιο.

4. Το 1,5 δισ. που είναι το όφελος που θα προκύψει για τις επιχειρήσεις από τη μείωση της προκαταβολής φόρου. Αυτό το όφελος θα αρχίσει να φαίνεται στις επιχειρήσεις από το τέλος του μηνός. Είναι χρήματα που είχε προϋπολογιστεί να καταβληθούν, αλλά τελικώς δεν θα πληρωθούν από τις επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να προκύπτει τόνωση της ρευστότητας διά της μείωσης των δαπανών.

5. Ένα σημαντικό κονδύλι –το οποίο μπορεί να φτάσει ακόμη και στα 500 εκατ. ευρώ– για τη στήριξη των εργαζομένων. Περιλαμβάνει τις επεκτάσεις υφιστάμενων μέτρων (π.χ. «Συν-Εργασία» και αναστολές) αλλά και νέα μέτρα, όπως η επιδοτούμενη κατάρτιση κυρίως των εποχικών υπαλλήλων.

6. Αναστολές φορολογικών υποχρεώσεων αλλά και αποζημιώσεις ιδιοκτητών ακινήτων λόγω του υποχρεωτικού «κουρέματος» ενοικίων, οι οποίες θα αρχίσουν να φαίνονται στους ιδιοκτήτες από αυτή την εβδομάδα. Εκτιμάται ότι το ύψος των αποζημιώσεων μπορεί να ξεπεράσει φέτος ακόμη και τα 100 εκατ., ειδικά αν προχωρήσει το σχέδιο κρατικής αποζημίωσης των ιδιοκτητών ακινήτων που θα συμφωνήσουν μείωση ενοικίων με τους ενοικιαστές.

Παρενέργειες

Με ταμειακά διαθέσιμα 34,5 δισ., τη δυνατότητα να αντλήσει επιπλέον χρήματα από τις αγορές μέχρι το τέλος του χρόνου –ήδη συζητείται ακόμη μία έξοδος στις αγορές μέχρι το τέλος του έτους προκειμένου να αντληθούν 1,5-2 δισ.– αλλά και την προοπτική εισπραξης ακόμη 2 δισ. από την Ε.Ε. μέσα στο 2020, το οικονομικό επιτελείο έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει τις ενέσεις ρευστότητας στην αγορά χωρίς να ρίξει το επίπεδο των ταμειακών διαθεσίμων κάτω από τα 30-32 δισ. στο τέλος του έτους. Βέβαια, αυτή η πολιτική θα «χτυπήσει» σε δύο βασικούς οικονομικούς δείκτες:

1. Στο δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο, με βάση τις αναθεωρημένες εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου, είναι πλέον πιθανό να προσεγγίσει ακόμη και το 5,5%-6% του ΑΕΠ σε επίπεδο πρωτογενούς αποτελέσματος γενικής κυβέρνησης. Το τελικό αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί και από τις εκτιμώμενες κονδυλίων από την Ε.Ε. και από την τελική πορεία της ύφεσης. **2.** Στο δημόσιο χρέος, το οποίο αναμένεται να ξεπεράσει τα επίπεδα των 340 δισ. ευρώ. Το ενδιαφέρον πλέον εντοπίζεται στο αν το χρέος θα φτάσει να ξεπερνάει το 200% του ΑΕΠ ή θα συγκρατηθεί σε χαμηλότερα επίπεδα στο τέλος του έτους.

Καθεστώς εργασίας ευπαθών ομάδων

Τηλεργασία, εργασία σε θέση από την οποία δεν έρχονται σε επαφή με κοινό ή αναστολή σύμβασης είναι οι επιλογές που έχουν εργοδότες και εργαζόμενοι που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες, προκειμένου να προστατευθούν εν μέσω του δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19. Τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν καθορίζει νέα πράξη νομοθετικού περιεχομένου που ισχύει από 22 Αυγούστου. Σε αυτήν ορίζεται ξεκάθαρα ότι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, εφόσον ανήκουν στις λεγόμενες ευπαθείς ομάδες, ή μπορούν ακόμη και με ένα τηλεφώνημα, γραπτό μήνυμα στο κινητό ή email να ενημερώνουν τον εργοδότη τους ότι θα εργαστούν εξ αποστάσεως.

Η νέα ΠΙΝΠ ορίζει τα εξής:

α) Ο εργοδότης δύναται με απόφασή του να καθορίζει ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο από την ατομική σύμβαση τόπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας.

β) Εργαζόμενοι που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες δύνανται να εργάζονται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας, κατόπιν αιτήματός τους, που διατυπώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως μέσω τηλεφώνου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή γραπτού μηνύματος κινητού τηλεφώνου.

γ) Ο εργοδότης οφείλει να αποδεχθεί το αίτημα του εργαζομένου που ανήκει σε κάποια από τις λεγόμενες ευπαθείς ομάδες, εφόσον η εργασία δύναται να παρασχεθεί εξ αποστάσεως.

δ) Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η τηλεργασία, λόγω της φύσης της απασχόλησης, ο εργοδότης οφείλει να λάβει μέτρα, ώστε ο αιτών εργαζόμενος που ανήκει σε ευπαθή ομάδα να μην παρέχει εργασία για την εκτέλεση της οποίας έρχεται σε επαφή με κοινό.

ε) Σε περίπτωση που δεν μπορεί να εφαρμοστεί ούτε αυτό, ο εργοδότης, ως ύστατο μέτρο προστασίας του εργαζομένου-αιτούντος που ανήκει σε ευπαθή ομάδα, θα πρέπει να θέτει τη σύμβαση εργασίας του σε αναστολή, για χρονικό διάστημα έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

στ) Στις περιπτώσεις που ο εργοδότης, παρά το αποδεδειγμένο αίτημα του εργαζομένου, δεν εφαρμόζει την παρούσα διάταξη, συμπεριλαμβανομένης της διαδοχικής σειράς των επιμέρους βημάτων εφαρμογής της, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ για κάθε παράβαση.

Ενεργειακός κόμβος η Αλεξανδρουπόλη

Υπεγράφη συμφωνία για συμμετοχή με 20% της Βουλγαρίας στον τερματικό σταθμό υδροποιημένου αερίου FERU

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Η στήριξη της Βουλγαρίας στο γεωστρατηγικής σημασίας έργο του τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου (FSRU) Αλεξανδρούπολης επισφραγίστηκε με την υπογραφή της συμφωνίας για τη συμμετοχή με ποσοστό 20% της Bulgarttransgaz EAD (BTG) –διαχειριστής εθνικού συστήματος φυσικού αερίου– στο μετοχικό κεφάλαιο της ελληνικής εταιρίας Gastrade. Η συμφωνία, όπως και το νέο συμφωνητικό μετόχων της εταιρείας, υπεγράφη στο Ζάππειο Μέγαρο παρουσία των πρωθυπουργών Ελλάδας και Βουλγαρίας, Κυριάκου Μη-

Ο κ. Μητσοτάκης χαρακτήρισε την επένδυση ως «προπομπή για συνεχή και ολοένα στενότερη συνεργασία με τη Βουλγαρία».

τσότακη και Μπίσκο Μπόρισφ. Η υπογραφή της χθεσινής συμφωνίας ήταν αποτέλεσμα πολυμηνών διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο πλευρών σε επιχειρηματικό και πολιτικό επίπεδο αλλά και της ισχυρής στήριξης του έργου από τις ΗΠΑ –η οποία εκφράστηκε χθες και με την παρουσία στην τελετή του Αμερικανού πρέσβη στην Αθήνα κ. Πάιατ– και την Ε.Ε., αφού η υλοποίησή του θα συμβάλει καθοριστικά στη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και στην ανεξάρτηση από το ρωσικό αέριο της Βουλγαρίας και των άλλων χωρών των Βαλκανίων.

Ο FSRU Αλεξανδρούπολης υποστηρίζει και συμπληρώνει τον διασυνδεδημένο αγωγό Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB), στον οποίο συμμετέχουν η βουλγαρική

Bulgarian Energy Holding, μητρική της Bulgarttransgaz, και η ΔΕΠΑ, μέσω του οποίου θα διοχετεύεται το φυσικό αέριο από τον τερματικό σταθμό LNG της Αλεξανδρούπολης στη Βουλγαρία και από εκεί στις υπόλοιπες αγορές της ΝΑ Ευρώπης. Η λειτουργία του σταθμού προγραμματίζεται για τις αρχές του 2023 και αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά τον γεωστρατηγικό ρόλο της Ελλάδας στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, μετά και τη λειτουργία του αγωγού Tap, καθώς δημιουργούνται προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός κόμβου συναλλαγών φυσικού αερίου (Hub).

Ο σταθμός θα εγκατασταθεί 17,6 χλμ. νοτιοδυτικά του λιμένα της Αλεξανδρούπολης και θα έχει αποθηκευ-

τικούς χώρους 170.000 κυβικών μέτρων και δυνατότητα παροχής φυσικού αερίου που θα ξεπερνάει τα 5,5 δισ. κυβικά μέτρα ετησίως. Η πλωτή μονάδα θα συνδέεται με το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου με αγωγό μήκους 28 χλμ., μέσω του οποίου το αεριοποιημένο LNG θα προωθείται στις αγορές της Ελλάδας, της Βουλγαρίας αλλά και της ευρύτερης περιφέρειας, από τη Ρουμανία, τη Σερβία και τη Β. Μακεδονία μέχρι την Ουγγαρία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία.

Η συμμετοχή στο έργο της Bulgarttransgaz, της δημόσιας εταιρείας που διαχειρίζεται και αναπτύσσει το δίκτυο και τις υποδομές φυσικού αερίου στη γειτονική χώρα, εντάσσεται στο πλαίσιο της επικαιροποιημένης ενεργειακής στρατηγικής της Βουλγαρίας και στην

απόφασή της να αποκτήσει άμεση πρόσβαση σε υδροποιημένο φυσικό αέριο. Για τη μετατροπή του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης σε «ενεργειακό κόμβο παγκόσμιας εμβέλειας» έκανε λόγο ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και χαρακτήρισε την επένδυση ως «προπομπή για συνεχή και ολοένα στενότερη συνεργασία με τη Βουλγαρία». Στον σύντομο χαιρετισμό του στην τελετή υπογραφής, ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας Μπίσκο Μπόρισφ τόνισε ότι οι δύο χώρες είναι σε θέση να κάνουν πράξη το όραμα του κοιντικού παρελθόντος. Ελλάδα και Βουλγαρία, πρόσθεσε, έγιναν βασικοί κόμβοι και παίζουν πια κεντρικό ρόλο στην ενέργεια και στη διανομή της. «Η επένδυση που κάνει η Bulgarttransgaz σήμερα στο

έργο του υδροποιημένου φυσικού αερίου είναι στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου στη Βουλγαρία και στην περιοχή. Αυτή θα εγγυηθεί τη ρευστότητα της αγοράς και ανταγωνιστικές τιμές για τους καταναλωτές. Ο τερματικός σταθμός LNG στην Αλεξανδρούπολη συμπληρώνει την υλοποίηση της ιδέας της βουλγαρικής κυβέρνησης - Balkan Gas Hub», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Bulgarttransgaz Βλαντιμίρ Μαλίνοβ.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Gastrade Κωνσταντίνος Σπυρόπουλος καλωσόρισε την είσοδο της Bulgarttransgaz στο έργο, η οποία, όπως τόνισε, καταδεικνύει τον περιφερειακό χαρακτήρα του έργου και τη σημασία του για τις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. «Αποτελεί επίσης μια σημαντική διεθνή επένδυση στη χώρα μας και είμαστε υπερήφανοι που συμβάλαμε σε αυτό», συμπλήρωσε. Η συμφωνία υπεγράφη από την ιδρύτρια μέτοχο και πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Gastrade Ελμίνα Κοπελούζου και τον διευθύνοντα σύμβουλο της Bulgarttransgaz Βλαντιμίρ Μαλίνοβ.

Στη χθεσινή τελετή υπεγράφη και το νέο συμφωνητικό μετόχων από τους υφιστάμενους μετόχους, Ελμίνα Κοπελούζου, GasLog Cyprus Investments Ltd και ΔΕΠΑ Εμπορίας, την εταιρεία και τον νέο μέτοχο. Την GasLog εκπροσώπησε ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Πόλ Ουόγκαν και τη ΔΕΠΑ Εμπορίας ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου Ι. Παπαδόπουλος και ο διευθύνων σύμβουλος της Κ. Ξιφάρης. Στη μετοχική σύνθεση της Gastrade, που αποτελεί τον φορέα υλοποίησης του FSRU Αλεξανδρούπολης, αναμένεται σύντομα και ο πέμπτος κατά σειρά μέτοχος, ενώ η λήψη της τελικής επενδυτικής απόφασης, σύμφωνα με στελέχη της εταιρείας, είναι εφικτή έως το τέλος του έτους.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Συναγερμός στον ΕΦΚΑ λόγω του κύματος συνταξιοδοτήσεων

Οι εκκρεμείς αιτήσεις για κύριες, επικουρικές και εφάπαξ θα φθάσουν τις 300.000

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Ενα εκρηκτικό κοκτέιλ δημιουργεί στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης η αυξητική πορεία του όγκου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του e-ΕΦΚΑ σε συνδυασμό με την αύξηση των νέων αιτήσεων συνταξιοδότησης. Μάλιστα, οι ειδικοί εκτιμούν ότι έως το τέλος του χρόνου οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης για κύριες, επικουρικές συντάξεις και εφάπαξ θα προσεγγίσουν, εάν δεν ξεπεράσουν, τις 300.000. Τους φόβους επιτείνουν τα προσωρινά στοιχεία για τις νέες αιτήσεις που κατατέθηκαν τον Ιούλιο, καθώς φαίνεται πως άγγιξαν τις 20.000. Έτσι, ενώ κατά τον ίδιο μήνα εκδόθηκαν τουλάχιστον 13.000 οριστικές αποφάσεις συνταξιοδότησης και επιπλέον 3.000 συντάξεις από δικαιούχους που υπέβαλαν ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος «Atlas», τις αιτήσεις τους, τελικά δημιουργήθηκε ένα «έλλειμμα» της τάξης των 4.000 αιτήσεων.

Στους κόλπους του υπουργείου Εργασίας και του e-ΕΦΚΑ επικρατεί συγκρατημένη ανησυχία. Αναγνωρίζουν ότι και τους πρώτους μήνες του έτους, ήτοι Ιανουάριο και Φεβρουάριο, υπήρξε μαζικό κύμα αιτήσεων συνταξιοδότησης, όμως γνωρίζουν καλά ότι αντίστοιχη αυξητική

Τον Ιούλιο οι νέες αιτήσεις που κατατέθηκαν άγγιξαν τις 20.000.

τάση υπάρχει και στα τέλη κάθε έτους. Υπολογίζουν ότι τους επόμενους μήνες, οι αιτήσεις συνταξιοδότησης θα αυξηθούν επιπλέον αρχής γενομένης από τον Σεπτέμβριο, αφού μετά το τέλος Αυγούστου θα υποβάλουν –όπως κάθε χρόνο– αιτήσεις συνταξιοδότησης οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.

Παράλληλα, επισημαίνουν μιλώντας στην «Κ» ότι η πανδημία του κορωνοϊού έχει ως αποτέλεσμα εκτός από την υπολειτουργία του ασφαλιστικού υπερ-φορέα και την καθυστέρηση στην υποβολή των

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ, τον Ιανουάριο του 2019 εκκρεμούσαν περίπου 106.000 αιτήσεις για κύρια σύνταξη, τον περασμένο Ιανουάριο είχαν αυξηθεί στις 158.000, ενώ τον Μάιο οι εκκρεμότητες ξεπέρασαν τις 163.000.

αιτήσεις που υπό άλλες συνθήκες θα είχαν κατατεθεί την άνοιξη, την αύξηση των αιτήσεων συνταξιοδότησης κυρίως από ελεύθερους επαγγελματίες που είχαν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης και πλέον, βλέποντας το υποχρεωτικό «λουκέτο» στα καταστήματά τους, αποφάσισαν να βγουν στη σύνταξη. Την ίδια στιγμή, βέβαια, θεμελιώνουν πλέον δικαίωμα συνταξιοδότησης και όσοι το 2015, με την ψήφιση του νόμου που αύξησε τα ενδιάμεσα όρια ηλικίας, είδαν να κλείνει ξαφνικά γι' αυτούς η πόρτα εξόδου

είτε στην πρόωγη είτε στην πλήρη σύνταξη σε νεότερη ηλικία από τα 62.

«Τρύπα» 700 εκατ. ευρώ

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, το σύνολο των εκκρεμών αιτήσεων για κύρια σύνταξη έφτασε στα τέλη Μαΐου τις 163.000, εκ των οποίων οι 147.000 είναι ληξιπρόθεσμες (πάνω από 90 ημέρες). Συνυπολογίζοντας το σύνολο όλων των εκκρεμοτήτων για κύριες συντάξεις, οι ειδικοί κάνουν λόγο για «τρύπα» στο σύστημα της τάξης των 700 εκατ. ευρώ.

Την ίδια στιγμή, στον κλάδο επικουρικής σύνταξης εκκρεμούν 101.000 αιτήσεις (88.000 ληξιπρόθεσμες – 48.000 με απόφαση ΕΦΚΑ), που κοστολογούνται μαζί με τα αναδρομικά τους στα 120 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ, τον Ιανουάριο του 2019 εκκρεμούσαν περίπου 106.000 αιτήσεις για κύρια σύνταξη, τον περασμένο Ιανουάριο είχαν αυξηθεί στις 158.000, ενώ τον Μάιο οι εκκρεμότητες ξεπέρασαν τις 163.000. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτών των 17 μηνών ο όγκος των εκκρεμοτήτων αυξάνεται σταθερά μήνα μήνα. Στο επικουρικό, η πορεία του 2019 ήταν πτωτική (φτάνοντας τις 86.000 εκκρεμότητες) και στη συνέχεια αυξητική, ενώ και το 2020 διατηρείται σε ανοδική τροχιά. Οι περισσότερες εκκρεμότητες αφορούν αιτήσεις προς το πρ. ΙΚΑ, καθώς εκκρεμούν 53.500 αιτήσεις από μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Αντίστοιχα εκκρεμούν 30.000 από ελεύθερους επαγγελματίες (ΟΑΕΕ) και 39.000 αιτήσεις αγροτών (ΟΓΑ). Οι εκκρεμείς αιτήσεις των δημοσίων υπαλλήλων αγγίζουν τις 21.000.

Το πρόβλημα έχει απασχολήσει σε υψηλόβαθμο επίπεδο τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του οικονομικού επιτελείου και των θεσμών, στο πλαίσιο της μετα-προγραμματικής εποπτείας, με τη χώρα μας να έχει δεσμευθεί ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές θα μηδενισθούν με ορίζοντα (α-νάλογα με την κατηγορία) έως και το 2021.

Ειδικά στο θέμα αντιμετώπισης του όγκου των εκκρεμών συντάξεων, το υπουργείο Εργασίας έχει ήδη αναπτύξει το σύστημα της ψηφιακής σύνταξης «Atlas». Όλες οι αιτήσεις υποβάλλονται στην ηλεκτρονική υπηρεσία και δύο κατηγορίες συντάξεων έχουν μπει ήδη πιλοτικά στην αυτοματοποιημένη έκδοση της απόφασης, οι μεταβιβάσεις κύριας σύνταξης λόγω θανάτου συνταξιούχου και οι αγροτικές συντάξεις του πρ. ΟΓΑ χωρίς διαδοχική ασφάλιση. Εντός του επόμενου διαστήματος, βάσει του προγραμματισμού, θα ενταχθούν μάλιστα και άλλες περιπτώσεις, καθώς και παλαιότερες αιτήσεις που υποβλήθηκαν μετά την ψήφιση του νόμου Κατρούγκαλου.

Ρύθμιση οφειλών με ευνοϊκούς όρους για εποχικές επιχειρήσεις

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Εως το τέλος του χρόνου θα διατηρηθούν οι υφιστάμενες ρυθμίσεις και αναστολές πληρωμών οφειλών, ενώ στη συνέχεια θα ισχύσει ρύθμιση για την εξόφλησή τους. Ειδικώς, εξάλλου, για τις έντονα εποχικώς χαρακτήρα επιχειρήσεις θα δοθεί επιπλέον χρόνος, έως ότου ξεκινήσουν πάλι τις δραστηριότητές τους, ενδεχομένως έως τον Απρίλιο του 2021. Τα παραπάνω ανέφερε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Θόδωρος Σκυλακάκης σε συνέντευξη του στον ΑΝΤ1. Όπως είπε, σχετικά με τη ρύθμιση που θα γίνει για τις οφειλές του κορωνοϊού, θα υπάρξουν δύο εργαλεία. Το ένα θα είναι ετήσιο με μηδενικό επιτόκιο και το άλλο διетές με μικρό επιτόκιο, της τάξης του 2,5%.

Πάντως, κατά τα άλλα, σχολιάζοντας το αίτημα να προβλεφθούν για όλες τις οφειλές 120 δόσεις, ο κ. Σκυλακάκης είπε ότι αυτό δεν είναι σωστό γιατί δεν έχουν όλες οι επιχειρήσεις το ίδιο προφίλ. «Γιατί δεν ζητούν εξατομικευμένα μέτρα θα ανακοινωθούν τις επόμενες μέρες, ορισμένα εκ των οποίων πιθανώς από τον πρώθυπουργό.

Μείωση ενοικίων

Σχετικά με τη μείωση των ενοικίων, ανέφερε ότι για κάποιες επιχειρήσεις, στις οποίες επιβάλλονται περιορισμοί για λόγους δημόσιας υγείας, ή έχουν υποστεί βαρύτατο πλήγμα, ίσως χρειαστεί να συνεχιστούν τα αναγκαστικά μέτρα. Αυτό όμως θα αφορά πολύ περιορισμένο αριθμό. Αυτή τη στιγμή, και έως το τέλος Αυγούστου ισχύει η υποχρεωτική μείωση κατά 40% των ενοικίων για καταστήματα εστίασης, τουρισμού, πολιτισμού, αθλητισμού και μεταφορών. Σύμφωνα με πληροφορίες, η συνέχεια της υποχρεωτικής μείωσης δεν θα αφορά όλες τις παρπάνω. Εξάλλου, για το γενικό λια-

νεμπόριο, που απλώς πλύνεται από την ύφεση, ο κ. Σκυλακάκης υποστήριξε ότι πρέπει να δοθούν κίνητρα για να έρθουν σε συμφωνία μεταξύ τους οι ιδιοκτήτες και οι ενοικιαστές. Με άλλα λόγια, το κόστος να μοιραστεί μεταξύ ιδιοκτητών, ενοικιαστών και κράτους, όπως εξήγησε. Σημειώteον ότι για το θέμα αυτό έχει υποβάλει πρόταση η ΠΟ-ΜΙΔΑ να χρηματοδοτεί το κράτος το 30% της μείωσης του ενοικίου έως 40%, που θα συμφωνείται μεταξύ ιδιοκτητών και ενοικιαστών οικειοθελώς. Βεβαίως, η πρόταση της ΠΟΜΙΔΑ αφορά οικειοθελείς συμφωνίες για τους πάντες και κατάργηση της υποχρεωτικής μείωσης.

Ο κ. Σκυλακάκης ξεκαθάρισε, εξάλλου, ότι η κυβέρνηση δεν συζ-

Η αποπληρωμή των χρεών που θα μπουο στη ρύθμιση θα ξεκινήσει τον Απρίλιο του 2021.

τάει μόνιμες μειώσεις συντελεστών ΦΠΑ, που εφαρμόζονται σήμερα σε ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες. Σχετικά με την επικείμενη ανακοίνωση της τρίτης φάσης του μέτρου της επιστρεπτέας προκαταβολής, ο αναπληρωτής υπουργός είπε ότι θα αλλάξουν οι παράμετροι, επιτρέποντας έτσι την ένταξη ακόμη περισσότερων επιχειρήσεων. Για τις τράπεζες, αναγνώρισε ότι δεν μπορούν να διαχειριστούν 100.000 επιχειρήσεις, όπως γίνεται με την επιστρεπτέα προκαταβολή. Πολλές επιχειρήσεις δεν έχουν τραπεζικό προφίλ, είπε, και παρότι αυτό το βελτιώσαμε, τα τραπεζικά δάνεια δεν μπορούν να επεκταθούν σε όλες τις πολλές μικρές επιχειρήσεις. Ακόμη, ο κ. Σκυλακάκης άφησε να εννοηθεί ότι θα παραταθούν τα επιδόματα ανεργίας. Στα κυβερνητικά σχέδια είναι και η παράταση και των αναστολών συμβάσεων εργασίας.

Κίνητρα και μπόνους για την αγορά ή μίσθωση ηλεκτρικού αυτοκινήτου

Το μέγιστο ποσό της επιδότησης για την αγορά αμιγώς ηλεκτρικού οχήματος ανέρχεται σε €6.000

Διευκρινίσεις σχετικά με την επιδότηση της αγοράς/μίσθωσης ηλεκτρικού οχήματος δίνει το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για υποβολή αιτήσεων στη δράση «Κίνητρα ηλεκτρικά» που τέθηκε τη Δευτέρα σε εφαρμογή. Οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται στην πλατφόρμα kpinoumeilelektrika.ypern.gr. Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν:

1) Τα φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα, τα οποία μπορούν να αγοράσουν ή να μισθώσουν ηλεκτρικό όχημα Ι.Χ. Επιπλέον, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν την αγορά ηλεκτρικού δικύκλου ή τρικύκλου καθώς και ηλεκτρικού ποδηλάτου. Το οικολογικό bonus που προβλέπεται για αυτά την κατηγορία είναι:

α) Για την αγορά ή μίσθωση αμιγώς ηλεκτρικού οχήματος λιανικής τιμής προ φόρων έως 30.000 ευρώ, η επιδότηση α-ναλογεί στο 20% της αξίας με ανώτατο ποσό τις 6.000 ευρώ.

β) Για την αγορά ή μίσθωση αμιγώς ηλεκτρικού οχήματος λιανικής τιμής προ φόρων από 30.001 έως και 50.000 ευρώ, η επιδότηση διαμορφώνεται στο 15% της αξίας και με μέγιστο ποσό τις 6.000 ευρώ.

γ) Για την αγορά δικύκλου ή τρικύκλου το οικολογικό bonus αναλογεί στο 20% της αξίας με μέγιστο ποσό τα 800 ευρώ, ενώ τέλος για την αγορά ηλεκτρικού ποδηλάτου δίνεται ποσοστό 40% επί της αξίας και με μέγιστο ποσό τα 800 ευρώ. Σημειώνεται ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα, εφόσον το επιλέξουν, να λάβουν επιδότηση 500 ευρώ για την αγορά εξοπλισμού οικιακού φορτιστή υπό την προϋπόθεση ότι θα μπορούν να τον εγκαταστήσουν σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο σημείο στην κύρια κατοικία τους.

Ειδικές κατηγορίες που δικαιούνται να λάβουν επιπλέον επιδότηση είναι οι πολύτεκνοι και τα άτομα με αναπηρίες, οι οποίοι λαμβάνουν επιπλέον 1.000 ευρώ για την αγορά αυτοκινήτου ή 500 ευρώ για την αγορά δικύκλου, τρικύκλου και ποδηλάτου. Τέλος, δίνεται προαιρετικά η δυνατότητα απόσυρσης παλαιού οχήματος το οποίο έχει ταξινομηθεί στην Ελλάδα από την 1.1.2013 και πίσω, ενώ βρίσκεται στην ιδιοκτησία του αιτούντος τουλάχιστον από την 1η Ιανουαρίου 2020. Η απόσυρση αυτοκινήτου επιβραβεύεται με 1.000 ευρώ,

Δίνεται προαιρετικά η δυνατότητα απόσυρσης παλαιού οχήματος, το οποίο έχει ταξινομηθεί στην Ελλάδα από την 1.1.2013.

ενώ αυτά του δικύκλου με 400 ευρώ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΥΠΕΝ, οι ωφελούμενοι δεν μπορούν να επιδοτηθούν μεμονωμένα για την αγορά φορτιστή ή για την απόσυρση παλαιού οχήματος, αλλά μόνον εφόσον επιλέξουν να αγοράσουν ή να μισθώσουν ηλεκτρικό όχημα. Επίσης, εξαιρούνται της απόσυρσης τα ποδηλάτα.

2) Αίτηση μπορούν να υποβάλουν και οι ιδιοκτήτες επιβατικών δημόσιας χρήσης -Ταξί. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία προβλέπεται οικολογικό bonus:

α) Για την αγορά ή μίσθωση αμιγώς ηλεκτρικού οχήματος, σε ποσοστό έως 25% επί της λιανικής τιμής προ φόρων, με ανώτατη τιμή τις 50.000 ευρώ και μέγιστο ποσό επιδότησης τις 8.000 ευρώ.

β) Για την αγορά ή μίσθωση υβριδικού plug in οχήματος χαμηλών εκπομπών (έως 50 γρ./χλμ.) με ποσοστό 15% επί της λιανικής τιμής προ φόρων, με μέγιστη τιμή τις 50.000 ευρώ και μέγιστο ποσό επιδότησης τις 5.500 ευρώ.

γ) Και για τις δύο παραπάνω κατηγορίες

είναι υποχρεωτική η απόσυρση παλαιού οχήματος ταξί, με ημερομηνία ταξινόμησης την 1.1.2013 και πίσω, η οποία επιβραβεύεται με 2.500 ευρώ.

Ετσι, το μέγιστο ποσό οικολογικού bonus διαμορφώνεται στις 10.500 ευρώ ή στις 8.000 ευρώ για υβριδικό όχημα. Σημειώνεται ότι ειδικές κατηγορίες που δικαιούνται επιπλέον επιδότηση είναι οι πολύτεκνοι και τα άτομα με αναπηρίες, οι οποίοι λαμβάνουν επιπλέον 1.000 ευρώ.

3) Επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής (ατομικές, Α.Ε., ΙΚΕ, Ε.Ε., Ο.Ε., ΕΠΕ, ΚΟΙΝΣΕΠ) και μεγέθους (πολύ μικρά, μικρά, μεσαία και μεγάλη επιχείρηση). Για τη συγκεκριμένη κατηγορία, υπάρχει η δυνατότητα επιλογής έως 3 οχημάτων ή έως 6 εφόσον η εταιρεία δραστηριοποιείται σε νομιστικό δίκτυο. Η επιλογή των οχημάτων γίνεται από τις παρακάτω κατηγορίες:

α) Αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα λιανικής τιμής προ φόρων έως 50.000 ευρώ με ποσοστό επιδότησης 15% επί της αξίας τους και μέγιστο ποσό οικολογικού bonus τις 5.500 ευρώ.

β) Ηλεκτρικά δικύκλα ή τρικύκλα, με ποσοστό 20% επί της αξίας τους και μέγιστο ποσό τα 800 ευρώ.

γ) Αμιγώς ηλεκτρικά επαγγελματικά οχήματα μάζας έως 3,5 τόνων, με ποσοστό 15% επί της λιανικής τιμής προ φόρων (μέγιστη αξία 50.000 ευρώ) και μέγιστο ποσό 5.500 ευρώ.

δ) Υβριδικά plug in επαγγελματικά οχήματα (χαμηλών ρυψών έως 50 γρ./χλμ.) μάζας έως 3,5 τόνων, με ποσοστό 15% επί της λιανικής τιμής προ φόρων (μέγιστη αξία 50.000 ευρώ) και μέγιστο ποσό 4.000 ευρώ. Σημειώνεται ότι η επιλογή των οχημάτων μπορεί να γίνει συνδυαστικά από τις τρεις κατηγορίες ή και από μία από αυτές. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα απόσυρσης ενός αυτοκινήτου και ενός δικύκλου με ποσό 1.000 ευρώ και 400 ευρώ αντίστοιχα. Η υποβολή των αιτήσεων περιλαμβάνει δύο στάδια, αυτό της υποβολής των αιτήματος συμμετοχής και αυτό της καταβολής του οικολογικού bonus. Η υποβολή γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας kpinoumeilelektrika.ypern.gr.

Εγγραφή στην πλατφόρμα

Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα γίνεται με τους κωδικούς πρόσβασης Taxisnet και εναλλακτικά παρέχεται η δυνατότητα απευθείας εγγραφής με τη συμπλήρωση των προσωπικών στοιχείων του ενδιαφερομένου. Αφού μπει στην πλατφόρμα, ο ενδιαφερόμενος θα συμπληρώνει το είδος του οχήματος που επιθυμεί, το μοντέλο, την τιμή και θα σημειώνει στα αντίστοιχα πεδία εάν επιθυμεί οικιακό φορτιστή (μόνο για φυσικά πρόσωπα και μόνο για την περίπτωση που επιδοτούνται για αγορά ηλεκτρικού αυτοκινήτου), εάν θα αποσύρει όχημα και εάν εντάσσεται στις ειδικές κατηγορίες. Σημειώνεται ότι οι συμμετέχοντες για να υποβάλουν αίτημα συμμετοχής πρέπει προηγουμένως να έχουν πάρει επίσημη προσφορά από τον προμηθευτή του οχήματος που επιθυμούν (αυτοκίνητο, δίκυκλο/τρικύκλο, ποδήλατο), η οποία θα φέρει υποχρεωτικά σφραγίδα και υπογραφή του πωλητή. Χωρίς την επισύναψη επίσημης προσφοράς καμία αίτηση δεν θα γίνεται δεκτή και θα επιστρέφεται σε αυτόν που έχει κάνει αίτηση προς συμπλήρωση του συγκεκριμένου δικαιολογητικού συμμετοχής.

Οι ιδιοκτήτες δικαιούνται μείωση στις φορολογικές οφειλές τους σε ποσοστό 20% επί του μισθώματος που τελικά εισπράττουν.

Με ποιους φόρους συμψηφίζονται τα «κουρεμένα» ενοίκια

Εκπτώση 20% επί του εισπραχθέντος μισθώματος, η οποία θα συμψηφίζεται με φορολογικές οφειλές, δικαιούνται οι ιδιοκτήτες ακινήτων που δεν εισπράττουν το 40% του ενοικίου στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, σύμφωνα με χθεσινή απόφαση του υφυπουργού Οικονομικών Απόστολου Βεσυρόπουλου.

Η απόφαση του κ. Βεσυρόπουλου κρίζει ότι οι οφειλές που τυγχάνουν έκπτωσης αφορούν κατά σειρά:

Α. Τον φόρο εισοδήματος, την εισφορά αλληλεγγύης, το τέλος εισπραχθέντος, τον φόρο πολυτελούς διαβίωσης.

Β. Τον ΕΝΦΙΑ.

Γ. Τον ΦΠΑ.

Δ. Οποιοδήποτε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση που εμπίπτει στον ΚΦΔ.

Επίσης, η απόφαση καθορίζει ρητώς ότι το ποσό του μισθώματος που δεν εισπράχθηκε ή δεν θα εισπραχθεί δεν συνιστά εισόδημα και δεν θα φορολογηθεί.

Διευκρινίζεται, εξάλλου, ότι το ποσό της έκπτωσης μελών οφειλές με ημερομηνία καταβολής μετά την 31η Ιουλίου 2020. Από τη ρύθμιση εξαιρούνται οφειλές από ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής, οφειλές υπέρ

αλλοδαπού δημοσίου και οφειλές από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων. «Η κυβέρνηση», δήλωσε ο κ. Βεσυρόπουλος, «στηρίζει με ουσιαστικά μέτρα κάθε κοινωνική και επαγγελματική ομάδα που υφίσταται τις συνέπειες της πανδημίας. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων θα δικαιούνται μείωση στις φορολογικές οφειλές τους σε ποσοστό 20% επί του μισθώματος που τελικά εισπράττουν. Ο στόχος είναι να εξισορροπήσουμε τη ζημία την οποία έχουν υποστεί από το γεγονός ότι εισπράττουν μειωμένο ενοίκιο». Με τη ρύθμιση αυτή το κράτος καλύπτει ουσιαστικά το 30% της απώλειας εισοδήματος για τους ιδιοκτήτες. Η ΠΟΜΙΔΑ έχει προτείνει να καταργηθεί πλήρως η υποχρεωτική μείωση των ενοικίων κατά 40%, που εφαρμόζεται σήμερα και έως το τέλος Αυγούστου σε εστίαση, τουρισμό, πολιτισμό, αθλητισμό και μεταφορές, και να συνεχιστεί η στήριξη 30% της απώλειας εισοδήματος για όσους ιδιοκτήτες και ενοικιαστές συμφωνήσουν οικειοθελώς σε μειώσεις έως 40%. Το υπουργείο Οικονομικών μελετάει μια τέτοια λύση, αλλά και την ενδεχόμενη παράταση της υποχρεωτικής μείωσης σε ορισμένες –περιορισμένες– περιπτώσεις. Αποφάσεις αναμένονται σύντομα.

ΝΕΑ
ΣΕΙΡΑ

ΜΕΤΑΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Disney

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται
με την υπογραφή ενός θρύλου του παγκόσμιου κόμικ.

Την Κυριακή 30 Αυγούστου μαζί με την Καθημερινή

Πρόωρο τέλος για την τουριστική σεζόν

Η υποτροπή της πανδημίας κλείνει ξενοδοχεία και παρατείνει την κρίση έως και το πρώτο τρίμηνο του 2021

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μπορεί η βρετανική κυβέρνηση να αποφάσισε την Πέμπτη να διατηρήσει την Ελλάδα στη λίστα των ασφαλών χωρών τις οποίες μπορούν να επισκεφθούν για διακοπές οι Βρετανοί, οι οποίοι συνιστούν τη μεγαλύτερη αγορά για τον ελληνικό τουρισμό μετά τους Γερμανούς, αλλά η ύπαρξη και μόνο του ενδεχόμενου να αποκοιμιστεί η χώρα σε δεύτερο χρόνο, ενδεχομένως και αυτή την εβδομάδα, έφερε σωρεία ακυρώσεων και αναβολή των σχετικών αποφάσεων των ταξιδιωτών. Κάτι φυσικό, αφού κανείς δεν θέλει στη μέση των διακοπών του να μάθει ότι όταν γυρίσει σπίτι του θα πρέπει να μείνει σε каранτίνα. Η υπόθεση αυτή είναι ενδεικτική του κλίματος που επικρατεί στον ελληνικό τουρισμό και ειδικότερα στις μεγάλες αγορές από τις οποίες προσελκύει επισκέπτες. Με τους Βρετανούς να «παγώνουν», σχεδόν πριν καν ξεκινήσουν να έρχονται, τους Αμερικανούς να μην επιτρέπεται ποτέ να έλθουν και τους Γερμανούς να μένουν ως επί το πλείστον για διακοπές στη χώρα τους, έμειναν μόνον όσοι Γάλλοι αποφάσισαν να ταξιδέψουν για να σταπρίσουν την ελληνική αγορά.

Ομως, την ίδια ώρα, το δεύτερο κύμα της πανδημίας που έχει αρχίσει να εξε-

Το ενδεχόμενο каранτίνας στην επιστροφή αποθαρρύνει κυρίως τους Βρετανούς τουρίστες, και πλέον πολλά ξενοδοχεία κλείνουν ή θα κλείσουν τέλη Αυγούστου.

λίσσεται διεθνώς, αλλά και η επικείμενη έναρξη της σχολικής χρονιάς στις μεγάλες αγορές του ελληνικού τουρισμού κλείνουν τη φετινή σεζόν και μάλιστα με άδοχο τρόπο. Άδοχο, διότι οι πολύ καλές επιδόσεις της Ελλάδας στο πρώτο κύμα της πανδημίας είχαν δημιουργήσει προσδοκίες για μια σχετικά καλή σεζόν και μάλιστα με παράτασή της και τον Σεπτέμβριο και ίσως τον Οκτώβριο. Αλλά η όποια παράταση της σεζόν θα αφορούσε αυτονόητα μόνο τους μεγάλους ηλικίας ανθρώπους, που δεν έχουν παιδιά σε σχολεία, οι οποίοι όμως είναι μεταξύ των πιο ευάλωτων ομάδων στην πανδημία. Και κάπως έτσι αναμένεται να μείνει και η Αθήνα άδεια από τον τουρισμό city break που τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε ραγδαία με μίζοντας τον αστικό ιστό της Αττικής με

Το δεύτερο κύμα της πανδημίας που έχει αρχίσει να εξελίσσεται διεθνώς καθώς και η επικείμενη έναρξη της σχολικής χρονιάς στις μεγάλες αγορές του ελληνικού τουρισμού κλείνουν τη φετινή σεζόν, και μάλιστα με άδοχο τρόπο.

καινούργια ξενοδοχεία. Πού βρισκόμαστε λοιπόν σήμερα; Σύμφωνα με πηγές του κλάδου αλλά και εκτιμήσεις της κυβέρνησης, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από το εξωτερικό για ολόκληρο το 2020 δεν αναμένεται να ξεπεράσουν τα 3 δισ. έναντι 18,2 δισ. το 2019. Η έλλειψη αυτών των 15 δισ. σε συνδυασμό με τις πολλαπλάσιες ωφέλειες που θα είχαν στην οικονομία, είναι η κυρία οδός μέσω της οποίας η πανδημία χτυπά το ελληνικό Α-ΕΠ. Ηδη κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, το οποίο εποχικά είναι και το πλέον αδύναμο, οι εισπράξεις από το εξωτερικό υποχώρησαν από 5,4 δισ. πέρυσι σε μόλις 678 εκατ.

Κλείνουν ωρίς

Ενας σημαντικός αριθμός των περίπου 5.000 ξενοδοχείων (σε σύνολο 10.000) που έχουν επιλέξει να λειτουργήσουν υπό τις πρωτοφανείς συνθήκες της συγκυρίας, έχει αρχίσει να κλείνει ή να εξετάζει το ενδεχόμενο να κλείσει. Κάποια έχουν ήδη κλείσει και ολόένα και περισσότεροι ξενοδοχείο ανακοινώνουν πως θα κατεβάσουν ρολά στα τέλη Αυγούστου. Εξάλου, Φινλανδία και Νορβηγία επέβαλαν ήδη каранτίνα σε όσους γυρίζουν από την Ελλάδα και αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλες χώρες. Ετσι, άρχισαν

να κλείνουν οι αγορές για τον ελληνικό τουρισμό.

Κάτι που εξηγείται εύκολα αν αναλογιστεί κανείς πως δημοσκόπηση της εταιρείας ερευνών YouGov, που διεξήχθη στις 13-23 Ιουλίου, δείχνει ότι τουλάχιστον οι μισοί Γερμανοί, Βρετανοί και Γάλλοι ταξιδιώτες –τρεις από τις πέντε πιο σημαντικές αγορές για τον ελληνικό τουρισμό– θα προτιμούσαν να ακυρώσουν τις διακοπές τους από το να υποστούν каранτίνα επιστρέφοντας, ή ακόμα και από το να κάνουν τεστ κατά την άφιξή τους ή να φορούν μάσκα σε εξωτερικούς χώρους, όπως πλέον επιβάλλεται σε πολλούς ελληνικούς προορισμούς.

Η έρευνα έδειξε ότι τα δύο τρίτα των Γερμανών που ταξιδεύουν συνήθως στο εξωτερικό θα ακυρώσουν διακοπές εάν χρειάζεται να κάνουν τεστ κατά την άφιξη. Στη Γαλλία, οι μισοί από αυτούς που συντηζήσαν να κάνουν διακοπές στο εξωτερικό δήλωσαν ότι θα τις ακυρώσουν αν πρέπει να κάνουν τεστ. Το ίδιο ποσοστό θα ανέβαλε τις διακοπές του εάν έπρεπε να φοράει μάσκα σε εξωτερικούς χώρους, όπως τις τελευταίες ημέρες έχει αρχίσει να συνιστάται σε κάποια μεγάλα ελληνικά εποχικά ξενοδοχεία. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, το κλείσιμο των ξενοδοχείων καθίσταται πλέον μονόδρομος για πολλά εξ αυτών.

Νέα στήριξη ζητεί ο ΣΕΤΕ

Σε αυτό το περιβάλλον ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) με επιστολή του προς την κυβέρνηση ζητεί την τροποποίηση ή και τη λήψη νέων μέτρων για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων του κλάδου, καθώς τέλη Σεπτεμβρίου εκπνέουν πολλά μέτρα στήριξης. Μάλιστα, στον ΣΕΤΕ εκτιμούν πως η κρίση θα διαρκέσει και ολόκληρο το πρώτο τρίμηνο του 2021 και προτείνουν έτσι την εφαρμογή έως και 31 Μαρτίου του 2021 προγράμματος επιδοτήσεων των ασφαλιστικών εισφορών, επέκταση του προγράμματος «Συν-Εργασία», πάγωμα των δόσεων των ρυθμίσεων προς τα ασφαλιστικά ταμεία μέχρι τον Απρίλιο, παράταση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας για Οκτώβριο και Νοέμβριο, κάλυψη από το Δημόσιο της υποχρέωσης καταβολής επιδομάτων αδειάς και εορτών για προσωπικό που μεγάλο μέρος του χρόνου δεν εργαζόταν. Ζητείται επίσης από 1-9-2020 η χορήγηση του δικαιώματος στον εργαζόμενο σε αναστολή, να εργάζεται έως 16 ώρες την εβδομάδα σε άλλον εργοδότη, ώστε να μπορεί να συμπληρώσει το εισόδημά του χωρίς να χάνει την αποζημίωση των 534 ευρώ.

Δημοφιλέστερος προορισμός για τα mega yachts φέτος η Ελλάδα

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Όσοι παρατηρητικοί βρέθηκαν στον κόλπο της Αναβύσσου το προηγούμενο Σάββατο κύρια και στην Πάτμο αυτές τις μέρες, σίγουρα πρόσεξαν την ολοκαίνουργια θαλαμνή K-584 που εντυπωσιάζει με τις πρωτοποριακές γραμμές της και το αστραφτερό, βιομηχανικό προφίλ της. Πρόκειται για ένα ολοκαίνουργιο σκάφος 37 μέτρων που έπεσε στο νερό μόλις πριν από ενάμιση μήνα σε ιταλικά ναυπηγεία στην Ανκόνα, με τον ιδιοκτήτη του να χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα έμπειρος στο mega yachting. Προορισμός του πρώτου ταξιδιού ήταν η Ελλάδα και δεν φαίνεται να είναι ο μόνος ιδιοκτήτης τέτοιου σκάφους που προτίμησε τα ελληνικά νερά.

Παρά τη γενικευμένη κρίση στον τουρισμό, η Ελλάδα φαίνεται να διατηρεί ή και να αυξάνει τα μεγέθη της σε ένα πολύ συγκεκριμένο τμήμα της δραστηριότητας αυτής: στην προσέλκυση πολύ μεγάλων θαλαμνών, ευρύτερα γνωστών ως mega yachts. Ειδικότερα στην κατηγορία των θαλαμνών μήκους 50 μέτρων και άνω, που ταξιδεύουν συχνά με επιβάτες τους ιδιοκτήτες τους και όχι με ανθρώπους που τα έχουν νοικιάσει, η Ελλάδα εμφανίζει άνοδο της τάξεως του 30% σε σχέση με τον περυσινό Αύγουστο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg και της IHS, στα μέσα Αυγούστου στην Ελλάδα έπλεαν 145 mega yachts με επιβάτες τους ιδιοκτήτες τους – 132 πέρυσι τον ίδιο μήνα και 135 τον Ιούλιο. Η τάση αυτή αποδίδεται στη γενικότερη στρόφι των ανθρώπων αυτών προς την Ανατολική Μεσόγειο και στην αποφυγή της Δυτικής Μεσογείου εξαιτίας της κακής επιδημιολογικής εικόνας που εμφάνισαν Ισπανία, Ιταλία και δευτερευόντως Γαλλία στους πρώτους μήνες της πανδημίας. Το 2019 η Ελλάδα ήταν ο τρίτος δημοφιλέστερος προορισμός σε ναυλώσεις παγκοσμίως, κατέχοντας το 17% της παγκόσμιας αγοράς yachting, μετά τη Νότια Γαλλία (20%) και την Ιταλία (19%). Φέτος μπορεί να αποδειχθεί ακόμα δημοφιλέστερος.

Εκτός από την Ελλάδα, ωφελημένες είναι επίσης η Κροατία και η Τουρκία, και μάλιστα σε μεγαλύτερο βαθμό, ενώ οι μεγάλοι χαμένοι είναι η Ιταλία, η Γαλλία και

η Ισπανία, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Bloomberg. Διευρύνοντας λίγο την κατηγορία των σκαφών, εξετάζοντας δηλαδή θαλαμνούς από 30 μέτρα και άνω και συμπεριλαμβανόμενες και τα ναυλωμένα σκάφη, να μεν παρατηρεί κανείς μια μείωση σε σχέση με το 2019, πλην όμως ένα μεγαλύτερο μερίδιο για την Ελλάδα στη μεσογειακή αγορά. Αυτό τονίζει μιλώντας στην «Κ» ο Μισέλ Χρυσόπουλος, global managing partner της International Yacht Company (IYC), μιας από τις μεγαλύτερες εταιρίες yachting παγκοσμίως. Όπως εξηγεί, τον Ιούλιο φέτος υπήρχαν 230 ναυλώσεις έναντι 400 τον αντίστοιχο μήνα του 2019, ενώ για τον Αύγουστο 340 έναντι 460 πέρυσι. Η πτώση αυτή, όμως, είναι πολύ μικρότερη από εκείνη που σημειώθηκε στην Ιταλία ή στην Ισπανία, εξηγεί. Και βέβαια σημαντικά χαμηλότερη από την υποχώρηση της τάξεως του 60% με 70% στις ναυλώσεις μικρότερων σκαφών, μηχανοκίνητων και ιστιοπολικών, όπου φαίνεται πως η κρίση έχει χτυπήσει συντριπτικά. Βέβαια, ακόμα και οι ναυλώσεις μεγαλύτερων σκαφών

Η καλύτερη επιδημιολογική εικόνα σε σύγκριση με την Ισπανία, την Ιταλία και τη Γαλλία αύξησε κατά 30% τον αριθμό των μεγάλων θαλαμνών που πλέουν στις ελληνικές θάλασσες.

γίνονται σε λίγο χαμηλότερες τιμές σε σχέση με πέρυσι.

Σημειώνει όμως επίσης πως ένα πολύ μεγάλο μέρος των ναυλώσεων που είχαν γίνει πριν από την πανδημία και «πάγωσαν» λόγω των περιορισμών στις μετακινήσεις και της ανησυχίας των ενδιαφερομένων έχουν μεταφερθεί στο 2021. Εφόσον το πρόβλημα με την πανδημία ξεπεραστεί έως τότε, εάν δηλαδή υπάρξει ιατρική λύση με εμβόλιο, εκτιμάται ότι μπορεί να επέλθει μια πολύ σημαντική ανάκαμψη τον επόμενο χρόνο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον

Παρά τη γενικευμένη κρίση στον τουρισμό, η Ελλάδα φαίνεται να διατηρεί ή και να αυξάνει τα μεγέθη της στην προσέλκυση πολύ μεγάλων θαλαμνών, ευρύτερα γνωστών ως mega yachts.

έχει και το γεγονός πως, σύμφωνα με την IYC, οι πωλήσεις θαλαμνών άνω των 30 μέτρων έχουν υποχωρήσει κατά μόλις 23% φέτος, ποσοστό που εκτιμάται ότι μπορεί να καλυφθεί τουλάχιστον κατά ένα μέρος, αφού αποδίδεται στις απαγορεύσεις μετακινήσεων στη διάρκεια του lockdown και όχι στην απουσία ζήτησης για αγορές τέτοιων σκαφών.

Το mega yachting στην Ελλάδα συνεχίζεται ακάθεκτο αυτή την περίοδο. Με ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες να θέτουν εκ νέου περιορισμούς για να αποφύγουν

μια δεύτερη έξαρση της πανδημίας, αυτοί οι εξαιρετικοί πλοιοίσι κάτοχοι πολύ μεγάλων θαλαμνών εγκαταλείπουν ορισμένα από τα παραδοσιακά σημεία προσόδους, σχολιάζει το Bloomberg. Τουλάχιστον 63 mega yachts έπλεαν αυτή την εβδομάδα κοντά στην Τουρκία, τα περισσότερα από το 2017 και πάνω από 26 τέτοιες μέρες πέρυσι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg.

Η Κροατία και η Ελλάδα προσελκύουν επίσης περισσότερα σούπερ γιγ, με τον αριθμό τους σε τριετή υψηλή επίπεδα,

σχολιάζει το ειδησεογραφικό πρακτορείο. Τα μεγαλύτερα σκάφη στην Κροατία είναι το «Eclipse», 533 ποδιών, του Ρομάν Αμπράμοβιτς, το τέταρτο μεγαλύτερο σκάφος στον κόσμο, και το «Ulysses», 381 ποδιών, που ανήκει στον πλουσιότερο άνδρα της Νέας Ζηλανδίας, τον Γκράεμ Χαρτ. Το πρόσφατα παραδοθέν «Ο' Ραίρι», 312 ποδιών, και το «Radiant», 361 ποδιών, είναι μεταξύ αυτών που εντοπίζονται στην Ελλάδα. Σε ελληνικά νερά και συγκεκριμένα στο Σαρωνικό βρίσκεται αυτές τις μέρες, προερχόμενο από το Μπόντρουμ της Τουρ-

κίας, το 110 μέτρων mega yacht Radiant του διοικητή του ναυτικού επιτελείου Abdulla Al Futtaim. Στην άλλη πλευρά της Μεσογείου, η Ισπανία γνώρισε τη μεγαλύτερη μείωση του αριθμού σκαφών, με 26 από αυτά να εγκαταλείπουν τις ακτές της από τον περασμένο μήνα.

Αν απομονώσει κανείς τους φετινούς μήνες της πανδημίας και παρατηρήσει τη διαχρονική εξέλιξη της αγοράς, διαπιστώνει πως η Ελλάδα έχει χτίσει ένα πολύ δυνατό brand name τα τελευταία χρόνια και προορισμοί όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη προωθούνται από διεθνή μέσα. Ετσι, το 70% των ναυλωτών ζητάει να περάσει λίγες τουλάχιστον ημέρες σε αυτά τα νησιά. Η Ελλάδα ήταν πάντα δημοφιλής, αλλά ωφελείται ιδιαίτερος όσον αφορά το yachting και από το γεγονός ότι διαθέτει πολυνησία και τη μεγαλύτερη ακτογραμμή στη Μεσόγειο, σημειώνει ο κ. Χρυσόπουλος. Το 2019 ήταν ο τρίτος δημοφιλέστερος προορισμός σε ναυλώσεις παγκοσμίως, κατέχοντας το 17% της παγκόσμιας αγοράς, μετά τη Νότια Γαλλία (20%) και την Ιταλία (19%). Η αύξηση του στόλου και του επιπέδου της ποιότητας των υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των υποδομών και των διαθέσιμων υπηρεσιών, έχει φέρει την Ελλάδα στο προσκήνιο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της IYC, το 92% των ναυλωτών προέρχεται εκτός Ελλάδος (50% Αμερική, 27% Ευρώπη, 8% Ρωσία).

Η αγορά αυτή προσελκύει μια κατηγορία τουριστών με πολύ υψηλή αγοραστική δύναμη. Η μέση ναύλωση διαρκεί 7 ημέρες, με το κόστος την περίοδο Ιουλίου - Αυγούστου να κυμαίνεται από 30.000 για ένα σκάφος 24 μ. έως 300.000 για ένα νέας κατασκευής 55 μ. Αυτά συνοδεύονται και από σημαντικές δαπάνες για πετρέλαιο, τρόφιμα, μεταφορικά, ελλειμνισμούς, αναψυχή, εστίαση κ.λπ. Οι εν λόγω δαπάνες έχουν σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην οικονομία μικρότερων νησιών. Επιπλέον, δημιουργούνται ευκαιρίες επαγγελματικής απασχόλησης. Ενα yacht άνω των 24 μ. μπορεί να απασχολήσει από 4 έως και 30 άτομα πλήρωμα, ανάλογα με το μέγεθός του. Το 2019 εκτιμάται ότι απασχολήθηκαν στο yachting έμμεσα και άμεσα πάνω από 45.000 επαγγελματίες στην Ελλάδα.

Life is short, for bad souvlaki

2000 reasons to go out

wiz-guide.com

wizguide
LiveBetter

Ετοιμες να «ποντάρουν» στον online τζόγο

Στη μάχη διεκδίκησης των μόνιμων αδειών διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών μπαίνουν το φθινόπωρο ξένες και ελληνικές εταιρείες

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Τα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί, μετά τη δημοσίευση των νέων κανονισμών που δίδουν τα τυχερά παιχνίδια μέσω Διαδικτύου, εξετάζουν οι εταιρείες που επιδιώκουν να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα. Την πρώτη εβδομάδα του Αυγούστου, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Επιθετικής και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ), με επιτά υπουργικές αποφάσεις του υπουργείου Οικονομικών θεσπίστηκαν ισάριθμοι κανονισμοί για τα διαδικτυακά παίγνια, οι οποίοι αποτελούν τους θεμελιούς λίθους για τη ρύθμιση της συγκεκριμένης αγοράς. Ο νόμος 4002/2011 προβλέπει μια μεταβατική περίοδο λειτουργίας των εταιρειών παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω του Διαδικτύου ωστόσο κορηγηθούν οι οριστικές άδειες. Απαιτήθηκε όμως να περάσουν σχεδόν δέκα χρόνια ώσπου η Ελλάδα να βρεθεί μια ανάσα πριν από την πλήρη ρύθμιση της συγκεκριμένης αγοράς, από την οποία το υπουργείο Οικονομικών προϋπολογίζει ότι θα αντλήσει, φέτος, έσοδα ύψους 75

Το υπουργείο Οικονομικών προσδοκά να αντλήσει από τις άδειες φέτος έσοδα 75 εκατ. ευρώ.

εκατ. ευρώ, ενώ οι προσδοκώμενες εισπράξεις προέρχονται από τη φορολόγηση με 35% επί των καθαρών κερδών των εταιρειών.

Σε θέση μάχης

Η διαδικασία της χορήγησης μόνιμων αδειών, επταετούς διάρκειας, εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει το φθινόπωρο, αφήνουν η ΕΕΕΠ, υπό τον πρόεδρο Ευάγγελο Καραγρηγορίου, γνωστοποιήσει το είδος των δικαιολογητικών και νομιμοποιητικών εγ-

Μέχρι το τέλος του έτους εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός χορήγησης μόνιμων αδειών, επταετούς διάρκειας.

γράφων που απαιτούνται για να είναι έγκυροι οι φάκελοι των υποψηφίων. Και μέχρι το τέλος της χρονιάς εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί.

Οι υποψήφιοι έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν δύο είδη αδειών διαδικτυακών τυχερών παιγνίων. Για το διαδικτυακό στοιχημα (τύπου Α), που συνοδεύεται με τίμημα ύψους 3 εκατ. ευρώ, και για τα online τυχερά παίγνια, τύπου Β (π.χ. πόκερ, μπλάκ τζακ), που αντιστοιχεί σε τίμημα 2 εκατ. ευρώ. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει

τη δυνατότητα να αιτηθεί τη χορήγηση μιας άδειας για καθέναν από τους δύο τύπους, και αν επιτευχθεί ο στόχος του υπουργείου Οικονομικών για έσοδα 75 εκατ. ευρώ, τότε θα αποκτήσουν άδειες συνολικά 15 σχήματα. Από αυτά, περισσότερα από δέκα, που λειτουργούσαν με το μεταβατικό καθεστώς, έχουν υποβάλει αίτηση εντάξης στο καθεστώς αδειοδότησης, ενέργεια που είχαν προθεσμία να πραγματοποιήσουν μέχρι τις 31 Μαρτίου. Οι αιτήσεις αυτές αναμένεται να εμψλου-

τιστούν, δεδομένου ότι ο κανονισμός για τα διαδικτυακά παίγνια δεν είχε ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Μαρτίου.

Σύμφωνα όμως με ξένους αναλυτές, το νέο πλαίσιο για τις άδειες διαδικτυακών τυχερών παιγνίων, που έχει, βέβαια, εγκριθεί από την Κομισιόν και είναι προϊόν μακράς διαβούλευσης, ενδέχεται να δημιουργήσει δεύτερες σκέψεις σε ορισμένους παίκτες που αξιολογούν την εισοδό τους στην ελληνική αγορά. Ο σκεπτικισμός αυτός σχετίζεται με το ύψος των απαι-

Εκτίναξη λόγω πανδημίας

Σύμφωνα με έκθεση διεθνούς εταιρείας αναλυτών, η αξία της παγκόσμιας αγοράς διαδικτυακών τυχερών παιγνίων αναμένεται να αυξηθεί από 50 δισ. ευρώ το 2019 σε περίπου 57 δισ. ευρώ φέτος, καταγράφοντας ρυθμό ανάπτυξης 13,2%. Τα θετικά αυτά μεγέθη αποδίδονται στην επίδραση από την επιβολή lockdown σε παγκόσμια κλίμακα που ενέτεινε τη στρόφι στα διαδικτυακά τυχερά παίγνια. Κατά την ίδια μελέτη, η αγορά του τζόγου, μέσω Διαδικτύου, εκτιμάται ότι θα αυγίξει κατά προσέγγιση τα 80 δισ. ευρώ το 2023, εμφανίζοντας ρυθμό ανάπτυξης περίπου 11,5%. Υπολογίζεται ότι παγκοσμίως, οκτώ στους δέκα παίκτες διαδικτυακών τυχερών παιγνίων χρησιμοποιούν το smartphone τους, με τη συγκεκριμένη κατηγορία χρηστών να έχει αυξηθεί σε ποσοστό 117% από το 2012 έως το 2019. Μέχρι το 2023, ο αριθμός των χρηστών Ιντερνετ και κινητού τηλεφώνου αναμένεται, σύμφωνα με την Cisco, να αυξηθεί κατά 6% και 7%, αντίστοιχα, προμηνύοντας ακόμη καλύτερες ημέρες για τα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια.

τούμενων εγγυητικών επιστολών, καθώς χρειάζεται περίπου 1 εκατ. ευρώ σε περίπτωση διεκδίκησης συνολικά δύο αδειών, με τον πήχυ να έχει τεθεί ψηλά, όπως αναφέρουν παράγοντες του κλάδου, με στόχο να διασφαλιστεί η εισοδος στη συγκεκριμένη αγορά κρατιών σχημάτων.

Οι περιορισμοί

Προβληματισμός φέρεται να υπάρχει από αλλοδαπές εταιρείες σχετικά με σειρά περιορισμών που έχουν κριθεί αναγκαίοι

κατά τη διαμόρφωση του νέου πλαισίου. Πρόκειται για τον περιορισμό του μέγιστου χρηματικού ποσού κέρδους στις 70.000 ευρώ ανά κύκλο παίγνιου που πραγματοποιείται με τη χρήση γεννήτριας τυχαίων αριθμών-RNG (φρουτάκια, μπλάκ τζακ, ρουλέτα κ.λπ.).

Επίσης, η έναρξη νέου κύκλου παίγνιου δεν είναι δυνατή πριν από την παρέλευση τουλάχιστον τριών δευτερολέπτων από την έναρξη του προηγούμενου κύκλου, ενώ το μέγιστο ποσό συμμετοχής στα τυχερά παίγνια μέσω παιχνιομπαχανμάτων είναι δύο ευρώ.

Επίσης, βάσει του κανονισμού «περί εμπορικής επικοινωνίας τυχερών παιγνίων», η διαφήμιση, στην τηλεόραση και εν γένει σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα, ι-στοσελίδων τυχερών παιγνίων, που ήταν ιδιαίτερα συχνή πριν θεσπιστεί το νέο πλαίσιο, απαγορεύεται. Τοποθέτηση προόντος προβλέπεται, υπό προϋποθέσεις, μόνο για την προώθηση της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων σε ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα αποκλειστικά αθλητικού περιεχομένου.

Οι νέοι παίκτες

Σε κάθε περίπτωση, τα βλέμματα είναι στραμμένα στους καινούργιους παίκτες που θα αποκτήσουν άδεια. Σε αυτούς συγκαταλέγεται ο όμιλος ΟΤΕ που εκτιμάται ότι θα συμπράξει με την Intralot, με την ονοματολογία να περιλαμβάνει την Pinacle και τη William Hill. Ο ΟΠΑΠ είναι καλά τοποθετημένος στη συγκεκριμένη αγορά μετά και την πρόσφατη τυπική ολοκλήρωση της απόκτησης του 51% στη Stoiximan, ελέγχοντας με 69% την εταιρεία που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο στην εγχώρια αγορά διαδικτυακών τυχερών παιγνίων. Η λίστα των διεκδικητών θα μπορούσε να περιλαμβάνει και καζίνο, που ταυτόχρονα με την παραδοσιακή δραστηριότητά τους θα μπορούσαν να προσφέρουν, μέσω Διαδικτύου, υπηρεσίες τυχερών παιγνίων.

«Οξυγόνο» 3,2 δισ. στην οικονομία το 2021 από το Ταμείο Ανάκαμψης

Αγώνας δρόμου για να εκταμειευθούν τα πρώτα κονδύλια από το πακέτο των 32 δισ. ευρώ

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Σε αγώνα δρόμου για την κατάρτιση του σχεδίου της χώρας που θα αφορά τη χρήση των 32 δισεκατομμυρίων ευρώ που της αντιστοιχούν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης έχει εισέλθει η κυβέρνηση προκειμένου να φέρει στην οικονομία το ναρριτερο δυνατόν κεφάλαιο που, κατά μέσον όρο, αντιστοιχούν στο 2,5-3% του ΑΕΠ επιστώσεις για τα επόμενα έξι έτη.

Χωρίς τιμολόγια

Όμως η αρχή αναμένεται να είναι δύσκολη καθώς για το 2021 δεν προβλέπεται εκταμείωση πάνω από το 10% του συνολικού ποσού, δηλαδή της προκαταβολής που έχει συμφωνηθεί. Ενα μάλλον ενθαρρυντικό χαρακτηριστικό του Ταμείου Ανάκαμψης είναι πως η αποδέσμευση πόρων συναρτάται με

Η κυβέρνηση εξετάζει να χρηματοδοτήσει μέσω του Ταμείου και τη μετάβαση στο κεφαλαιοποιητικό ασφαλιστικό σύστημα.

τη συμβασιολογία έργων που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα και όχι με τιμολόγια όπως συνήθως γίνεται με τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις. Αλλά ακόμα και αυτή η συμβασιολογία έργων, που ακόμα βρίσκονται στο αρχικό στάδιο του σχεδιασμού τους, μέσα σε ένα τόσο σύντομο χρονικό διάστημα στην Ελλάδα αποτελεί μεγάλη πρόκληση. Και αυτό διότι προβλέπεται πως το 70% των πόρων που δικαιούται η Ελλάδα θα πρέπει να έχουν δεσμευθεί (και επομένως συμβασιολογηθεί) μέχρι τα τέλη του 2022. Αυτά εξηγεί στην «Κ» ανώτατος κυβερνητικός αξιωματούχος με επιτελική θέση στην ομάδα εργασίας που θα τρέξει το ελλανικό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης, προσθέτοντας πως το προσχέδιο θα κατατεθεί ως τις 15 Οκτωβρίου και το τελικό σχέδιο κατά το πρώτο τετράμηνο του 2021. Και σε κάθε περίπτωση ναρριτερα από τις 30 Απριλίου που είναι η προθεσμία την οποία έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υποβολή των εθνικών σχεδίων.

Η ίδια πηγή εξηγεί πως ο σχεδιασμός του Ταμείου αλλά και της κυβέρνησης προβλέπει δύο βασικούς άξονες δράσεων σε δύο διαφορετικά επίπεδα: τον πρόστιμο και τον ψηφιακό πυλώνα. Και οι παρεμβάσεις σ' αυτά τα δύο μέτωπα θα γίνουν τόσο με επενδύσεις όσο και με μεταρρυθμίσεις. Ετσι πρωταγωνιστικό ρόλο στην αξιοποίηση των κονδυλίων

Το προσχέδιο αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης αναμένεται να κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 15 Οκτωβρίου και το τελικό σχέδιο κατά το πρώτο τετράμηνο του 2021.

αυτών έχουν ντε φάκτο το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ασφαλώς και άλλα υπουργεία όπως το υπουργείο Παιδείας θα περιλάβουν επίσης δράσεις τους. «Ολα όμως πρέπει να σχεδιαστούν πολύ εύστοχα και προσεκτικά καθώς υπάρχει δυνατότητα αναθεώρησης του εθνικού σχεδίου μόνον μία φορά, μετά ένα χρόνο και ειδικότερα το 2022, και έτσι δεν υπάρχουν περιθώρια για προχειρότητες και αστοχίες», υπογραμμίζει ο ίδιος αξιωματούχος.

Κάθε έξι μήνες

Η προκαταβολή από τα 32 δισ. είναι όπως προαναφέρθηκε 10% και θα εκταμειωθεί εντός του 2021, ενώ οι επόμενες εκταμειώσεις θα γίνονται κάθε έξι μήνες και με βάση τις συμβάσεις που θα έχουν κλείσει. Δεν θα χρειάζεται δηλαδή η υποβολή τιμολογίων ολοκληρώσεως έργων. Και αυτό προκειμένου να επισπευστεί η απορρόφηση των πόρων. Προβλέπεται όμως πως θα υπάρχουν συγκεκριμένοι στόχοι και χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση του σχεδίου, οι οποίοι βεβαίως θα πρέπει να τηρούνται ευλαβικά δεδομένης των περιορισμένης δυνατότητας αναθεώρησης. Συνολικά το 30% τουλάχιστον των πόρων πρέπει να αφορά το λεγόμενο Πράσινο Ταμείο. Επίσης, επισμαίνεται πως τα εν λόγω κονδύλια δεν προ-

ορίζονται για «έργα με μπετά», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, σαν αυτά που έχει συνθίσει η χώρα.

Πού θα κατευθυνθούν

«Αφορούν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό και σε ήπιες επενδύσεις και δράσεις όπως κατάρτιση εργαζομένων που θα πρέπει να στραφούν σε διαφορετική απασχόληση μετά την εφαρμογή, για παράδειγμα, της απολιγνιτοποίησης. Ή σε κίνητρα για την μεγέθυνση των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω συγχωνεύσεων. Ή σε κίνητρα για την μετάβαση σε κεφαλαιοποιητικό ασφαλιστικό σύστημα. Ή στην ανάπτυξη επαγγελματικών σχολών για συγκεκριμένες δεξιότητες της νέας οικονομίας που θα αναπτυχθεί». Ολα αυτά βεβαίως δεν αποτελούν παρά κάποιες σκέψεις και υπάρχουν πολλά ακόμα που αυτή τη στιγμή προτείνονται ή τυχαίνουν ήδη επεξεργασίας από τις αρμόδιες ομάδες εργασίας των υπουργείων αλλά και το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Το πρόγραμμα εκτείνεται έως το 2023 αλλά οι εκταμειώσεις μπορούν να γίνονται έως και το 2026. Επομένως, αν διαιεθούν τα 32 δισεκατομμύρια με τα έξι χρόνια στα οποία δύναται να εκταμειωθούν, προκύπτει κατ' εκτίμηση ο μέσος όρος της ενίσχυσης του ΑΕΠ κατά 2,5 με 3 ποσοστιαίες μονάδες ετησίως.

Τα ποσά θα χορηγούνται ως επί το πλεί-

στον στους δικαιούχους μέσω των υπουργείων, εξηγούν οι ίδιες πηγές, που επαναλαμβάνουν διαρκώς πως υπάρχει ακόμα πολλή δουλειά που πρέπει να γίνει αλλά και πως η προσπάθεια αυτή βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη. Όμως πολλή δουλειά μένει να γίνει και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς η σχετική δομή που θα διαχειριστεί το Ταμείο Ανάκαμψης ακόμα δεν έχει συμφωνηθεί. Ούτε το μοντέλο με το οποίο η δομή αυτή θα συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές επιτροπές. Όπως εξηγούν από την κυβέρνηση, η Ελλάδα έχει στο μέτωπο αυτό προβάδισμα καθώς η εμπειρία και η τεχνολογία που έχουν αποκτηθεί κατά την τελευταία δεκαετία και τη διαχείριση των αξιολογήσεων των μνημονίων είναι πολύτιμη.

Σε ένα χρόνο

Πόσο γρήγορα όμως θα μπορούν να κινηθούν οι νέες ευρωπαϊκές δομές που θα συγκροτηθούν, όταν συμφωνηθούν; Αυτό κι άλλα παρεμφερή ερωτήματα κάνουν πολλούς να πιστεύουν πως θα χρειαστεί στην καλύτερη των περιπτώσεων ένας χρόνος από σήμερα έως ότου καταστούν δυνατόι οι πρώτες μεγάλες εκταμειώσεις. «Σε κάθε περίπτωση η προσπάθεια ήταν, είναι και θα παραμείνει να έρθουν και να μπουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα λεφτά στην πραγματική οικονομία», τονίζουν από την κυβέρνηση.

Σε περισσότερους το επίδομα των €534

Νέες «ειδικές» κατηγορίες εργαζομένων που δικαιούνται την έκτακτη αποζημίωση της τάξεως των 534 ευρώ καθώς και επιπλέον ΚΑΔ επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, ώστε να μπορούν να κάνουν χρήση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, προβλέπουν δύο νέες υπουργικές αποφάσεις που υπεγράφησαν χθες. Αναλυτικά, σε τρεις επιπλέον πληττόμενους κλάδους, στους οποίους ανήκουν επιχειρήσεις όπως καζίνο, καρτοπαικτικές λέσxes, παιδότοποι αλλά και ΚΑΠΗ, δίνεται η δυνατότητα αναστολής συμβάσεων εργασίας για τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, σύμφωνα με απόφαση των συναρμόδιων υπουργείων Εργασίας και Οικονομικών.

Οι κλάδοι αυτοί είναι:

- Υπηρεσίες τυχερών παιγνίων τραπεζιού.
- Υπηρεσίες ντισκοτέκ (χωρίς προσφορά ποτού ή φαγητού).
- Υπηρεσίες παιδότοπου.

Επίσης, συμπεριλαμβάνονται και οι υπηρεσίες που παρέχονται από κέντρα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), με εξαίρεση:

- α) Τis υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένων και άτομα με αναπηρία.
- β) Τis υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους.

γ) Τis υπηρεσίες επαγγελματικών αποκατάστασης για άτομα με αναπηρίες.

δ) Τis υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης για άτομα με αναπηρίες.

ε) Τis υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκαταστάσεις οργανοτροφείων.

Με άλλη απόφαση, στις ειδικές κατηγορίες που δικαιούνται αποζημίωση έως 534 ευρώ τον μήνα από το κράτος λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού συγκαταλέγονται τρεις ακόμα κλάδοι εργαζομένων. Οι κλάδοι αυτοί είναι:

- Οι δασεργάτες - ρητινοσυλ-λέκτες που δεν έλαβαν το ειδικό εποχικό βοήθημα του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 κατά το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου 2019 - Νοεμβρίου 2019 και δεν ήταν δικαιούχοι τακτικής επιδότησης ανεργίας στο χρονικό διάστημα από 1/1/2020 έως και 31/5/2020.
- Τα πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του ξεναγού, αποφοίτησαν από τη διετούς φοίτησης Σχολή Ξεναγών εντός του 2019, είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ξεναγών (ΜΗΣΕΝ) και διαθέτουν ξεναγική ταυτότητα.
- Οι πωλητές Λαϊκού Λαχείου, μέλη ασφαλιστικών συνεταιρισμών οι οποίοι ασφαλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 90-95 του ΙΓ' κεφαλαίου της υπό στοιχεία 55575/1.479/1965 υπουργικής απόφασης.

Μεταξύ των εργαζομένων που μπορούν να κάνουν χρήση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας είναι και οι ξεναγοί.

Παρατείνεται το πακέτο μέτρων στήριξης της απασχόλησης

Εως και Νοέμβριο οι αναστολές και μέχρι τέλη του έτους το πρόγραμμα Συν-Εργασία

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Την επέκταση των μέτρων στήριξης των εργαζομένων, των αυτοαπασχολούμενων καθώς και των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού, και για τους επόμενους μήνες, σχεδιάζει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, μετά και την έγκριση του δανείου ύψους 2,7 δισ. ευρώ από την Κομισιόν στο πλαίσιο του προγράμματος SURE.

Ηδη, στον σχεδιασμό των συναρμοδίων υπουργείων, Εργασίας και Οικονομικών, βρίσκεται η νέα δέσμη μέτρων για το φθινόπωρο, όπου συμπεριλαμβάνεται η παράταση της δυνατότητας αναστολών συμβάσεων εργασίας για Οκτώβριο

Εξετάζεται και νέα βελτιωτική παρέμβαση με ακόμη μεγαλύτερη επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών.

και για Νοέμβριο σε επιχειρήσεις εστίασης, τουρισμού, πολιτισμού και αθλητισμού ή άλλων κλάδων που θεωρούνται πληττόμενοι βάσει ΚΑΔ, καθώς και η παράταση του προγράμματος «Συν-Εργασία», ώστε η επιδότηση μισθού και εισφορών για εργαζομένους που μπαίνουν σε μειωμένα ωράρια να ισχύσει έως το τέλος του έτους. Καθώς μάλιστα, τελικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε για τη χώρα μας ποσό υψηλότερο από το αρχικώς αναμενόμενο, δίνεται η δυνατότητα με χαμηλό δημοσιονομικό κόστος, εκτός από την επέκταση του προγράμματος –που μέχρι σήμερα δεν προσείλκυσε το ενδιαφέρον που

Το μέτρο παράτασης της δυνατότητας αναστολών συμβάσεων εργασίας για Οκτώβριο και για Νοέμβριο θα ισχύσει για τις επιχειρήσεις εστίασης, τουρισμού, αθλητισμού ή για άλλους κλάδους που θεωρούνται πληττόμενοι βάσει ΚΑΔ.

αναμενόταν–, να υπάρξει και νέα βελτιωτική παρέμβαση, με ακόμη μεγαλύτερη επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών. Κάτι, που θα αποφασιστεί μετά τη λήξη του ισχύοντος προγράμματος, στις 15 Οκτωβρίου.

Επιδόματα ανεργίας

Στο ίδιο πλαίσιο, του φθινοπωρινού πακέτου στήριξης, εξετάζεται και η διμηννη παράταση, δηλαδή για Αύγουστο και Σεπτέμβριο, των επιδομάτων ανεργίας τόσο για βραχυχρόνιους όσο και μακροχρόνια ανέργους. Να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τον υπουργό Εργασίας Γιάννη Βρούτση, ήδη για τη στή-

ριξη των εργαζομένων, των ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, καθώς και των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την πανδημία, από τον Μάρτιο έως και σήμερα έχουν καταβληθεί κεφάλαια ύψους 1.569.589.168 ευρώ, τα οποία αφορούν αποζημιώσεις ειδικού σκοπού αλλά και την κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών. Κι όπως προκύπτει από το υπουργείο Οικονομικών, με το δάνειο ύψους 2,7 δισ. ευρώ που εγκρίθηκε –αναμενεται η τελική απόφαση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο– θα καλυφθούν τα μέτρα αυτά, καθώς και η συνέχισή τους τους επόμενους μήνες.

Αναλυτικά, τα μέτρα περιλαμβάνουν την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε προσωρινή αναστολή, την κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών των εποχικά εργαζομένων και την υλοποίηση του προγράμματος «Συν-Εργασία». Η εκταμίευση των χρημάτων θα πραγματοποιηθεί σε δόσεις και θα ξεκινήσει τον Σεπτέμβριο.

Να σημειωθεί ότι πρόσφατα, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου, δόθηκε η δυνατότητα αναστολών συμβάσεων κατά τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο σε επιχει-

ρήσεις επισιτισμού, πολιτισμού, αθλητισμού καθώς και σε κάθε άλλο κλάδο που πλήττεται σημαντικά βάσει ΚΑΔ. Στο τραπέζι είναι τώρα νέα παράταση, ώστε οι αναστολές να φτάσουν πιθανότατα έως και τον Νοέμβριο.

Αντιμέτωπη με μια ενδεχόμενη αποτυχία του μηχανισμού που θεσμοθετήθηκε ως το βασικό όπλο ανάσχεσης των απολύσεων και της ανεργίας, η κυβέρνηση προχώρησε ήδη σε βελτιωτικές διατάξεις, βάσει των οποίων πλέον επιδοτούνται στο 100% οι εισφορές –εργοδότην και εργαζομένων– για τον χρόνο εργασίας που χάνεται από 1/7 έως 15/10, ενώ δυνατότητα εντάξης στον μηχανισμό έχουν και οι εποχικοί εργαζόμενοι. Να σημειωθεί ότι τον Ιούνιο εντάχθηκαν στον μηχανισμό μόλις 3.400 επιχειρήσεις και 32.000 εργαζόμενοι, ενώ τον Ιούλιο 5.501 επιχειρήσεις και 48.507 εργαζόμενοι.

Τουριστικές επιχειρήσεις

Στο νέο «πακέτο» εξετάζεται η επέκταση του προγράμματος έως το τέλος του έτους, ενώ έντονες είναι οι πιέσεις από την πλευρά των εργοδοτικών οργανώσεων για νέα, μεγαλύτερη κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών. Είναι χαρακτηριστικό το αίτημα του ΣΕΤΕ για επέκταση του «Συν-Εργασία» έως τον Μάρτιο του 2021, καθώς και για επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο των τουριστικών επιχειρήσεων.

Ηδη, η κάλυψη του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών στο 100% (και όχι μόνο για το διάστημα που ο εργαζόμενος δεν απασχολείται) ισχύει στις εποχικές επιχειρήσεις που είχαν το 50% του τζίρου του 2019 εντός του 3ου τριμήνου Ιουλίου - Σεπτεμβρίου, για το διάστημα από 1/7 έως 30/9.

Τονωτική ένεση 2,73 δισ. από το πρόγραμμα SURE

Του ανταποκριτή μας στις ΒΥΣΕΛΛΕΣ
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ποσό 2,73 δισ. ευρώ προτείνεται να λάβει η Ελλάδα από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα SURE για τη στήριξη της απασχόλησης. Σύμφωνα με ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εισηγείται στο Συμβούλιο τη χορήγηση 81,4 δισ. ευρώ σε 15 κράτη-μέλη μέσω χαμηλότοκων δανείων (ο συνολικός φάκελος του SURE φτάνει τα 100 δισ. ευρώ, τα οποία θα είναι διαθέσιμα έως το τέλος του 2022). Τα δάνεια θα δοθούν σε δόσεις.

5 κατηγορίες δαπανών

Η Ελλάδα απευθύνθηκε στην Επιτροπή για στήριξη μέσω του SURE στις 6 Αυγούστου, εστιάζοντας σε πέντε κατηγορίες δαπανών για τη στήριξη της απασχόλησης και του εισοδήματος των εργαζομένων, οι οποίες αφορούν:

- Την ειδική αποζημίωση για υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα των οποίων οι συμβάσεις αναστάλησαν λόγω της κρίσης.

- Το κόστος των ασφαλιστικών υποχρεώσεων τους κατά τη διάρκεια της αναστολής των συμβάσεων.

- Το επίδομα για τους αυτοαπασχολούμενους.

- Το πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης εργασίας «Συν-Εργασία».

- Την κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων των εργοδότην για εποχικούς εργαζομένους στον τομέα των υπηρεσιών. Υπενθυμίζεται ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα καλύπτει αναδρομικά δαπάνες σχετικές με τη στήριξη της απασχόλησης που έχουν γίνει από 1.1.2020.

Σε γραπτή δήλωσή της η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φοντερ Λάιεν σημείωσε: «Το SURE αποτελεί σαφή ένδειξη της αλληλεγγύης μας απέναντι στην άνευ προηγουμένου κρίση. Η Ευρώπη τηρεί τις δεσμεύσεις της για την προστασία των πολιτών της». Από την πλευρά του, μέσω Twitter, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς χαρακτήρισε την Ελλάδα έναν από «τους κερδοσυνεργούς του προγράμματος».

Ωστόσο, για την έγκριση των προτάσεων της Κομισιόν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγκαία προϋπόθεση είναι η παροχή εγγυήσεων από όλα τα κράτη-μέλη, διαδικασία που δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Όπως ανέφερε χθες στο τακτικό briefing η αρμόδια εκπρόσωπος της Επιτροπής, οι διαδικασίες έγκρισης των εθνικών εγγυήσεων διαφέρουν από χώρα σε χώρα και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αναγκαία η συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων. Παρ' όλα αυτά, πρόβλεψε ότι «θα έχουμε πολύ σύντομα» την ολοκλήρωση των διαδικασιών και στα λίγα κράτη-μέλη όπου ακόμα εκκρεμούν.

Η Επιτροπή θα στηριχθεί στις εθνικές εγγυήσεις, συνολικού ύψους

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρότεινε να δοθούν συνολικά 81,4 δισ. ευρώ σε 15 κράτη-μέλη μέσω χαμηλότοκων δανείων.

25 δισ. ευρώ, σε συνδυασμό με τον επιπλέον προϋπολογισμό της Ένωσης, για να δανειστεί με ευνοϊκούς όρους από τις αγορές. Στη συνέχεια θα δανείσει τους πόρους αυτούς με αντιστοίχους ευνοϊκούς όρους στα κράτη-μέλη, σε 15ετή δάνεια (κατά μέσον όρο), τα ακριβή επιτόκια των οποίων θα εξαρτηθούν από τις συνθήκες στις αγορές κατά τη συγκυρία που θα κορυφωθούν.

Οι πιο «κερδοσυνεργές»

Οι δύο χώρες που θα λάβουν τη μερίδα του λέοντος των κονδυλίων του SURE είναι η Ιταλία (27,4 δισ. ευρώ) και η Ισπανία (21,3 δισ. ευρώ). Μεταξύ των 15 χωρών, η Ελλάδα βρίσκεται στην έκτη θέση όσον αφορά το μέγεθος του πακέτου που θα λάβει (πίσω επίσης από τη Ρουμανία, το Βέλγιο και την Πολωνία). Δύο ακόμα χώρες – η Ουγγαρία και η Πορτογαλία – έχουν καταθέσει προτάσεις για χρηματοδότηση από το SURE, επί των οποίων η Κομισιόν θα αποφανθεί «τις επόμενες ημέρες».

The Island's

Listen on 93.5
or stream at
my.deejay.com.cy

Deejay

ΤΑΣΙΣ ΤΡΥΦΟΝΙΔΕ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

ΑΔΡΙΑΝΗ ΔΕΡΜΑΔΑ

ΓΑΛΗ ΠΑΠΑΧΑΚΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΧΑΚΗ

DJ MARKO

ΤΑΣΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

FIND US ON
 lovefmcyprus
 lovefmcyprus
 lovefmcyprus
 lovefmcyprus

Follow Us
 www.lovefm.com.cy

LOVE FM 100.7

ΑΚΟΥΣ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΑΣ

Ρευστότητα 68,5 εκατ. ευρώ
εξασφάλισε η ΤΕΡΝΑ Ενέργειακή

Ολοκληρώθηκε η αύξηση κεφαλαίου με συμμετοχή θεσμικών επενδυτών

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Με ιδιαίτερη επιτυχία ολοκληρώθηκε η διαδικασία κεφαλαιακής ενίσχυσης της ΤΕΠΝΑ. Ενεργειακά της ομίλου ΓΕΚ ΤΕΠΝΑ, προκειμένου να χρηματοδοτήσει το εξαιρετικής φιλοδοξο επενδυτικό πρόγραμμα της. Η εισπραχθέν ανακούφιωσε χθες την εξασφάλιση εισόδων άνω των 68,5 εκατ. ευρώ, μέσω αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, αξιοποιώντας τη διαδικασία της συλλογής δεσμευτικών προσφορών από θεσμικούς επενδυτές.

Στο πλαίσιο αυτό, στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας πρόκειται να εισέλθουν άμεσα τέσσερις ξένοι επενδυτές εγγνωσμένου κύρους. Πρόκειται για τους ομίλους Anavio Capital Partners LLP, BlackRock Inc, Kayne Anderson Capital Advisors LP και Impaxx Asset Management. Μάλιστα, με εξαίρεση

**Anavio Capital Partners,
BlackRock, Kayne Anderson
Capital Advisors και Impax As-
set Management εισέρχονται
στο μετοχικό κεφάλαιο.**

την BlackRock, οι υπόλοιποι ξένοι επενδυτές τοποθετούνται για πρώτη φορά στην ελληνική αγορά, κάτι που αποτελεί διπλή ψήφο εμπιστοσύνης τόσο για την ΤΕΡΝΑ. Ενεργειακή όσο και για την ελληνική οικονομία.

Με βάση τη σχετική διαδικασία, η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή προχώρησε στη σύλλογή δημοσημεϊκών προσφορών για την κάλυψη των νέων μετοχών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (εκκρεμεί η τυπική έγκριση από την έκτακτη γενική συνέλευση, που έχει συγκαληθεί για την 1η Σεπτεμβρίου). Στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών εκδηλώθηκε μεγαλύτερη ζήτηση από την προσφορά, καθώς το δεσμευτικό ενδιαφέρον απορροφάσε τελικώς συνολικά 6.229.422 μετοχές.

Η εταιρεία φιλοδοξεί να αυξήσει τα εγκατεστημένα έργα ΑΠΕ που διαθέτει σε Ευρώπη και Η-ΠΑ, σε περίπου 2.800 MW, από περίπου 1.938 MW που λειτουργεί, κατασκευάζει ή έχει πλήρως αδειοδοτήσει σήμερα.

αξίας 11 ευρώ εκάστη, ήτοι για ποσό της τάξεως των 68,5 εκατ. ευρώ.

Οι μέτοχοι της προσεχούς γενικής συνέλευσης καλούνται να εγκρίνουν την κατάτμηση του δικαιώματος προτίμησης, ώστε να ολοκληρωθεί η προτεινόμενη ιδιωτική τοποθέτηση σε διεθνείς επενδύσεις. Παράλληλα, όπως ανακοινώθηκε χθες, η εταιρεία δεν προτίθεται να διαθέσει τις

4.293.268 ίδιες μετοχές που έχει αποκτήσει, στο πλαίσιο προγράμματος επαναγοράς μετοχών.

Οι μετοχές αυτές αποτελούν το 3,769% του μετοχικού κεφαλαίου και πρόκειται να ακρωθούν. Έτσι, η αραιώση (dilution) που θα υποστούν οι υφιστάμενοι μετοχοί λόγω της αύξησης δεν θα ξεπερνάει το 1,7%, που είναι σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με

με το οικονομικό όφελος που θα προκύψει για την εταιρεία.

Σε σχετικές δηλώσεις του, ο πρόεδρος του ομίλου ΤΕΠΝΑ Ενεργειακή, Γιώργος Περιστέρης, σημειώνει ότι «τέσσερις σημαντικοί διεθνείς επενδυτές, προσανατολισμένοι σε μεσοακροπρόθεσμες στρατηγικές τοποθετήσεις, εμπιστεύτηκαν τον όμιλό μας και τις προοπτικές του τομέα καθαrás ενέργειας, σε μια ιδιαίτερως κρίσιμη χρονική συγκυρία, και δεσμεύθηκαν να διαθέσουν κεφάλαια συνολικού ύψους άνω των 68,5 εκατ. ευρώ, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση του μεγάλου επενδυτικού μας προγράμματος στην καθαρή ενέργεια και στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών». Ο κ. Περιστέρης συμπλήρωσε επίσης ότι «τα νέα κεφάλαια αναμένεται να δώσουν ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στο συνολικό αναπτυξιακό πρόγραμμα του ομίλου μας, καθώς εστιάζουν τα ίδια κεφάλαια και βελτιστοποιούν την κεφαλαιακή του διάρθρωση, αυξάνοντας τη διασπορά και εμπορευσιμότητα των μετοχών».

Συνολικά, η εταιρεία φιλοδοξεί να αυξήσει τα εγκατεστημένα έργα ΑΠΕ που διαθέτει σε Ευρώπη και ΗΠΑ σε περίπου 2.800 MW, από περίπου 1.938 MW που λειτουργεί, κατασκευάζει ή έχει πλήρως αδειοδοτήσει σήμερα.

Για τον σκοπό αυτό, αλλά και συναφείς επενδύσεις, έχει εκπονηθεί ένα συνολικό πρόγραμμα της τάξεως των 1,5 δις. ευρώ. Μεταξύ άλλων, η εταιρεία θα δρομολογήσει νέα αιολικά πάρκα σε περιοχές όπως η Εύβοια. Υπενθυμίζεται ότι στα μέσα Μαρτίου η ΤΕΠΝΑ Ενεργειακή προχώρησε στην ολοκλήρωση της εξαγοράς της εταιρείας Αιολικών Πάρκων Ρ.Φ. Energy Ομαλίας Α.Ε.. Η εταιρεία συμπεριφονόταν τις οικογένειες Ρεύση και τις FG Europe του κ. Γιώργου Φειδάκη. Στην κατοχή της είναι ένα συγκρότημα 11 αιολικών πάρκων, συνολικής ισχύος 213 MW στην περιοχή της νοτιο-ανατολικής Εύβοιας, εκ των οποίων η εταιρεία σχεδιάζει, σε αυτή τη φάση, να αναπτύξει τα 180 MW.

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Επανεκκίνηση κατά μία έννοια του προγράμματος αποκρατικοποίησης των ενεργειακών εταιρειών αναμένεται από τον Σεπτέμβριο, καθώς η θερμική ραστώνη που ακολουθήθηκε το lockdown του Μαρ-

τιού-Μαΐου δεν ευνόησε τα αρχικά χρονοδιαγράμματα των διαγωνιστικών διαδικασιών που βρίσκονται σε εξέλιξη (ΔΕΠΑ Εμπορίας και ΔΕΠΑ Υποδομών, Υπόγεια Α-

ποθήκη Καβάλας) αλλά και την έναρξη των προγραμματισμένων, όπως η περαιτέρω ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ και η μερική ιδιωτικοποίηση του ΔΕΔΔΗΕ.

Οι υποψήφιοι επενδυτές για τη ΔΕΠΑ Υποδομών και τη ΔΕΠΑ Εμπορίας αναμένουν το άνοιγμα των Virtual Data Room για να αποκτήσουν πρόσβαση σε κρίσιμα

ταιριών και να καταρτίσουν στη συνέχεια τις προσφορές τους. Τα Data Room της ΔΕΠΑ Υποδομών άνοιξαν, σύμφωνα με πληροφορίες, από την περασμένη Παρασκευή, ενώ της ΔΕΠΑ Εμπορίας, που είχαν προγραμματιστεί για

τα μέσα Αυγούστου, μετατίθενται τελικά για τα τέλη του μηνός. Το επενδυτικό ενδιαφέρον και για τις δύο εταιρείες που προέκυψαν από τη διάσπαση της ΔΕΠΑ πα-

ομάμενη ισχυρό. Υπενθυμίζεται ότι στη δεύτερη φάση του διαγωνισμού για τη ΔΕΠΑ Υποδομών έχουν προκριθεί η ιταλική Italgas, η τσεχική EPH, η αυστραλιανή First State Investments, το αμερικανικό fund KKR, το αυστραλιανό fund Macquarie και το κινεζικό private equity fund SincoCEE. Αντίστοιχα, για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας έχουν προκριθεί η κοινοπραξία ΕΑΠΕ - Edison, η κοινοπραξία Motor Oil - ΔΕΗ, η Mytilineos, η ΤΕΡΝΑ, ο όμιλος Κοπελούζου και οι ξένες εταιρείες Shell και MET Group με έδρα την

Οστός κρινόμενες ενδιαφέρει παρατείς βολής μροντος, σ, σπου, και Σεπτέμβ και η δρο ιδιαιτικα αλλά και πολιτικα Περιβάλ την κινε παραιτέ ΑΔΜΗ.

Ελβετία.

Για λόγους διασφάλισης του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου, η πρόσβαση στο VDR της ΔΕΠΑ Εμπορίας θα γίνει σε τρεις φάσεις, με το ΤΑΙΠΕΔ να έχει ταξινομήσει τα σχετικά στοιχεία σε τρεις κατηγορίες.

Η πρώτη αφορά τα «μη ευαίσθητα δεδομένα» (non sensitive data), στα οποία θα υπάρχει σχετικά ελεύθερη πρόσβαση των ενδιαφερομένων.

Η δεύτερη αφορά τα «ευαίσθητα δεδομένα» (sensitive data), στα

Υψηλό ενδιαφέρον
για την υπόγεια αποθή-
κη φυσικού αερίου
στη Καβάλα.

οποία θα έχουν πρόσβαση μόνο οι σύμβουλοι και όχι οι υποψήφιοι επενδυτές, ενώ η τρίτη κατηγορία δεδομένων θα είναι διαθέσιμη στους επενδυτές μόνο με φυσική παρουσία στα γραφεία της ΔΕΠΑ και υπό περιορισμούς.

Υψηλό επενδυτικό ενδιαφέρον καταγράφεται, σύμφωνα με πληροφορίες, και για την υπόγεια αποθήκη φυσικού αερίου στη Νότια Καβάλα.

Ωστόσο το ΤΑΙΠΕΔ, ανταποκρινόμενο σε σχετικά αιτήματα ενδιαφερομένων, αποφάσισε να παρατείνει την ημερομηνία υποβολής μη δεσμευτικού ενδιαφέροντος, που έληξε στις 31 Αυγούστου, κατά ένα μήνα. Μέσα στον Σεπτέμβριο εκάθλου αναμένεται και η δημοσίευση της μερικής ιδιωτικοποίησης του ΔΕΔΔΗΕ αλλά και οι εκ νέου επαφές της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την κινεζική State Grid για την περαιτέρω ιδιωτικοποίηση του ΔΑΜΗΕ.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

[illegible]

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΞΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1814	1,1821	1,1823
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4423	7,4419	7,4436
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8995	0,9008	0,9011
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,3525	10,3661	10,3700
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	125,67	125,95	125,99
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0752	1,0748	1,0754
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,5688	10,6127	10,6215
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5597	1,5614	1,5618
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6472	1,6473	1,6478

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΞΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8371	0,8397
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	351,99	352,18
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4457	0,4458
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,8086	1,8106
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,6184	1,6191
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,1640	9,1656
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	163,050	163,350
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	18,7395	18,8168
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,9036	0,9029
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	1485,094	1488,893
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	8,7509	8,7568
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ, ΑΡΑΒ, ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,3427	4,3443
PANT ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,8929	19,9044
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,3053	4,3074
ΡΙΑΛ OMAN	0,4552	0,4554
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,4344	4,4352
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,0198	4,0217
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	26,187	26,197

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1578
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9112
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4442
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,2415

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	372,39
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	372,39
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	372,39
ΠΩΛΗΣΗ	448,92

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	629,34	-0,51	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.781.421	25,71%
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	1960,32	-0,15	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	5.271.605	19,98%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2079,51	-0,57	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.160.707	15,77%
FTSE MME	0,00	0,00	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.994.937	7,56%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2864,10	-0,70	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.323.730	5,02%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7850,53	-0,34	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.205.226	4,57%
FTSE Πρώτων Υλών	3784,26	-2,00	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	946.093	3,59%
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1251,72	2,85	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	894.314	3,39%
FTSE Τεχνολογίας	768,65	-0,58	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	674.699	2,56%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3744,21	0,14	ΥΔΡΕΥΣΗ	549.908	2,08%
FTSE Τραπεζών	325,18	-0,16	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	435.440	1,65%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	246,12	-0,15	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	393.092	1,49%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8342,88	-3,59	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	243.768	0,92%
FTSE Υγείας	433,22	-0,07	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	217.215	0,82%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3391,40	-0,28	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	171.850	0,65%
FTSE Χημικών	0,00	0,00	ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	164.102	0,62%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	621,69	-0,13	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	152.918	0,58%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1508,75	-0,33	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	109.873	0,42%
FTSE Χ.Α. MidCap	830,89	-0,33	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	102.753	0,39%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	381,00	-0,77	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΙΣ	84.674	0,32%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	500.510	1,90%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	26.378.834	

▲ 39

▼ 56

➡ 13

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΧΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7,935	3,05%	Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	22,260 -3,64%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3,822	1,11%	ΟΛΘ (ΚΟ)	21,100 -2,76%
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	3,920	1,03%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	0,495 -2,56%
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	2,515	1,00%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	11,300 -2,25%
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,051	0,99%	ΝΙΟΗΑLCO SA/NV (ΚΑ)	2,250 -2,17%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,434	0,99%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,565 -2,08%
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,490	0,87%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,220 -2,01%
ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	13,280	0,76%	ΟΛΠ (ΚΟ)	15,900 -1,97%
ΠΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	1,934	0,73%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	3,490 -1,97%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,135	0,67%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,355 -1,81%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.781.421,42	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)		0,37%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.144.986,82	ΑΛΡΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)		0,23%
JUMBO (ΚΟ)	1.994.937,04	ΟΠΑΠ (ΚΟ)		0,16%
ΑΛΡΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	1.858.845,14	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)		0,14%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1.768.325,17	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,13%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.205.225,70	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)		0,13%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.095.617,87	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)		0,13%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	927.282,01	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)		0,12%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	894.314,15	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)		0,11%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	693.666,88	ΟΤΕ (ΚΟ)		0,11%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
43.999,20 (έκατ. ευρώ)	26.377,74 (χιλ. ευρώ)	13.466,86 (χιλ. τεμάχια)
-0,84% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	32,43% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	15,27% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	157	827	3.122
FTSE/Χ.Α. Large Cap	157	827	3.122
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	989	10.646	266.117
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	20	146	2.786
ΑΛΡΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	184	4.027	88.077
ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	0
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	2	139
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	2.070
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	12	120	9.756
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	43	887	36.519
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7	8	86
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	9	25	52
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	19	42	3.455
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	4	7	1.462
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	8	28	1.472
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1	1	982
JUMBO (ΚΟ)	71	205	411
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	30	105	2.142
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	6	210	44.849
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	5	11	634
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	140	304	5.691
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	138	2.651	34.440
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	60	364	2.677
ΟΤΕ (ΚΟ)	18	53	1.862
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	2	354
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	75	863	11.704
ΔΕΗ (ΚΟ)	53	335	8.519
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	57	170	2.187
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	15	45	1.651
ΝΙΟΗΑLCO SA/NV (ΚΑ)	10	35	2.140
Δικαιώματα σε Δείκτες	8	89	925
FTSE/Χ.Α. Large Cap	8	89	925
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	811
ΑΛΡΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	0	0	100
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	460
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	50
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	102
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	14
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	85
Συνολική Δραστηριότητα	1.154	11.562	270.975

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 25 Αυγούστου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD						0,5800	0,5940		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,5010	0,5100	0,5073	-0,2250	6,719	0,5030	0,5100	0,5030	-0,98
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3580	0,3700	0,3661	1,0050	800	0,3600	0,3700	0,3700	3,93
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0685	0,0765	0,0712	-0,0750	300	0,0685	0,0765	0,0765	0,66
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0200	1,0200	1,0200	0,0000	130	1,0000	1,0200	1,0200	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3200	1,3400	1,3290	0,9020	2,217	1,2800	1,3400	1,3400	1,52
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0365	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0415		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0410	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2880	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,0860	0,0860	0,0860	-0,9010	4,445	0,0860	0,1040	0,0860	-9,47
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,0000	0,2260		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΒΟΔΕΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ *						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1000	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0175	0,0200		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0900		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0515	0,0515	0,0515	-0,5500	200	0,0515	0,0615	0,0515	-9,65
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5600	0,6600		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	0,8000	0,8200	0,8069	-3,6080	2,000	0,8050	0,8700	0,8000	-4,19
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0225	0,0275		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0590	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,8800	0,9300		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2700	0,2700	0,2700	-0,8000	10,865	0,2880	0,2800	0,2700	-2,88
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	1,8800	1,9000	1,8904	-1,1610	3,850	1,8600	1,9200	1,8800	-1,05
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)						1,2000	1,2400		
ΜΠΣ	ΜΠΛΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,5100	0,5600		
ΦΡΟΥ	AKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2860	0,2860	0,2860	0,2000	5,000	0,2800	0,2860	0,2860	0,70
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0720	0,0800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2100		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0460	0,0460	0,0460	-0,5000	1,000	0,0460	0,0520	0,0460	-9,80
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,2140	0,2580		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8600	0,8600	0,8600	1,4150	200	0,8400	0,8600	0,8600	2,38
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΑΔΕΠ	ΑΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,1100		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0180	0,0000		
ΙΞΕΠ	ΙΧΥΣΤ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΛΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1400		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0005	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΣΣ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,0770	0,0830		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0050	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						49,0000	51,0000		
ΙΝΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο)						0,0000	0,0000		

Ολυμπιακοί με ρεκόρ εκπτώσεων

Το εφιαλτικό σενάριο της ακύρωσης των Αγώνων για το Τόκιο και η διοργάνωση χωρίς θεατές(;)

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

«Τα περισσότερα από αυτά που θα γίνουν στο μέλλον είναι ίδια με αυτά που έχουν γίνει», αναφέρει ο Αριστοτέλης στα «Ηθικά Νικομάχεια», αλλά, τουλάχιστον, στην περίπτωση των Ολυμπιακών και των Παραολυμπιακών Αγώνων του Τόκιο, αυτό δεν ισχύει. Εφόσον το 2021 διεξαχθούν οι διοργανώσεις, δεν θα μοιάζουν με καμία από αυτές που έχουν γίνει. Η θανατηφόρος πανδημία, που προκαλεί κοινωνικούς και ταξιδιωτικούς κλυδωνισμούς, είναι αυτή που θα έχει τον πρώτο ρόλο και θα θέσει τους δικούς της όρους σε αυτό που μέχρι πρόσφατα αποτελούσε μια παγκόσμια αθλητική γιορτή.

Η διεξαγωγή των Αγώνων του Τόκιο δείχνει ότι αποτελεί ένα προσωπικό στοίχημα τόσο του προέδρου της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπαχ όσο και της Οργανωτικής Επιτροπής «Τόκιο 2020». Για

Η ιαπωνική πρωτεύουσα προσπαθεί να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που επιβάλλει ο κορωνοϊός.

να κερδίσουν το στοίχημα, είναι έτοιμοι να προβούν σε κάθε λογής... έκπτωση. Αγώνες στην απλούστερη μορφή τους, αγώνες με ελάχιστους ή και χωρίς θεατές, αγώνες όπου οι έλεγχοι για COVID-19 θα ξεπερνούν αυτούς του αντιντόпинγκ, αγώνες με αποστάσεις... Στο τραπέζι των συζητήσεων έχουν μπει όλα τα σενάρια, καθώς η ακύρωση της διοργάνωσης θα αποτελέσει τρέλα στο οικονομικό πλήγμα και για τις δύο πλευρές. Η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων με ελάχιστους θεατές αποτελούσε απευκαίτο σενάριο τόσο για τους διοργανωτές όσο και για τη ΔΟΕ. Η οικονομική καταστροφή μπορεί να είναι μεγάλη, αλλά απ' ό,τι φαίνεται θα είναι μεγαλύτερη εάν δεν πραγματοποιηθεί η διοργάνωση. Οι Ιάπωνες αξιωματούχοι αποκάλυψαν ότι εξετάζεται το σενάριο των άδειων σταδίων γιατί, όπως είπαν, «πρέπει να μάθουμε να ζούμε με τον κορωνοϊό. Έτσι, πρέπει να προετοιμαστούμε για το γεγονός να διοργανώσουμε τους Αγώνες χωρίς παρουσία πολλών θεατών».

Στις 23 Ιουλίου το Τόκιο θα υποδεχόταν με την τελετή έναρξης τους 32ους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες. Ωστόσο, το ρολόι της αντίστροφης μέτρησης ρυθμίστηκε ξανά από την αρχή, με στόχο την 23η Ιουλίου του 2021.

Οι «Αθάνατοι» της ΔΟΕ αλλά και οι διοργανωτές δείχνουν να έχουν συνειδητοποιήσει ότι η διεξαγωγή Αγώνων με ελάχιστους θεατές στις κερκίδες μοιάζει με αναγκαστικό κακό. «Με περιορισμένο αριθμό θεατών θα μπορούσε να αποφευχθεί η εξάπλωση της λοίμωξης. Πρέπει να δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον όπου οι άνθρωποι θα αισθάνονται ασφαλείς», τόνισε σε συνέντευξη στο BBC Sports ο Τσσίρο Μούτο, επικεφαλής του «Τόκιο 2020», και αποκάλυψε ότι ο στόχος όλων των εμπλεκόμενων είναι να διεξαχθούν οι Ολυμπιακοί είτε έχει βρεθεί το εμβόλιο είτε χωρίς αυτό. Και ο πρόεδρος της ΔΟΕ Τόμας Μπαχ δείχνει να έχει αποδεχθεί το γεγονός των ελάχιστων θεατών, καθώς, όπως δήλωσε ο Ιάπωνας αξιωματούχος, ο Γερμανός Ολυμπιονίκης εξετάζει τη λύση των λίγων θεατών με κοινωνικές αποστάσεις. Η Οργανωτική Επιτροπή του Τόκιο κατάφερε να εξασφαλίσει ότι θα έχει στη διάθεσή της και τις 42 εγκαταστάσεις όπου, εάν δεν είχε κάνει την εμφάνισή

της η πανδημία, αυτές τις ημέρες θα διεξάγονταν οι 32οι Ολυμπιακοί. Κατάφερε να συνάψει συμφωνίες με τους νέους ιδιοκτήτες τους ώστε μέχρι και το φθινόπωρο του 2021 να παραμείνουν στη διάθεσή της οι χώροι που θα χρησιμοποιηθούν για το Ολυμπιακό Χωριό, το Διεθνές Κέντρο Τηλεόρασης, το Κέντρο Τύπου κ.λπ. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις είναι, όπως αναμενόταν, όλες έτοιμες και σε κάποιες από αυτές, ήδη, προπονούνται κορυφαίοι Ιάπωνες αθλητές, ενώ αναμένεται να μπει σε λειτουργία η χρήση των χώρων και αθλούμενοι. Το αγωνιστικό πρόγραμμα του 2021 θα παραμείνει το ίδιο με αυτό που είχε αρχικά σχεδιαστεί.

Το κόστος
Οι Ολυμπιακοί Αγώνες «Τόκιο 2020» θα κόστιζαν στους Ιάπωνες φορολογούμενους, σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις, 10,5 δισ. ευρώ, ενώ οι ανεπισημες διπλασιάζουν το ποσό. Η κατά ένα χρόνο αναβολή αναμέ-

νεται να αυξήσει το κόστος. Για να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο αυτό το ενδεχόμενο, συζητείται η περικοπή 200 εκδηλώσεων, δαπανών κ.λπ. προκειμένου να εξοικονομηθούν χρήματα. «Δεν θα υιοθετηθούν όλες οι προτάσεις. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι δεν θα επηρεαστούν οι αθλητές», δήλωσε στο Reuters ο Τζόν Κόατς, αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και πρόεδρος της Επιτροπής Συντονισμού των Αγώνων του Τόκιο.

Ο νέος κορωνοϊός έβαλε στο τραπέζι της ΔΟΕ σενάρια για μείωση της πολυπλοκότητας της κορυφαίας αθλητικής γιορτής, τα οποία θα έχουν ως αποτέλεσμα και τη μείωση του κόστους. Αυτές οι σκέψεις, εφόσον υλοποιηθούν με επιτυχία, ενδέχεται να υιοθετηθούν και να χρησιμοποιηθούν και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του μέλλοντος. Εξάλλου, όπως έχει πει ο Ισοκράτης, «μπν κοροϊδίες καμία συμφορά, γιατί η τύχη είναι κοινή για όλους και το μέλλον άγνωστο».

Η νέα γενιά του ελληνικού στίβου

«Οι πρωταθλητές δεν γίνονται στα γυμναστήρια. Γίνονται από κάτι που έχουν μέσα τους, μία επιθυμία, ένα όραμα, ένα όνειρο», έχει πει ο Μοχάμεντ Αλι και είναι σα να περιγράφει τη νέα γενιά του ελληνικού στίβου, και ειδικά τους αθλητές που προέρχονται από τον Κένταυρο της Νέας Καλλικράτειας. Εναν σύλλογο όπου ο προπονητής-οικοδόμος Γιώργος Μπιστοκαριώβ «κτίζει» το μέλλον του αθλήματος σε ένα χωράφι μαθαίνοντας στους αθλητές του να διεκδικούν τα όνειρά τους. Και, παρά τα προβλήματα της πανδημίας, οι νεαροί πρωταθλητές πρωταγωνίστησαν στα πρόσφατα πανελλήνια πρωταθλήματα με επιδόσεις παγκοσμίου επιπέδου και πανελλήνια ρεκόρ. «Είμαι ευχαριστημένη από τις επιδόσεις μου. Είμαι σε μία ομάδα όπου ο ένας τραβάει τον άλλον. Σε λίγο όμως οι βολές μας θα είναι μεγαλύτερες από το προπονητήριό μας. Αριστερά είναι γκρεμός, δεξιά σπίτι. Είναι εύκολο να συμβεί κάποιο ατύχημα. Προπονούμεστε στα χώματα και όταν μπαίνουμε στους αγώνες σε ταρτάν η αίσθηση είναι διαφορετική», λέει στην «Κ» η Ελίνα Τζένγκο, κάτοχος του παγκοσμίου ρεκόρ νεανίδων στον ακοντισμό.

«Σε λίγο όμως οι βολές μας θα είναι μεγαλύτερες από το προπονητήριό μας», αναφέρει στην «Κ» η Ελίνα Τζένγκο, κάτοχος του παγκοσμίου ρεκόρ νεανίδων στον ακοντισμό.

τομικά αθλήματα. Συνεχώς υπάρχει παραγωγή σε καλούς αθλητές αλλά δεν έχουμε κορυφούς. Δεν υπάρχει υποστήριξη. Ακόμα και ο δήμος της περιοχής είναι αδιάφορος. Είμαστε όμως αισιόδοξοι», τονίζει ο 24χρονος. «Μπορεί να μην προπονούμεστε σε καλές συνθήκες αλλά πού θα πάει, θα μπει το «δύο» μπροστά από τις επιδόσεις μου. Τα 19 μέτρα τα έχω... οργώσει», μας λέει γελώντας ο 21χρονος Οδυσσεύς, ο οποίος στο πρόσφατο πανελλήνιο έστειλε τη σφαίρα στα 19,13 μ.

Η Σοφία Κεσσίδη από τη μία μετράει... μέτρα πρωταθλητισμού στη δισκοβολία και από την άλλη τα μόρια για να μπει στην ιατρική. Πρωταθλητισμός στο χωράφι του συλλόγου, πρωταθλητισμός και στο σχολείο. Το 2018 ήταν 6η στους Ολυμπιακούς Νέων αλλά ένας τραυματισμός την άφησε εκτός αγώνων. Με ένα μήνα προπόνηση, η 18χρονη ανέβηκε στην 3η θέση του βάθρου στο πανελλήνιο πρωτάθλημα γυναικών. «Θα ήθελα να σας πω ότι η γενιά μας αποτελείται από πολύ ταλέντο. Δεν αναφέρομαι μόνο στον σύλλογό μου. Υπάρχουν παιδιά αξιόλογα που μπορούν να πρωταγωνιστήσουν στον αθλητισμό και όχι μόνο. Πρέπει όμως να μας στηρίξουν. Εάν συμβεί αυτό, να είμαστε έτοιμοι να δείτε πολλά από εμάς. Τα όνειρα δεν σταματάνε ποτέ», τόνισε η νεαρή δισκοβόλος.

PRESSING

Λούης Νικολάου | Αντρέας Βιοβάρης

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
14:00 - 16:00

Listen Live
Radio Live
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

Σάββας Κουσιάρης

ΣΑΒΒΑΤΟ & ΚΥΡΙΑΚΗ
17:30 - 23:30

Listen Live
Radio Live
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η πανδημία επιβάλλει επανεξέταση προθέσεων

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝ**

«Οι δυστυχίες, στην πραγματικότητα, είναι μια κοινή υπόθεση, αλλά δύσκολα τις πιστεύει κανείς όταν του πέσουν στο κεφάλι. Υπήρξαν στον κόσμο τόσες πανούκλες όσοι και οι πόλεμοι. Και παρ' όλα αυτά, οι πανούκλες και οι πόλεμοι πάντα βρίσκουν τους ανθρώπους το ίδιο απροετοίμαστους», γράφει ο Αλμπέρ Καμύ («Πανούκλα»).

Ούτε οι επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού μοιράστηκαν ακριβοδίκαια. Η γεωργία και η μεταποίηση είχαν τις μικρότερες, καθώς η πώση των εσόδων είναι περιορισμένη. Μικρές επίσης ήταν οι αρνητικές επιπτώσεις στις κατασκευές, στις επιστημονικές τεχνικές δραστηριότητες και φυσικά ελάχιστα σε ό,τι αφορά υγεία και μέριμνα. Επλήγησαν περισσότερο τα ξενοδοχεία και ευρύτερα ο τουρισμός, η εστίαση, η διασκέδαση, οι τέχνες. Η ευχάριστη όψη της ζωής.

Στο πρώτο εξάμηνο, η καταστροφή στο σύνολο της οικονομίας, δεν φαίνεται ανεξέλεγκτη. Η πώση τζιρου των δραστηριοτήτων είναι 14,9% έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019. Αν πάρουμε όμως το κρίσιμο δίμηνο Μαΐου - Ιουνίου, οι εταιρείες (με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα) έχασαν το 21,6% του κύκλου εργασιών τους.

Το δεύτερο τρίμηνο, οπότε άρχισε η χαλάρωση των μέτρων αποκλεισμού, ο τζίρος στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων μειώθηκε 25,1% σε 58,9 δισ. από 78,8 δισ. που ήταν το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019. Η αντίστοιχη πώση τζιρου σε εταιρείες ήταν μικρότερη, 16,4%, με τον κύκλο εργασιών να φθάνει τα 18,6 δισ. έναντι 22,2 δισ. το β' τρίμηνο του 2019.

Αν εξετάσουμε στοιχεία της Στατιστικής Αρχής για τις εταιρείες που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας, έχασαν τουλάχιστον το μισό του τζιρου τους. Τα ξενοδοχεία σχεδόν δεν είχαν έσοδα, ενώ μεγάλη μείωση είχαν η εστίαση, οι αθλητικές δραστηριότητες, η οργάνωση κοινωνικών εκδηλώσεων. Η πανδημία είναι οριακό γεγονός που καθορίζει τις εξελίξεις για διάστημα μεγαλύτερο από όσο νομίζουμε ή ελπίζουμε. «Η δυστυχία δεν είναι στα μέτρα του ανθρώπου, επομένως λέμε ότι η δυστυχία δεν είναι πραγματική, είναι ένα κακό όνειρο που θα περάσει. Αλλά δεν περνάει πάντα και από κακό όνειρο σε κακό όνειρο, είναι οι άνθρωποι που περνάνε και πρώτα πρώτα οι ανθρωπιστές, γιατί δεν πήραν τις προφυλάξεις τους» (Αλ. Καμύ).

Ζούμε καιρούς που χρειάζονται βαθύτερη σκέψη. Πολλοί πρέπει να ανακαλύψουν ή να επανεφεύρουν τις προθέσεις τους. Να επαναπροσδιορίσουν τις επιδιώξεις τους καθώς πιθανότατα οι προηγούμενες έχασαν τον λόγο ύπαρξης, όταν ήταν παρασυρμένοι στην έντονη καθημερινότητα που η πανδημία, αιφνιδιαστικά, διέλυσε.

Οι εταιρείες, όχι μόνον οι μεγάλες όπως νομίζουμε, αλλά και μικρότερες, χρειάζονται ευρύτερο όραμα που επεκτείνεται πολύ πέραν από το σημερινό πρόβλημα, που θα εμπνέει όσους έρχονται σε επαφή μαζί τους με κάποιο υπόδειγμα εμπιστοσύνης για το μέλλον. Ο προοδιστικός με σαφήνεια των προθέσεων για μια επικείμενη δεν είναι η αυτονόητη αποστολή της, δεν εξαντλείται στην επιδίωξη κερδοφορίας ούτε πρέπει να περιορίζεται από την οπτική των υπαλλήλων ή των πελατών. Σήμερα πολλές εταιρείες πρέπει να «ανακαλύψουν» τον πραγματικό λόγο για τον οποίο υπάρχουν, για τον οποίο διεκδικούν την εμπιστοσύνη, την αποδοχή ακόμα και τον θαυμασμό. Αλλιώς δεν θα έχουν τίποτε από όλα αυτά.

Αμελητέα κέρδη παρουσίασε το ΧΑΚ

Αμελητέα κέρδη παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, εν μέσω πενιχρού επενδυτικού ενδιαφέροντος. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 45,90 μονάδες, παρουσιάζοντας κέρδη 0,02%, ενώ ο δείκτης FTSE/CySE 20, κατέγραψε άνοδο 0,07% κλείνοντας στις 27,03 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών περιορίστηκε στις €20.667. Μοιραζόμενη εικόνα παρουσίασαν οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες. Σημαντικά κέρδη, σε ποσοστό 3,02%, παρουσίασε ο τομέας των Επενδυτικών Εταιρειών, ενώ η Κύρια Αγορά κινήθηκε ανοδικά με κέρδη 0,64%.

Αντίθετα τα Ξενοδοχεία έκλεισαν με ζημιές 0,85% και η Εναλλακτική Αγορά με -0,76%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €7.278 (πώση 1,05% - τιμή κλεισίματος €1,88). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €3.408 (πώση 0,98% - τιμή κλεισίματος €0,50), της Atlantic Insurance Company με €2.946 (άνοδος 1,52% - τιμή κλεισίματος €1,34), της The Cyprus Cement Public Company με €2.933 (πώση 2,88% - τιμή κλεισίματος €0,27) και της Salamis Tours (Holdings) με €1.613 (πώση 4,19% - τιμή κλεισίματος €0,80).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, πέντε κινήθηκαν ανοδικά, επτά πτωτικά και μία παρέμεινε αμετάβλητη. Οι συναλλαγές περιορίστηκαν σε 41.

Η παροχή κρατικής ρευστότητας απογείωσε τα χρηματιστήρια

Τα μέτρα στήριξης οδήγησαν τις διεθνείς αγορές σε επίπεδα-ρεκόρ

Η αρχή έγινε στις ΗΠΑ και στη συνέχεια ακολούθησαν τα ασιατικά χρηματιστήρια. Στη Νέα Υόρκη ο δείκτης Nasdaq κατέρριπτε το ένα ρεκόρ μετά το άλλο. Ιστορικά ρεκόρ κατέγραψε αυτή την εβδομάδα και ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης S&P. Στην Ιαπωνία ο Nikkei βρίσκεται σε υψηλό επταμήνιο. Και όλα αυτά, σε μια περίοδο κατά την οποία το δεύτερο κύμα της πανδημίας βρίσκεται προ των πυλών και τα δυσσιώνα σενάρια για το μέλλον της διεθνούς οικονομίας επανέρχονται.

«Κοιτάμε προς το μέλλον», σχολίασε στη γερμανική εφημερίδα Deutsche Welle ο Αντρέας Λίπκοφ, αναλυτής της τράπεζας Comdirect, προσπαθώντας να εξηγήσει την εν λόγω αντίφαση. «Ο κόσμος θεωρεί ότι ήδη έχουμε αφήσει πίσω μας τις χειρότερες επιπτώσεις της πανδημίας», συμπλήρωσε ο ίδιος. Συγκεκριμένα στη Γερμανία, οι επενδυτές

Η πρωτοφανής διοχέτευση «ξεστού» χρήματος στην οικονομία, σε συνδυασμό με τα μηδενικά επιτόκια, τροφοδοτεί το χρηματιστηριακό ράλι.

φαίνονται περισσότερο επιφυλακτικοί. Παρ' όλα αυτά, ο δείκτης DAX της Φρανκφούρτης δεν απέχει πολύ από το ψυχολογικό όριο των 13.000 μονάδων. Ως αποτέλεσμα, έχει ουσιαστικά αναπληρώσει τις απώλειες που κατέγραψε από την επέλαση της πανδημίας.

Εκτός αυτού, πολλοί σκοπεύουν να συνεχίσουν να επενδύουν στο χρηματιστήριο, διότι αναμένουν πως οι κυβερνήσεις και οι κεντρικές τρά-

Με δεδομένο τον τεράστιο οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας, πολλοί είναι οι αναλυτές που προειδοποιούν ότι η νέα «φρούσκα» στα διεθνή χρηματιστήρια δεν θα αργήσει να σκάσει και τότε οι συνέπειες θα είναι απρόβλεπτες.

πεζές θα επέμβουν ξανά στην οικονομία ώστε να μετριάσουν τον αντίκτυπο του κορωνοϊού, όπως δηλαδή συνέβη και με την επέλαση της πανδημίας. «Αυτή τη στιγμή η ευφορία στις διεθνείς αγορές σπριζείται κυρίως στα πακέτα στήριξης που έχουν εξαγγείλει οι πολιτικοί, τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ», επισήμανε στην Deutsche Welle ο Λίπκοφ. Ενδεικτικά, η γερμανική κυβέρνηση έχει ανοίξει πιστωτική γραμμή εκα-

τοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, σε μια προσπάθεια να σπριζεί τις επενδύσεις και την κατανάλωση μέσω της προσωρινής μείωσης του ΦΠΑ. Οι επιχειρήσεις διευκολύνονται με επιχορηγήσεις, δάνεια ή κρατικές εγγυήσεις. Οι δήμοι και οι κοινότητες απολαμβάνουν φοροαπαλλαγές ή δέχονται έκτακτη οικονομική βοήθεια.

Στις ΗΠΑ η ανοδική πορεία των χρηματιστηρίων οφείλεται παράλληλα και στην προσδοκία των επεν-

δυτών για διοχέτευση νέου πακέτου στήριξης για την οικονομία. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί πως προς το παρόν οι σχετικές συζητήσεις έχουν αναβληθεί τουλάχιστον μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου, εξαιτίας κομματικών διαφωνιών στη Γερουσία. Στην περίπτωση που οι κυβερνήσεις σε ολόκληρο τον κόσμο εφαρμόσουν νέα μέτρα στήριξης, τότε θα δοθεί τόνωση στις επενδύσεις και στην κατανάλωση. Ταυτόχρονα, οι

κεντρικές τράπεζες συνεχίζουν να παρεμβαίνουν με δικά τους μέτρα στήριξης. Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει ήδη εφαρμόσει πρόγραμμα τόνωσης της οικονομίας αξίας 1,35 τρις. ευρώ. Η γενναιοδωρή χρηματοδότηση, σε συνδυασμό με τα μηδενικά ή και αρνητικά μέτρα και ο φόβος για μετάδοση του ιού ενίσχυσαν την επισκεψιμότητα σε ψηφιακές πλατφόρμες εξαιτίας της τηλεργασίας, για λόγους κατανάλωσης ή απλώς για επαφή με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η άνοδος των χρηματιστηρίων ξεκίνησε με αυξημένα κέρδη του Nasdaq, που περιλαμβάνει τις εταιρείες τεχνολογίας.

Υπάρχουν ωστόσο ορισμένοι κλάδοι που επωφελήθηκαν περισσότερο εν μέσω της πανδημίας. Ο λόγος, για τις λεγόμενες GAFAs, δηλαδή τους τεχνολογικούς κολλοσσούς Google, Apple, Facebook, Amazon. Η επέλαση της πανδημίας, τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα και ο φόβος για μετάδοση του ιού ενίσχυσαν την επισκεψιμότητα σε ψηφιακές πλατφόρμες εξαιτίας της τηλεργασίας, για λόγους κατανάλωσης ή απλώς για επαφή με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η άνοδος των χρηματιστηρίων ξεκίνησε με αυξημένα κέρδη του Nasdaq, που περιλαμβάνει τις εταιρείες τεχνολογίας.

Κανείς δεν γνωρίζει για πόσο θα συνεχιστεί η άνοδος των χρηματιστηρίων. Λαμβάνοντας υπόψη τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας στη διεθνή οικονομία, τις μαζικές απολύσεις και τις αναρίθμητες πτωχεύσεις που έχουν ήδη σημειωθεί και θα συνεχιστούν, ορισμένοι αναλυτές υποστηρίζουν ότι η τρέχουσα άνοδος είναι ακόμη μια «φρούσκα», που σύντομα θα εκραγεί. Πολλά θα εξαρτηθούν από την περαιτέρω εξέλιξη της πανδημίας και κυρίως από το εάν πράγματι εκδηλωθεί ένα δεύτερο κύμα που θα καταλήξει στο να παραλύσει ξανά τη διεθνή οικονομία.

Εκτινάχθηκαν οι συναλλαγές με «πλαστικό χρήμα»

Του **ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΔΡΙΚΗ**

Σε μια τετραήμερη επίσκεψη στο Λονδίνο στις αρχές του έτους πριν ξεσπάσει η πανδημία, κατάφερα χωρίς κανένα πρόβλημα να μη χρησιμοποιώ καθόλου μετρητά, κέρματα και χαρτονομίσματα, σε όλες μου τις συναλλαγές, είχε αναφέρει τραπέζικό στέλεχος σε συζήτηση που είχε με δημοσιογράφους. Η αφήγησή του αποτέλεσε αφορμή να ερευνήσουμε εάν είναι εφικτή η ζωή στην Αθήνα για μερικές ημέρες μόνον με το «πλαστικό χρήμα», σε

Τα POS ξεπερνούν τις 730.000, όταν τον Ιούνιο του 2015, πριν από την επιβολή των capital controls, ήταν μόλις 150.000 σε αριθμό.

μια εποχή μάλιστα που εν μέσω πανδημίας συνιστάται να αποφεύγουμε για υγιεινικούς λόγους τη χρήση μετρητών και να προτιμούμε τις κάρτες και το ψηφιακό χρήμα.

Η αρχή έγινε από την Κυψέλη το πρωινό της περασμένης Δευτέρας. Το περιπτερό στο κέντρο της πλατείας απέναντι από τα Δικαστήρια, όπου βρεθήκαμε με φίλο δικηγόρο,

Το ποσοστό διείσδυσης των χρεωστικών καρτών για όσους έχουν τραπεζικό λογαριασμό αγγίζει πλέον το 100%, ενώ το μέσο ποσό ανά συναλλαγή ανέρχεται στα 26,5 ευρώ έναντι 29,3 ευρώ την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

δέχθηκε τη χρεωστική κάρτα για αγορά αναψυκτικών και νερών. «Μετά το άνοιγμα της οικονομίας από την πανδημία, τοποθετήσαμε POS, καθώς ολόένα και περισσότεροι πελάτες μάς ζητούσαν να πληρώσουν με κάρτα. Έρχονται ακόμη και για μικρές συναλλαγές κάτω των 2 ευρώ και πληρώνουν ανέπαφα», μας αναφέρει ο διαχειριστής του περιπτέρου.

Φορέσαμε τις μάσκες μας και καλέσαμε ταξί που έφτασε αμέσως μέσω εφαρμογής στο κινητό τηλέφωνο, για να κατευθυνθούμε στο κέντρο της Αθήνας. Η πληρωμή έγινε αυτές τις φορές μέσω της εφαρμογής, χωρίς καν τη χρήση κάρτας. Με χρεωστικά κάρτα προμηθευθήκαμε λίγο αργότερα και τα εισιτήριά μας στο μετρό του Συντάγματος. Τις επόμενες η-

μέρες κάθε μας κίνηση είχε ένα στόχο: να διαπιστώσουμε εάν η ζωή στην Αθήνα είναι εφικτή χωρίς φυσικό χρήμα. Το συμπέρασμα: η αποδοχή της χρεωστικής κάρτας για τις καθημερινές συναλλαγές σε σουπερ μάρκετ, φούρνους, ακόμη και μικρότερους που δεν ανήκουν σε αλυσίδες, καταστήματα λιανικής, οπτικών, φαρμακεία, παντοπωλεία ήταν καθολική. Το ίδιο και στον τομέα της ψυχαγωγίας. Στο θερινό σινεμά, στα μαγαζιά εστιασής, ένας καφές, έγιναν όλα με πληρωμή κάρτας. Επίσης, η εξόφληση κάθε είδους λογαριασμών και υποχρεώσεων έγινε σε εναλλακτικά τραπεζικά δίκτυα ή με τη χρήση «πλαστικού χρήματος». Ακόμη και η πληρωμή του τέλους ανανέωσης της κάρτας μνημίου κατοίκου στον Δήμο Αθηναίων έγινε ηλεκτρονικά.

Αναζητήσαμε να βρούμε ένα μέρος από όσα ήταν ανοικτά, λόγω Αυγούστου, όπου δεν γινόταν αποδεκτή συναλλαγή με κάρτα, έστω και εάν δεν υπήρχε ανάγκη να την πραγματοποιήσουμε. Οι επιδιορθώσεις ρούχων, το καθαριστήριο της γειτονιάς, ένα παλαιοπωλείο, ένα ισογείο μαγαζί που επιδιορθώνει εδώ και δεκαετίες παραδοσιακά έπιπλα – επιχειρήσεις δηλαδή από αυτές που γίνονται από τις γειτονιές της Αθήνας και δίνουν τη θέση τους σε καφετέριες και μπαρ που ξεφυτρώουν παντού. Όλες είχαν τερματικό αποδοχής καρτών.

«Μην σας κάνει εντύπωση το γεγονός», αναφέρει στην «Κ» τραπεζικό στέλεχος. Όπως μας είπε, σύμφωνα με συγκρίνουσες εκτιμήσεις τραπεζών, στα τέλη Ιουνίου του τρέχοντος έτους οι ενεργές χρεωστικές κάρτες είχαν προσεγγίσει περίπου τα 14 εκατ., 400.000 περισσότερες σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

Την ίδια στιγμή τα POS ξεπέρασαν τις 730.000, αυξημένα κατά 25.000 σε σχέση με πέρυσι, όταν τον Ιούνιο του 2015 πριν από την επιβολή των capital controls ήταν μόλις 150.000 σε αριθμό. Το ποσοστό διείσδυσης των χρεωστικών καρτών για όσους έχουν τραπεζικό λογαριασμό αγγίζει πλέον το 100%, με τον αριθμό των συναλλαγών με χρεωστικές κάρτες να αυξάνεται περίπου κατά 26% (δεύτερο τρίμηνο 2020 έναντι δεύτερου τριμήνου 2019) και το μέσο ποσό ανά συναλλαγή να ανέρχεται στα 26,5 ευρώ έναντι 29,3 ευρώ την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Στη ζωή όμως υπάρχει πάντα το απρόσμενο. Καθώς κατεβαίνουμε την Ερμού, διαφορετικά από άλλα καλοκαίρια καθώς λίγοι είναι οι τουρίστες που της δίνουν το πολυπολιτισμικό της χρώμα, βρήκαμε στην άκρη του πεζοδρομίου ένα δεκάευρο. Ήταν το πρώτο χαρτονομίσμα που αγγίξαμε μετά 4 ημέρες στην Αθήνα και μας θύμισε ότι τα κέρματα και τα χαρτονομίσματα είναι ακόμη εδώ, έστω και σε μια γωνιά του δρόμου.

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

ITR EUROPEAN AWARDS 2020 WINNER

www.deloitte.com/cy/tax